

Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Miljøvernavingdelinga

Regionalt sjeldne og trua planteartar i Møre og Romsdal

Rapport 2003:01

Forsidefoto:

Forsida viser tre av de regionalt sjeldne og truede artene i Møre og Romsdal og en som står på den nasjonale rødlista (toppstarr).

Øverst til venstre: Den største barlinden i fylket. Foto: Dag Holtan.

Øverst til høyre: Bredt dunkjevle. Den vokser i næringsrike låglandstjern og -sjøer. Det første funnet i Møre og Romsdal ble gjort i 1972. Foto: Asbjørn Børset.

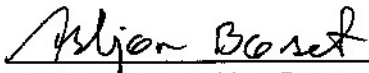

Nederst til venstre: Toppstarr. Dette er en hensynskrevende kystart med fem kjente funn i vårt fylke. Foto: Asbjørn Børset.

Nederst til høyre: Engmarihand er en orkidé med hovedforekomst i rikmyrer. Den er kjent fra om lag 100 lokaliteter, men er sjelden på Sunnmøre. Foto: John Bjarne Jordal.

FYLKESMANNEN I MØRE OG ROMSDAL

Miljøvernavdelinga
Fylkeshuset, 6404 Molde

	Rapport nr.: 2003:01
	Tilgang Åpen
Tittel: Regionalt sjeldne og truede plantearter i Møre og Romsdal	Dato: 14.05.2003
Referanse: Gaarder, G. & Jordal, J.B. 2003. Regionalt sjeldne og truede plantearter i Møre og Romsdal. Foreløpig rapport. Miljøfaglig Utredning. Prosjektansvarlig: Naturforvaltningskandidat Geir Gaarder Miljøfaglig Utredning A S	Sidetall: 70
Sammendrag: Rapporten, som er finansiert av fylkesmannen i Møre og Romsdal, inneholder en sjekklister over karplanter i fylket, med opplysninger om 1225 arter/underarter/varieteter. Med basis i denne er 274 arter/underarter/varieteter plukket ut og vel 10 000 funn kartlagt så langt. Fra disse er det plukket ut 211 arter og underarter som er gitt en regional status som sjeldne og truede. Artene er omtalt med funnoversikt, økologi og statusvurderinger. Det må presiseres at dette er et første forsøk på å utarbeide en slik liste, og at statusvurderingene må vurderes og utprøves før de blir gitt mer offisiell status. Fylket har 16 nasjonale ansvarsarter, og det blir foreslått 3 som regionale ansvarsarter. Arter med nordgrense blir ellers nevnt kort.	Rapporten omfatter: Møre og Romsdal
Emneord: Truede arter Sjekklister Sjeldne arter Karplanter	ISBN 82-7430-126-9 ISSN 0801-9363
Fagansvarlig: Førstekonsulent Asbjørn Børset	For administrasjonen: Per Fredrik Brun (fylkesmiljøvernssjef)

Forord

På oppdrag fra Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelinga har Geir Gaarder fra Miljøfaglig Utredning i samarbeid med John Bjarne Jordal utarbeidet sjekkliste og forslag til regionalt sjeldne og truede plantearter i Møre og Romsdal.

Kontaktperson ved miljøvernavdelinga har vært Asbjørn Børset, som har gitt nyttig bistand og kommentarer underveis i prosjektet. En helt sentral ressurskilde for prosjektet har vært herbariene ved museene i Bergen, Oslo, Trondheim og Tromsø, samt ansatte der. Uten tilgang på data som de sitter inne med kunne ikke prosjektet ha vært gjennomført. Samtidig har vi mottatt svært verdifulle kommentarer til prosjektet fra dem. De takkes derfor for et godt og konstruktivt samarbeid. I tillegg har vi fått inn viktige tilleggsdata fra flere ressurspersoner tilknyttet Møre og Romsdal, spesielt Karl Johan Grimstad, Dag Holtan, Jarle I. Holten, Finn Oldervik og Steinar Stueflotten, som også takkes for meget verdifull bistand.

Tingvoll/Øksendal
13.03.2003

Geir Gaarder
Miljøfaglig Utredning AS

John Bjarne Jordal

Innhold

FORORD	5
INNHOOLD	6
1 SAMMENDRAG	7
1.1 Formål og bakgrunn	7
1.2 Materiale og metoder	7
1.3 Resultater	7
1.4 Diskusjon	12
2 INNLEDNING	13
2.1 Bakgrunn	13
2.2 Formål	13
2.3 Datamengde	13
2.4 Begrensninger	14
3 METODE	15
3.1 Sjekkliste	15
3.2 Utvalgte kartleggingsarter	15
3.3 Kilder for funndata	15
3.4 Databearbeiding	16
3.4.1 Status for regionalt sjeldne og truede arter	16
3.4.2 Funndatatabellen	17
3.5 Kriterier for regional truethetsstatus	17
3.6 Vurdering av tilbakegang for naturtyper og vegetasjonstyper	19
3.7 Ordforklaringer	20
4 RESULTATER	21
4.1 Sjekkliste for karplanter i Møre og Romsdal	21
4.2 Arealendringer for naturtyper	34
4.2.1 Myr	34
4.2.2 Rasmark, berg og kantkratt	35
4.2.3 Fjell	35
4.2.4 Kulturlandskap	35
4.2.5 Ferskvann/våtmark	36
4.2.6 Skog	36
4.2.7 Havstrand/kyst	37
4.3 Regionalt sjeldne og truede plantearter, oversiktstabell	38
4.4 Nasjonale og regionale ansvarsarter i Møre og Romsdal	56
4.5 Planter med nordgrense i Møre og Romsdal	57
4.6 Artenes fordeling på nasjonalt truede vegetasjonstyper	59
5 DISKUSJON	62
5.1 Svakheter i metodikk og datagrunnlag	62
5.1.1 Svakheter ved datainnsamling	62
5.1.2 Feil/svakheter i datagrunnlaget	62
5.1.3 Svakheter i kunnskapsnivå	63
5.1.4 Svakheter i metodikk, dårlige statusvurderinger	63
5.1.5 Bruk av IUCN sine kategorier	63
5.2 Kommentarer til resultatene	64
5.2.1 Fordeling på truethetskategorier	64
5.2.2 Fordeling på vegetasjonstyper	65
6 KILDER	67
7 VEDLEGG	69
7.1 Tvilstomt hjemlige arter	69
7.2 Tabelloversikt	70

1 *Sammendrag*

1.1 *Formål og bakgrunn*

Formålet med denne rapporten er å få en oversikt over hvilke plantearter i Møre og Romsdal som er sjeldne og/eller truet, og som derfor bør vies spesiell oppmerksomhet i arealforvaltninga i fylket. Det har vært en målsetting både å lage ei slik liste, samt en funnoversikt over disse artene. Det har samtidig vært nødvendig å utarbeide ei sjekkliste over karplanter i fylket.

1.2 *Materiale og metoder*

Sjekklista er basert på Lid & Lid (1994), herbariemateriale og egne og andres upubliserte eller ubelagte funn. Innlagte felter i sjekklistedatabasen er bl.a. vitenskapelig navn, nynorsk navn, økologi, om arten er hjemlig eller innført, rødlistestatus og kartleggingsart. Ikke alle feltene er presentert i denne rapporten. Fra sjekklista er det så plukket ut kartleggingsarter med tanke på en liste over regionalt sjeldne og truede arter. Krav til utvalgte arter har vært at de skal være regnet for hjemlige (spontant forekommende), ikke nasjonalt rødlistet, samt at de skal være sjeldne og/eller knyttet til miljøer i tilbakegang.

Data om kartleggingsartene er i første rekke framskaffet gjennom kontakt med de botaniske museene i Bergen, Oslo, Trondheim og Tromsø, og mottatte regneark med herbarieopplysninger derfra. Også andre kilder, som litteratur, egne notater og kontakt med ressurspersoner er benyttet, men i begrenset grad og her ligger en viktig feilkilde ved resultatene. Funndataene er systematisert og vurdert etter en egen standard redegjort for i kapittel 2.4 og 2.5. I praksis har det skjedd en tillemping av IUCN sine rødlistekategorier til regionale forhold, og artene er inndelt etter samme system. Et viktig grunnlag her har vært å lage statusoversikt for vegetasjonstyper og hovednaturtyper, og det er i kapittel 2.6 og 2.7 gjort vurderinger av dette for Møre og Romsdal. I kapittel 2.8 er det gitt forklaringer på en del viktige begrep og forkortelser benyttet i rapporten.

1.3 *Resultater*

Sjekklista er gjengitt i resultatkapitlet og omfatter i alt 1225 taksa.

Tabell 1. Noen nøkkeltall for karplanter i Møre og Romsdal.

Antall navn i sjekklista (inklusive underarter og varieteter)		1225	
Antall separate arter (inkluderer grupper av løvetenner og svever)		1144	
Kartleggingsarter (eksklusive nasjonale rødlistearter)		274	
Nasjonale rødlistearter	27	V=sårbar	7
		R=sjelden	7
		DC=hensynskrevende	11
		DM=bør overvåkes	2
Hjemlige taksa	884	Sikkert hjemlig	830
		Kanskje/trolig hjemlig	54
Innførte/kanskje innførte taksa	341	Sikkert innførte	303
		Kanskje innførte	38

Den *regionale lista over sjeldne og truede arter* omfatter 211 arter, underarter og varieteter (taksa). I tillegg kommer 19 arter som Norge eller Møre og Romsdal har et særlig forvaltningsansvar for (flere av disse artene står også på den regionale lista). De ulike taksa og deres fordeling på truethetskategorier er vist i tabell 2 og 3 nedenfor.

Tabell 2. Antall regionalt sjeldne og truede plantearter i Møre og Romsdal i ulike truethetskategorier.

Status	Antall
0=forsvunnet	7
1=akutt truet	29
2=sterkt truet	35
3=sårbar	50
4=hensynskrevende	77
5=usikker	13
Sum	211
AN=nasjonal ansvarsart	16
AR=regional ansvarsart	3

Tabell 3. Regionalt sjeldne og truede plantearter i Møre og Romsdal ordnet etter truethetskategori.**0: Arter trolig forsvunnet fra Møre og Romsdal - 7 taksa**

<i>Androsace septentrionalis</i>	smånøkkel	<i>Gentiana purpurea</i>	søterot
<i>Carex acuta</i>	kvasstarr	<i>Juncus arcticus ssp. intermedius</i>	
<i>Carex capitata</i>	hodestarr		sandsiv/finnmarkssiv
<i>Elatine orthosperma</i>	korsevjeblom		mellomform
		<i>Primula veris</i>	marianøkkelblom

1: Kritisk truede arter i Møre og Romsdal - 29 taksa

<i>Alisma plantago-aquatica</i>	vassgro	<i>Lycopus europaeus</i>	klourt
<i>Ammophila arenaria</i>	marehalm	<i>Lysimachia vulgaris</i>	fredløs
<i>Bromus hordeaceus</i>	lodnefaks	<i>Myosotis ramosissima</i>	bakke-forglemmegei
<i>Carex diandra</i>	kjevlestarr	<i>Myosotis stricta</i>	dverg-forglemmegei
<i>Cystopteris regia</i>	kalklok	<i>Ophioglossum vulgatum</i>	ormetunge
<i>Eriophorum gracile</i>	småull	<i>Potamogeton obtusifolius</i>	butt-tjønna
<i>Geranium columbinum</i>	steinstorkenebb	<i>Potentilla neumanniana</i>	vårmure
<i>Geranium molle</i>	lodnestorkenebb	<i>Ranunculus hyperboreus</i>	setersoleie
<i>Hierochloë hirta ssp. arctica</i>	elvemarigras	<i>Rubus arcticus</i>	åkerbær
<i>Hieracium hyperboreum</i>		<i>Rubus echinatus</i>	”mørebjørnebær”
<i>Hieracium mesopsilum</i>		<i>Senecio sylvaticus</i>	bergsvineblom
<i>Hieracium vacillans</i>		<i>Sparganium glomeratum</i>	nøstepiggknopp
<i>Hypochoeris maculata</i>	flekkgrisøre	<i>Thalictrum simplex ssp. simplex</i>	smalfrøstjerne
<i>Juncus arcticus ssp. arcticus</i>	finnmarkssiv	<i>Viola rupestris ssp. relicta</i>	kalkfiol
<i>Juncus arcticus ssp. balticus</i>	sandsiv		

2: Sterkt truede arter i Møre og Romsdal - 35 taksa

<i>Allium vineale</i>	strandløk	<i>Hieracium cymosum</i>	kvastsveve
<i>Asperugo procumbens</i>	gåsefot	<i>Hieracium glomeratum</i>	
<i>Botrychium multifidum</i>	høstmarinøkkel	<i>Limosella aquatica</i>	evjebrodd
<i>Callitriche cophocarpa</i>	sprikevasshår	<i>Lonicera xylosteum</i>	leddved
<i>Campanula cervicaria</i>	stavklokke	<i>Nuphar lutea</i>	gul nøkkerose
<i>Carex loliacea</i>	nubbestarr	<i>Polygonum raii ssp. norvegicum</i>	sandslirekne
<i>Centaurea scabiosa</i>	fagerknoppurt	<i>Polystichum aculeatum</i>	falkbregne
<i>Crassula aquatica</i>	firling	<i>Ranunculus aquatilis</i>	småvass-soleie
<i>Dactylorhiza incarnata ssp. cruenta</i>		<i>Ranunculus confervoides</i>	dvergassoleie
	blodmarihand	<i>Ranunculus nivalis</i>	snøsoleie
<i>Draba lactea</i>	lapprublom	<i>Sagina caespitosa</i>	stuttarve
<i>Draba nivalis</i>	snørublom	<i>Salix repens var. repens og var. nitida</i>	
<i>Drosera intermedia</i>	dikesoldogg		krypvier/sandvier
<i>Elymus farctus ssp. boreali-atlanticus</i>		<i>Salix triandra</i>	mandelpil
	strandkveke	<i>Schoenoplectus tabernaemontani</i>	pollsivaks
<i>Gentianella aurea</i>	bleiksøte	<i>Sorbus meinichii</i>	fagerrogn
<i>Gymnocarpium robertianum</i>	kalktelg	<i>Sparganium erectum</i>	kjempepigg-knopp
<i>Hierochloë odorata</i>	marigras	<i>Typha latifolia</i>	bredt dunkjevle
<i>Hieracium auriculinum</i>		<i>Vahlodea atropurpurea</i>	rypebunke

3: Sårbare arter i Møre og Romsdal - 50 taksa

<i>Botrychium lunaria</i>	marinøkkel	<i>Circaea x intermedia</i>	mellomtrollurt
<i>Briza media</i>	hjertergras	<i>Cochlearia officinalis ssp. norvegica</i>	fjordskjørbuksurt
<i>Cakile maritima ssp. integrifolia</i>	nordsjøreddik	<i>Cystopteris montana</i>	fjell-lok
<i>Cakile maritima ssp. maritima</i>	vanlig strandreddik	<i>Dactylorhiza incarnata ssp. incarnata</i>	
<i>Cardamine impatiens</i>	lundkarse		engmarihand
<i>Carex aquatilis ssp. aquatilis</i>	nordlandsstarr	<i>Dactylorhiza lapponica</i>	lappmarihand
<i>Carex aquatilis ssp. stans</i>	tundrastrarr	<i>Dianthus deltoides</i>	engnellik
<i>Carex arenaria</i>	sandstarr	<i>Diphasiastrum complanatum ssp. complanatum</i>	
<i>Carex elongata</i>	langstarr		skogjamne
<i>Carex ornithopoda</i>	fuglestarr	<i>Elymus alaskanus</i>	fjellkveke
<i>Carex parallela</i>	smalstarr	<i>Equisetum scirpoides</i>	dvergsnelle
<i>Carex remota</i>	slakkstarr	<i>Euphrasia salisburgensis</i>	lappøyentrøst

<i>Gentianella amarella</i>	bittersøte	<i>Rhododendron lapponicum</i>	lapprose
<i>Gentianella campestris</i>	bakkesøte	<i>Rubus scissus</i>	rynkebjørnebær
<i>Gentianella tenella</i>	småsøte	<i>Sagina nivalis</i>	jøkularve
<i>Lappula deflexa</i>	hengepiggfrø	<i>Salix lanata ssp. glandulifera</i>	kjertelvier
<i>Lithospermum officinale</i>	legesteinfrø	<i>Salix starkeana</i>	blåvier
<i>Luzula campestris</i>	markfrytle	<i>Schoenoplectus maritimus</i>	havsivaks
<i>Luzula parviflora</i>	hengefrytle	<i>Schoenus ferrugineus</i>	brunskjene
<i>Mertensia maritima</i>	østersurt	<i>Sparganium emersum</i>	stautpiggknopp
<i>Minuartia rubella</i>	nålearve	<i>Taxus baccata</i>	barlind
<i>Myricaria germanica</i>	klåved	<i>Tilia cordata</i>	lind
<i>Polemonium caeruleum</i>	fjellflokk	<i>Ulmus glabra</i>	alm
<i>Plantago media</i>	dunkjempe	<i>Veronica arvensis</i>	bakkeveronika
<i>Poa remota</i>	storrapp	<i>Vicia orobus</i>	vestlandsvikke
<i>Pulsatilla vernalis</i>	mogop	<i>Viola rupestris ssp. rupestris</i>	sandfiol

4: Hensynskrevende arter i Møre og Romsdal - 77 taksa

<i>Agrimonia eupatoria</i>	åkermåne	<i>Juncus stygius</i>	nokkesiv
<i>Aira praecox</i>	dvergsmyle	<i>Kobresia myosuroides</i>	rabbetust
<i>Allaria petiolata</i>	laukurt	<i>Kobresia simpliciuscula</i>	myrtust
<i>Alopecurus aequalis</i>	vassreverumpe	<i>Lysimachia nemorum</i>	skogfredløs
<i>Astragalus glycyphyllos</i>	lakrismjelt	<i>Lysimachia thyriflora</i>	gulldusk
<i>Avenula pubescens</i>	dunhavre	<i>Malus sylvestris</i>	villapal
<i>Botrychium boreale</i>	fjellmarinøkkel	<i>Minuartia stricta</i>	grannarve
<i>Bromus benekenii</i>	skogfaks	<i>Monotropa hypopitys</i>	vaniljerot
<i>Calamagrostis arundinacea</i>	snerprørkvein	<i>Neottia nidus-avis</i>	fuglereir
<i>Cardamine amara</i>	bekkekarse	<i>Nuphar pumila</i>	soleinøkkerose
<i>Cardamine bulbifera</i>	tannrot	<i>Oxytropis lapponica</i>	reinmjelt
<i>Carex chordorrhiza</i>	strengstarr	<i>Petasites frigidus</i>	fjellpestrot
<i>Carex fuliginosa ssp. misandra</i>	dubbestarr	<i>Pinguicula villosa</i>	dvergtettegras
<i>Carex glacialis</i>	rabbestarr	<i>Poa arctica ssp. elongata</i>	oppdalsrapp
<i>Carex livida</i>	blystarr	<i>Poa arctica ssp. depauperata</i>	sunndalsrapp
<i>Carex otrubae</i>	knortestarr	<i>Poa x jemtlandica</i>	jemtlandsrapp
<i>Carex rufina</i>	jøkelstarr	<i>Potamogeton filiformis</i>	trådtjønnaks
<i>Carex stenolepis</i>	vierstarr	<i>Potamogeton pectinatus</i>	busttjønnaks
<i>Carex sylvatica</i>	skogstarr	<i>Potamogeton perfoliatus</i>	hjetetjønnaks
<i>Carex vesicaria</i>	sennegras	<i>Primula scandinavica</i>	fjellnøkleblom
<i>Catabrosa aquatica</i>	kildegras	<i>Pyrola rotundifolia ssp. norvegica</i>	norsk vintergrønn
<i>Centaurea nigra</i>	svartknoppurt	<i>Quercus robur</i>	sommereik
<i>Chamorchis alpina</i>	fjellkurle	<i>Ranunculus sceleratus</i>	tiggersoleie
<i>Chrysosplenium alternifolium</i>	maigull	<i>Rhynchospora fusca</i>	brunmyrak
<i>Daphne mezereum</i>	tysbast	<i>Ruppia cirrhosa</i>	skruehavgras
<i>Draba alpina</i>	gullrublom	<i>Sagina subulata</i>	sylarve
<i>Draba oxycarpa</i>	bleikrublom	<i>Schoenoplectus lacustris</i>	sjøsivaks
<i>Eleocharis acicularis</i>	nålesivaks	<i>Scirpus sylvaticus</i>	skogsivaks
<i>Equisetum variegatum</i>	fjellsnelle	<i>Sedum telephium ssp. maximum</i>	smørbukk
<i>Erica cinerea</i>	purpurlyng	<i>Silene uralensis ssp. apetala</i>	blindurt
<i>Erigeron acer ssp. politus</i>	blankbakkestjerne	<i>Suaeda maritima</i>	saftmelde
<i>Fallopia dumetorum</i>	krattlirekne	<i>Subularia aquatica</i>	sylblad
<i>Festuca sylvatica</i>	skogsvingel	<i>Trifolium medium</i>	skogkløver
<i>Gagea lutea</i>	gullstjerne	<i>Utricularia intermedia</i>	gytjeblererot
<i>Gentiana nivalis</i>	snøsøte	<i>Utricularia vulgaris</i>	storblærerot
<i>Geranium lucidum</i>	blankstorkenebb	<i>Veronica scutellata</i>	veikveronika
<i>Hammarbya paludosa</i>	myggblom	<i>Viola mirabilis</i>	krattfiol
<i>Hypericum hirsutum</i>	lodneperikum	<i>Woodsia alpina</i>	fjell-lodnebregne
<i>Impatiens noli-tangere</i>	springfrø		

5: Usikre arter i Møre og Romsdal - 13 taksa

<i>Arctium nemorosum</i>	skyggeborre	<i>Euphrasia nemorosa</i>	gråøyentrost
<i>Cardamine hirsuta</i>	rosetkarse	<i>Euphrasia scottica</i>	skottlandsøyentrost
<i>Carex flacca</i>	blåstarr		
<i>Centaurea jacea</i>	engknoppurt	<i>Hieracium macranthelum</i>	
<i>Euphrasia hyperborea</i>	tromsøyentrost		

<i>Hieracium pubescens</i>		<i>Taraxacum erythrospermum-gr</i>	sandløvetenner
<i>Salix pentandra</i>	istervier	<i>Vicia hirsuta</i>	tofrøvikke
<i>Stellaria longifolia</i>	rustjerneblom		

Ansvarsarter

Det er gitt en oversikt over ansvarsarter i fylket, som viser at det finnes 16 nasjonale ansvarsarter, og 3 regionale ansvarsarter.

AN: Nasjonale ansvarsarter - 16 taksa

<i>Anthyllis vulneraria ssp. lapponica</i>	fjellrundbelg	<i>Pyrola rotundifolia ssp. norvegica</i>	norsk vintergrønn
<i>Arabis petraea</i>	aurskrinneblom	<i>Sagina caespitosa</i>	stuttarve
<i>Artemisia norvegica</i>	norsk malurt	<i>Salix lanata ssp. glandulifera</i>	kjertelvier
<i>Cakile maritima ssp. integrifolia</i>	nordsjøreddik	<i>Silene uralensis ssp. apetala</i>	blindurt
<i>Cochlearia officinalis ssp. norvegica</i>	fjordskjørbuksurt	<i>Sorbus hybrida</i>	rognasal
<i>Draba oxycarpa</i>	bleikrublom	<i>Sorbus meinichii</i>	fagerrogn
<i>Primula scandinavica</i>	fjellnøkleblom	<i>Sorbus rupicola</i>	bergasal
<i>Rhododendron lapponicum</i>	lapprose	<i>Viola rupestris ssp. relicta</i>	kalkfiol

AR: Regionale ansvarsarter - 3 taksa

<i>Poa arctica ssp. elongata</i>	oppdalsrapp
<i>Poa arctica ssp. depauperata</i>	sunndalsrapp
<i>Senecio aquaticus</i>	dikesvineblom

Det er også gitt en oversikt over arter med nordgrense i fylket.

Fordeling på naturtyper og vegetasjonstyper

En sammenligning mellom de regionalt sjeldne og truede artene og de nasjonalt truede vegetasjonstypene (etter Fremstad & Moen 2001) viser at artene er ganske ujevnt fordelt. Et stort antall vegetasjonstyper mangler slike arter, mens noen typer fanger opp et betydelig antall arter. En oversikt over de vegetasjonstypene som har flest regionals sjeldne og rødlistete arter er gitt i tabell 14 i diskusjonkapitlet. Alm-lindeskog kommer på topp med 21 arter, etterfulgt av dunhavrenger (19 arter), rik rasmarkvegetasjon (16 arter) og kalkskog (13 arter). For øvrig viser oversiktene at spredningen av de viktige vegetasjonstypene på naturtyper er meget god, med alle 7 hovednaturtyper representert blant de 10 viktigste vegetasjonstypene.

1.4 *Diskusjon*

Bruken av IUCN-kategoriene er kortfattet vurdert og diskutert. Disse har i liten grad blitt benyttet i Norge tidligere, og erfaringsgrunnlaget er derfor begrenset. Kravene til tallfestede data skaper problemer og behov for tillempinger som svekker kvaliteten på resultatene. Likevel vurderes bruken av dem som meget positiv, ikke minst fordi dette reduserer mulighetene for individuelle variasjoner i statusvurderinger, og gir mer etterprøvbare og dokumenterbare sluttresultat.

Svakhetene ved denne regionale lista over sjeldne og truede arter er likevel store og til dels åpenbare. Ikke minst er det en alvorlig mangel i datagrunnlaget siden bl.a. litteratur i begrenset grad er gjennomgått. Innsamlede funndata er samtidig i begrenset grad gjennomgått og kvalitetskontrollert, og det ligger opplagt en del feil også her. Til sist kommer våre vurderinger av status og tillemping av IUCN sine kategorier, som opplagt også inneholder svakheter og diskutabile valg.

Samlet sett medfører disse kvalitetsbegrensningene at vi ikke kan anse dette som en avsluttet rapport og endelig versjon av ei regional liste over sjeldne og truede plantearter. Vi håper istedet at folk som leser den tar de nødvendige forbehold ved bruk, vurderer kritisk resultatene og gir tilbakemelding om forslag til forbedringer. I løpet av ett til to år kan vi da forhåpentligvis utarbeide en revidert rapport som også kan få en offisiell status som ei regional liste over sjeldne og truede arter.

2 *Innledning*

2.1 *Bakgrunn*

Inspirert av prosjekt i andre fylker i Norge, som Trøndelag og Østfold, utformet forfatterne av denne rapporten en prosjektsøknad til Fylkesmannens miljøvernavdeling høsten 2001. Vi ønsket å gjennomgå forekomsten av sjeldne, uvanlige eller truede plantearter i fylket og presentere resultatene i en slik form at kunnskapen om disse kunne utnyttes bedre i miljøforvaltningen. Søknaden ble godt mottatt, og vi fikk også positiv respons fra museene på henvendelse om de kunne bidra med nødvendig informasjon og hjelp.

2.2 *Formål*

Formålet med prosjektet har vært å identifisere planter som er sjeldne eller truede i fylket, og som det dermed er viktig å ta hensyn til i naturforvaltninga. Et viktig verktøy har vært å lage en tilnærmet fullstendig sjekklister over karplanter i fylket, med enkelte opplysninger om økologi og utbredelse. En slik liste anser vi som et nødvendig redskap for å identifisere sjeldne planter. Den er videre et verktøy for fagfolk som skal utføre florakartlegginger, samtidig som den utgjør et nyttig oppslagsverk for andre som lurer på hvilke arter som finnes her.

2.3 *Datamengde*

Mye arbeid har vært lagt ned i utarbeidelsen av en oversikt over sjeldne og truede arter i fylket. Med utgangspunkt i vel 270 arter og over 9000 funn, innebærer bare det å få oversikt og kontroll over mengdene med rådata mye tid, noe vi ikke har kommet i mål med. Vi tror likevel dette ved videre bearbeiding kan bli et verdifullt produkt i forvaltninga. I den siste oversikten over nasjonalt rødlistede arter i Møre og Romsdal (Gaarder & Jordal 2001) er det oppgitt 26 karplantearter med totalt knapt 400 funn. Ti ganger så mange arter og tjuvfem ganger så mange funn betyr en mye større spredning av miljøer og lokaliteter med forekomst av forvaltningsmessig interessante karplanter. I neste omgang bør dette gi et vesentlig bedre grunnlag for å vurdere hvor det er viktig å bevare karplantefloraen og forekomst av naturtyper der dette artsmangfoldet er spesielt verdifullt eller utsatt for negative miljøpåvirkninger.

2.4 *Begrensninger*

Det er samtidig viktig å gjøre leserne oppmerksom på at dette forslaget til oversikt over sjeldne og truede planter i fylket, med statusvurderinger og lokalitetsoversikter, representerer et første utkast. Viktigste feilkilde er manglende tid til gjennomgang av litteratur. Manglende erfaring med å utarbeide slike lister, ufullstendige datasøk, mangelfull kontroll av rådata og kontroll av status for de ulike artene, er alle potensielt alvorlige feilkilder. Resultatene som her presenteres må derfor anses som foreløpige og benyttes med forsiktighet. Vi håper likevel at med justering av metoden, gjennomgang av litteratur, datakontroll og praktiske erfaringer med bruk av statuskategoriene, kan det etter noen år være mulig å lage en ny, oppdatert oversikt over de regionalt sjeldne og truede karplantene i Møre og Romsdal som har tilstrekkelig høy kvalitet til at den kan få en mer offisiell status.

3 Metode

3.1 Sjekklista

En sjekkliste for karplanter i Møre og Romsdal ble påbegynt allerede sist på 1980-tallet av John Bjarne Jordal i samarbeid med Odd-Arild Bugge og Bjørn Petter Løfall. Dette arbeidet ble gjort på frivillig basis. I 2002 er lista korrekturlest i forhold til Lid & Lid (1994), latinske og norske navn samt utbredelsesdata er justert, lista er utbygd til en database og supplert med herbariedata som en del av oppdraget for Fylkesmannen. Innlagte felter er vitenskapelig navn, nynorsk navn, forslag til bokmålsnavn, økologi, om arten er hjemlig eller innført, rødlistestatus, om arten skal være kartleggingsart, sidetall i Lid & Lid (1994) (dette gir bl.a. for å gi mulighet til å lage en liste basert på taksonomisk inndeling) og et kommentarfelt. Ikke alle disse feltene er presentert i denne rapporten. Sjekklista har vi så brukt til å plukke ut arter som burde kartlegges med tanke på en regional liste over sjeldne og truede arter (kartleggingsarter).

3.2 Utvalgte kartleggingsarter

For å få et håndterbart arbeidsgrunnlag for å utarbeide en liste over regionalt sjeldne og truede arter i Møre og Romsdal, var det nødvendig med en sterk siling blant de påviste karplantene i fylket. Et par klare, nøytrale valg ble gjort;

- lista skulle ikke inneholde arter som står på den nasjonale rødlista. Dette gjelder 27 arter.
- lista skulle bare omfatte hjemlige (spontant forekommende) arter, basert på Lid & Lid (1994) sine vurderinger. Vel 800 av totalt vel 1200 taksa regnes som hjemlige, mens resten oppfattes som innførte.

Dette innebar likevel bare en viss reduksjon av utvalget, og det var nødvendig med en sterkere beskjæring av antallet. Dette ble gjort av rapportforfatterene, på basis av egne skjønnsmessige valg. Hovedkriteriet var;

- arter som antas å ha et stort antall lokaliteter (anslagsvis over 100 kjente) og uten å være spesielt knyttet til utsatte miljøer eller å være i tilbakegang, ble tatt ut.

Vi stod da tilbake med 274 arter. Disse såkalte kartleggingsartene er angitt med et kryss i tabell 5 i resultatkapitlet. Kommentarer fra fagfolk ved herbariene og mottatte oversikter over herbariefunn, medførte enkelte supplement.

Vi har i teksten vanligvis benyttet begrepet ”arter”, selv om vi faglig og formelt sett burde skrevet ”taksa”, da listene som omtalen baseres på inneholder både underarter, varieteter, og dessuten grupper av småarter innen svever *Hieracium* og løvetenner *Taraxacum*.

3.3 Kilder for funndata

Funnkildene kan grovt deles inn i tre - herbariebelegg, litteraturopplysninger og personlige meddelelser/notatbøker/upubliserede opplysninger.

Herbarieutskrifter er mottatt fra de fire universitetsmuseene i Norge - Bergen, Oslo, Trondheim og Tromsø. Vi har ikke tatt kontakt med andre institusjoner for å sjekke om de kan ha ytterligere materiale liggende for Møre og Romsdal, f.eks. Agder naturhistoriske museum, Rana museum, Norges Landbrukshøgskole eller NINA (Norsk institutt for naturforskning).

Noe aktuell faglitteratur er gjennomgått. Dette gjelder i første rekke Fægri (1960), Fægri & Danielsen (1996), Gjærevoll (1990), Lid & Lid (1994) og Stueflotten (2002). I tillegg er funn fra enkelte egne rapporter gjennomgått (bl.a. Gaarder & Stenberg 2002, Jordal 2000, Jordal & Gaarder 1995, 1997, 1998). Begrensede ressurser medførte at videre litteraturgjennomgang ble nedprioritert. Krysslister har heller ikke vært gjennomgått.

Et par private databaser er brukt. Funn av kartleggingsarter i kulturlandskapet er sortert ut fra en database på vel 25000 plantefunn fra ca. 500 kulturlandskapslokaliteter i fylket. Databasen er laget og vedlikeholdt av John Bjarne Jordal. Jarle I. Holtens doktoravhandling fra Nordmøre/Dovre (Holten 1986) er bygd på et datamateriale av bl. a. bortimot 14000 plantefunn som vi har fått tilgang til. Fra dette materialet kunne vi trekke ut vel 1000 funn av kartleggingsartene innen fylkets grenser (dvs. 10% av det samlede materialet).

Andre, upubliserte opplysninger har i dette prosjektet i første rekke blitt begrenset til gjennomgang av egne notatbøker og kontakt med noen få sentrale ressurspersoner som har samlet mye i fylket, d.v.s. Karl Johan Grimstad (Hareid), Dag Holtan (Ålesund), Finn Oldervik (Aure), Steinar Stueflotten (Drammen/Rauma) og Jarle Inge Holten (Buvika/Tingvoll). Det finnes utvilsomt flere personer som sitter inne med verdifulle tilleggsfunn, men innsamling av opplysninger fra dem er ei oppgave som anbefales prioritert i neste runde.

3.4 Databearbeiding

Arbeidet med oversikten over regionalt sjeldne arter har i første rekke resultert i tre produkt:

1. Sjekkliste over plantearter kjent fra Møre og Romsdal (tabell 5 i resultatkapitlet)
2. Database med funndata for de vel 270 kartleggingsartene, med lokalitetsangivelser, finner, dato m.v.
3. Liste over regionalt sjeldne og truede arter, nasjonale og regionale ansvarsarter, med foreløpig oppsummering av frekvens, status og dels økologi (tabell 7 i resultatkapitlet).

3.4.1 Status for regionalt sjeldne og truede arter

Denne statusoversikten er presentert i tabellform, og vi finner det hensiktsmessig å forklare de ulike kolonnene her. Følgende poster ligger i kolonnene;

Vitenskapelig navn	Norsk navn	Lok	Utbredelse	Økologi/kommentarer	Veg.typer	Trend	Kriterier	Status
--------------------	------------	-----	------------	---------------------	-----------	-------	-----------	--------

Vitenskapelig navn: Også her benyttes Lid & Lid (1994)

Norsk navn: Her følger vi Lid & Lid (1994) med enkel tilpasning til bokmål (grøn→grønn, raud→rød, storr→starr osv.).

Lok (lokaliteter): Dette er omtrentlig antall kjente lokaliteter fra databasen (herbariebelegg og egne feltnotater). Anslag er brukt fordi det ofte er vanskelig å vurdere det eksakte antallet (varierende kvalitet på stedsangivelser, flere kan ha vært på samme lokalitet eller på nærliggende lokaliteter o.l.). Anslagene er vanligvis avrundet til nærmeste 5 eller 10, men det er ikke gjort systematisk. I en del tilfeller er istedet ca-angivelser benyttet. Der vi mener å ha faglig belegg for at forekomster er gått tapt (reinventert med negativt resultat eller det er kjent at miljøet har gjennomgått endringer som fører til at det trolig ikke lenger er egnet for arten) er nåværende antall kjente lokaliteter angitt først og deretter kommer tidligere antall i parentes. Hvis det er funn vi har forkastet (i første rekke fordi vi skjønnsmessig ikke anser forekomsten som hjemlig, eller fordi lokalitetsangivelsen antas å være feil), så er dette angitt med en "*" og kommentar gitt foran tabellen.

Utbredelse: For arter med bare 1-2 lokaliteter er vanligvis både kommunenavn og lokalitetsnavn oppgitt. For arter med utbredelse begrenset opp til 5-6 kommuner, er alle kommunenavn oppgitt. For arter med større utbredelse er det vanligvis gitt mer grove vurderinger; hele fylket, kyst-innland, nord-sør, og eventuelt nevnt enkeltkommuner som ligger utenfor den generelle trenden. Hvis en vesentlig del (minst 50%) av forekomstene er lokalisert til en kommune oppgis dette med å skrive "kjerneområde" bak kommunen i parentes.

Økologi/kommentarer: Grunnlaget for økologikommentarene er dels opplysninger gitt for artsfunnene på herbarieetikettene, dels egen erfaring. I noen få tilfeller er også generell kunnskap om artens økologi fra litteraturen benyttet. Økologi-opplysningene har en kortfattet og generell karakter, med angivelse av hovednaturtype, og dels litt mer detaljerte trekk (f.eks. krav til markfuktighet og kalkinnhold). Øvrige kommentarer her er av varierende type, f.eks. opplysninger om funn fra litteratur, usikkerhetsbetraktninger om artenes status eller forekomst og redusert funnfrekvens som antas å skyldes redusert søk etter arten i nyere tid.

Veg.typer (vegetasjonstyper): Her benyttes oversikter gitt av Fremstad (1997) og Fremstad & Moen (2001) over henholdsvis vegetasjonstyper generelt og truede vegetasjonstyper i Norge. I tabellen er det angitt om de enkelte artene er nevnt som mer eller mindre typiske for truede vegetasjonstyper (med trusselsgrad for typen i parentes bak). I noen tilfeller mener vi å ha grunnlag for å tro at enkelte arter er typiske for bestemte vegetasjonstyper i Møre og Romsdal, uten at de er oppført som det i nevnte kilder. I slike tilfeller er vegetasjonstypen satt inn i hakeparentes.

Trend: Denne deles inn i kategoriene ingen (ingen klar trend), litt negativ og klart negativ. For arter med 1-2 lokaliteter angis bare siste funnår. Trendsangivelsene er basert på frekvensvariasjoner i funnår, kombinert med egne skjønnsmessige vurderinger av hvor mye det har vært lett etter arten. Den er ikke basert på vurderinger av endring i miljøtypen. Graden av skjønnsbruk er her derfor begrenset. Litt negativ trend innebærer at det er en svak, men tydelig fallende hyppighet i innsamlinger i nyere tid (de siste 20-30 årene) som vanskelig lar seg forklare i redusert søk etter arten. Klart negativ trend betyr at funnfrekvensen faller sterkt sammenlignet med undersøkeshyppigheten i aktuell naturtype, og er gjerne kombinert med at det foreligger klare indikasjoner eller dokumentasjon på at flere av forekomstene er gått tapt. Positiv trend foreligger også for flere arter, men dette antas normalt å skyldes aktivt søk etter arten eller økt registrering i aktuelle naturtype, og oppgis derfor bare unntaksvis i kommentarfeltet.

Kriterier og status: Se neste kapittel (3.5, tabell 4) for nærmere beskrivelse.

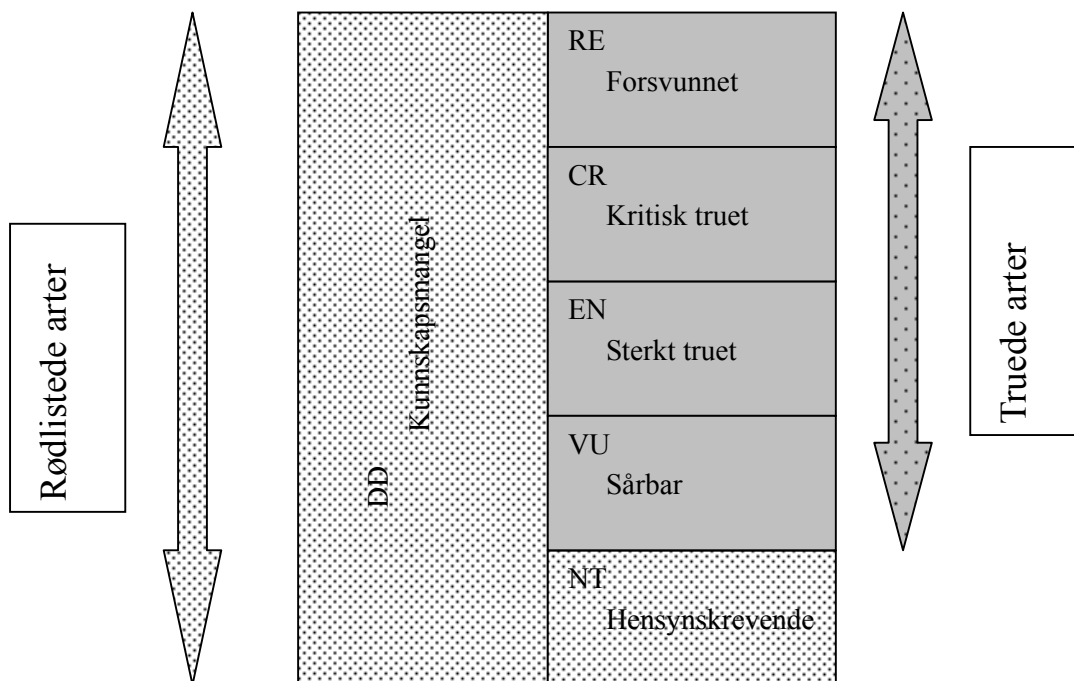
3.4.2 *Funndatatabellen*

Det er laget en database med 9300 registreringer av de vel 270 kartleggingsartene med følgende prioriterte felter: vitenskapelig navn, bokmålsnavn, kommune, lokalitet, habitat/substrat, dato og finner. I tillegg er det laget en del andre felter som ikke er fullstendig utfyllt. Dette er bl. a. kartblad, UTM, høyde over havet, hvem som har bestemt, kilde (herbarium etc.), og om funnet er førstefunn eller gjenfunn. Databasen er laget delvis på frivillig basis, og representerer det første skritt i en florakartlegging i Møre og Romsdal. Den er oppbygd i programmet Access, og er levert Fylkesmannen separat. Bare oppsummering av innholdet i den kommer fram i denne rapporten (tabell 7).

3.5 *Kriterier for regional truethetsstatus*

Vi har ved inndeling av artene tatt utgangspunkt i IUCN sine nye rødlistekategorier, slik disse er beskrevet og omtalt bl.a. av Gärdenfors (2000). Dette innebærer en inndeling i 6 statuskategorier for artene som skal inn på lista, se figur 1 nedenfor (i tillegg kommer arter som ikke tilfredsstiller

benyttede kriterier). Forklaring av de ulike begrepene står i kapittel 3.7. For å unngå unødig sammenblanding med nasjonale rødlistekategorier, har vi angitt status for de regionalt sjeldne og truede artene med siffer og ikke bare bokstaver (se tabell 1 i sammendraget).

Figur 1. Prinsippkisse over fordeling av de ulike rødlistekategoriene etter IUCN sine nye kategorier. Et viktig poeng her er at ikke alle rødlistede arter regnes for truede.

Gärdenfors (2000) angir ulike kriterier som må tilfredsstilles for at artene skal havne på rødlista, og i hvilke kategorier. Disse går i korthet ut på forskjellige måter å måle tilbakegang i bestandene over ulike tidsrom. Eksempel er f.eks. at 80% tilbakegang på 10 år gir status CR (kritisk truet), mens 20% tilbakegang på samme tid gir status VU (sårbar). Også bestandstørrelse er et viktig grunnlag, og bestander på under 50 individ gir status CR (kritisk truet), mens bestander på under 250 individ får status EN (sterkt truet).

For Møre og Romsdal har vi mangelfulle data på bestandstørrelser og spesielt på bestandsendringer. Fylkets areal tilsier også at en opererer med noe andre størrelser enn hva som er aktuelt for et helt land. **Vi har derfor definert våre egne tallstørrelser for de ulike kategoriene.** Kriteriene er valgt ut fra hvilke data vi har kunnet framskaffe eller vurdere om bestandstørrelser og bestandsendringer, og tallstørrelsene er valgt ut slik at resultatene skal kunne samsvare med definisjonene på de ulike statuskategoriene, se forklaring i kap. 3.5.

Fordelingen mellom de ulike kriteriene er vist i tabell 4 på neste side.

Tabell 4. Utkast til kriterieinndeling for regional liste over sjeldne og truede arter i Møre og Romsdal. Det opereres med antall kjente lokaliteter. Kategori 0=forsvunnet, kat. 1=akutt truet, kat. 2=sterkt truet, kat. 3=sårbar, kat. 4=hensynskrevende, kat. 5=usikker, kat. 6=livskraftig, kat. 7=ikke vurdert, kat. AN=nasjonal ansvarsart, kat. AR=regional ansvarsart. Se nærmere forklaring av begrepene i kapittel 3.5.

Kriterium/ Kategori	A: Observert/ antatt bestandsreduksjon	B: Liten utbredelse og tilbakegang (ikke tallfestet) i habitatet	C: Liten utbredelse og tilbakegang i habitatet	D: Liten bestand
0 (RE)	Arten ikke funnet på over 50 år, eller kjente lok. er reinventert med negativt resultat.			
1 (CR)	Over 90% på 50 år	1 lokalitet	1-5 lokaliteter og over 50% reduksjon i habitatet på 50 år	1 lokalitet
2 (EN)	Over 75% på 50 år	2-5 lokaliteter	6-10 lokaliteter og over 25% reduksjon i habitatet på 50 år	2-3 lokaliteter
3 (VU)	Over 50% på 50 år	6-10 lokaliteter	11-20 lokaliteter og over 20% reduksjon i habitatet på 50 år	4-7 lokaliteter
4 (NT)	Over 20% på 50 år	11-50 lokaliteter	- (ikke brukt)	8-20 lokaliteter
5 (DD)	Arter med for usikker forekomst eller usikre bestandsendringer til å settes i kat. 0-4.			
6 (LC)	Hit føres arter som er bedømt, men ikke oppfyller vilkårene til kategori 0-5.			
7 (NE)	Hit føres arter som ikke er bedømt.			
AN	Nasjonal ansvarsart (DN 1999).			
AR	Regional ansvarsart. Arten har en vesentlig del av de norske bestandene.			

Kommentarer: Gärdenfors (2000) opererer ikke med 50 år, men med bare 10 år. Som følge av problemer med å vurdere endringer i fylket over så korte tidsrom, er lengre tid benyttet, samtidig som krav til tilbakegang er noe skjerpet. IUCN benytter seg også en god del av populasjonsstørrelser ved statusvurderingene. Som følge av dårlige og vanligvis mangelfulle populasjonsdata, har vi i denne omgang ikke benyttet oss av eller utarbeidet kriterier for dette.

Definisjonene for kategori 0, 5, 6 og 7 samsvarer stort sett med etablerte definisjoner hos Direktoratet for naturforvaltning (1999) og Gärdenfors (2000). Vår definisjon av nasjonal ansvarsart følger DN (1999). Med regional ansvarsart menes en art som har en vesentlig del av sine norske forekomster i Møre og Romsdal, vurdert relativt skjønsmessig. For kategori 1-3 har vi, som tidligere nevnt, foretatt en regional tilpasning og forenkling av Gärdenfors (2000, s. 20) sine kategorier. For kategori 4 er vi ikke kjent med at andre har forsøkt å tallfeste kravene her tidligere. Vi har derfor bare utarbeidet egne krav, som vi antar kan være logiske ut fra hvordan definisjonen og bruken av kategori hensynskrevende har vært hos bl.a. Direktoratet for naturforvaltning (1999) og Gärdenfors (2000).

3.6 *Vurdering av tilbakegang for naturtyper og vegetasjonstyper*

Som det delvis kommer fram av statusoversikten for regionalt sjeldne og truede arter i Møre og Romsdal, gir data over funnfrekvens til de ulike artene sjelden grunnlag for å plassere dem i de aktuelle statuskategoriene. Det har vært samlet for lite planter, for usystematisk og i for liten grad

er lokaliteter reinventert og bestandsutvikling vurdert, til at dette er mulig. I en del tilfeller er kjente bestander såpass få at kriterium D (liten bestand) blir utslagsgivende, men for å kunne nytte seg av kriteriene A-C (reduksjon i bestand/habitat), må vi i stor grad bruke indirekte metoder for å gi dem sjeldenhetsstatus. Til dette er vurderinger og tallmateriale for ulike naturtyper i fylket best egnet. I resultatkapitlet presenterer vi derfor en vurdering av artenes tilhørighet til truede vegetasjonstyper (Fremstad & Moen 2001) og visse innsamlete data for arealendringer av naturtyper.

3.7 Ordforklaringer

Forsvunnet (RE): "Regionally extinct". Benyttes om arter som etter all sannsynlighet er forsvunnet fra regionen, eller ikke lenger kan reprodusere der.

Akutt truet (CR): "Critically endangered". En art tilhører denne kategorien når det er svært stor risiko for at den vil dø ut i vill tilstand i løpet av meget nær framtid.

Sterkt truet (EN): "Endangered". En art tilhører denne kategorien når den ikke tilhører kategorien CR, men likevel løper stor risiko for å dø ut i vill tilstand i nær framtid.

Sårbar/noe truet (VU): "Vulnerable". En art tilhører denne kategorien når den ikke oppfyller kriteriene for kategoriene ovenfor, men der det likevel er stor risiko fra at arten kan dø ut i vill tilstand i løpet av et middels langt tidsperspektiv.

Hensynskrevende (NT): "Near threatened". En art tilhører denne kategorien når den ikke oppfyller noen av kriteriene ovenfor, men er nær ved å oppfylle kriteriet til kategori VU.

Kunnskapsmangel (DD): "Data deficient". Hit føres arter som man mangler tilstrekkelige kunnskaper om utbredelse og status til eller kan utlede slike. Det finnes likevel mistanker om at artene kan være truet eller til og med forsvunnet.

Livskraftig (LC): "Least concern". Hit føres arter som ved vurdering ikke viser seg å tilhøre noen av kategoriene ovenfor. Ikke tatt med i lista over regionalt sjeldne og truede arter.

Ikke vurdert (NE): Hit føres arter som ikke er vurdert i forhold til lista over regionalt sjeldne og truede arter (i vårt tilfelle gjelder dette arter som ikke regnes for hjemlige, samt selvsagt arter som ikke står på sjekklista for Møre og Romsdal).

Innført art: Lid & Lid (1994) har følgende definisjon; "Komen inn med menneske eller deira husdyr, med eller utan vilje."

Kartleggingsart: Arter som vi i utgangspunktet mistenkte for å være regionalt sjeldne eller truet. Vi ba museene om herbariedata for alle disse artene.

Rødliste: Dette er en nasjonal eller internasjonal oversikt over plante- og dyrearter som på en eller annen måte er truet av utryddelse eller utsatt for betydelig reduksjon.

Regional liste over sjeldne og truede arter: Dette er en liste der statusvurderinger er gjort på samme måte som den nasjonale rødlista. Derimot ikke de ulike artene vurdert ut fra et nasjonalt eller internasjonalt ståsted, men basert på et mindre geografisk område, i vårt tilfelle et fylke.

Ansvarsart (nasjonal og regional): En art som ikke nødvendigvis er i tilbakegang eller truet, men der det vurderte området ansees å ha et viktig ansvar for den. F.eks. for karplanter er følgende tre kriterier lagt til grunn i den nasjonale lista (DN 1999); a) arter endemiske for Norge, b) arter med hoveddelen av utbredelsen i Norge, og c) internasjonalt rødlistede arter. I vår rapport følger de nasjonale ansvarsartene lista i DN (1999, tabell 8 s. 60-61), mens de regionale er arter og underarter som har en vesentlig andel av norske forekomster i Møre og Romsdal (trolig over 50%).

Hjemlig: En art som er innvandret uten hjelp av mennesker, eller som har kommet hit så tidlig at en i dag ikke kan si noe om hvordan dette har skjedd.

Taksa: Begrepet er i denne rapporten en fellesbetegnelse på arter, underarter og varieteter.

4 Resultater

4.1 Sjekkliste for karplanter i Møre og Romsdal

Nedenfor presenteres det første utkastet til sjekkliste for karplanter i Møre og Romsdal. Sjekklista inneholder arter, underarter, varieteter og tre hjemlige hybrider som opptrer på en lignende måte som arter (mellomtrollurt *Circaea x intermedia*, saltstarr *Carex x vacillans* og jemtlandsrapp *Poa x jemtlandica*). Alle andre hybrider er utelatt. Lista inneholder 1225 navn. Nomenklaturen følger Lid & Lid (1994) både for latinske og norske (nynorske) navn. En offisiell liste over bokmålsnavn på norske planter finnes ikke. For arter som er delt i intraspesifikke taksa nevnes bare disse, det rene artsnavnet er ikke tatt med som egen linje.

H = hjemlig, dvs. spontan art som er kommet til Norge ved egen hjelp

I = innført, kommet inn ved hjelp av mennesker

Lid & Lid (1994) sin vurdering av om artene er hjemlig eller innført følges, med unntak av for firfrøvikke og musekløver der Fægri & Danielsen (1996) blir fulgt.

Nasjonale rødlistekategorier:

V=sårbar

R=sjelden

DC=hensynskrevende

DM=bør overvåkes

Statistikk over antall taksa, antall arter, antall hjemlige og innførte arter, antall nasjonal rødlistearter finnes i sammendraget, tabell 1.

Tabell 5. Sjekkliste for karplanter i Møre og Romsdal. Kolonnene er fra venstre: latinsk navn, nynorsk navn, spontanitet, dvs.innført (I)/hjemlig (H), hvilke arter som er kartleggingsarter (x) og rødlistearter med nasjonal rødlistekategori. For forklaring på kategorier se forrige side.

<i>Abies alba</i>	edelgran	I		
<i>Abutilon theophrasti</i>	linderose	I		
<i>Acer platanoides</i>	spisslønn	I		
<i>Acer pseudoplatanus</i>	platanlønn	I		
<i>Achillea millefolium</i>	ryllik	H?		
<i>Achillea ptarmica</i>	nyseryllik	I		
<i>Acinos arvensis</i>	bakkemynte	H		
<i>Acogonium alpinum</i>	alpeslirekne	I		
<i>Aconitum napellus</i>	venusvogn, storhjem	I		
<i>Aconitum septentrionale</i>	tyrihjem	H		
<i>Acorus calamus</i>	kalmusrot	I		
<i>Actaea spicata</i>	trollbær	H		
<i>Aegopodium podagraria</i>	skvallerkål	I?		
<i>Aesculus hippocastanum</i>	hestekastanje	I		
<i>Aethusa cynapium</i>	hundepersille	I		
<i>Agrimonia eupatoria</i>	åkermåne	H	x	
<i>Agrostemma githago</i>	klinte	I		
<i>Agrostis canina</i>	hundekvein	H		
<i>Agrostis capillaris</i>	engkvein	H?		
<i>Agrostis gigantea</i>	storkvein	H?		
<i>Agrostis mertensii</i>	fjellkvein	H		
<i>Agrostis stolonifera</i>	krypkvein	H		
<i>Agrostis vinealis</i>	bergkvein	H		
<i>Aira praecox</i>	dvergsmyle	H	x	
<i>Ajuga pyramidalis</i>	jonsokkoll	H		
<i>Ajuga reptans</i>	krypjonsokkoll	I		
<i>Alchemilla acutiloba</i>	stjernemarikåpe	H?		
<i>Alchemilla alpina</i>	fjellmarikåpe	H		
<i>Alchemilla filicaulis</i>	grannmarikåpe	H		
<i>Alchemilla glabra</i>	glattmarikåpe	H		
<i>Alchemilla glaucescens</i>	fløyelsmarikåpe	H		
<i>Alchemilla glomerulans</i>	kjeldemarikåpe	H		
<i>Alchemilla gracilis</i>	glansmarikåpe	H		
<i>Alchemilla monticola</i>	beitemarikåpe	H		
<i>Alchemilla murbeckiana</i>	nyremarikåpe	H		
<i>Alchemilla propinqua</i>	hjulmarikåpe	H?		
<i>Alchemilla 'semidivisa'</i>	norddalsmarikåpe	H		R
<i>Alchemilla subcrenata</i>	engmarikåpe	H?		
<i>Alchemilla vestita</i>	vinmarikåpe	H		
<i>Alchemilla wichurae</i>	skarmarikåpe	H		
<i>Alchemilla xanthochlora</i>	kystmarikåpe	H?	x	
<i>Alisma plantago-aquatica</i>	vassgro	H	x	
<i>Alliaria petiolata</i>	laukurt	H	x	
<i>Allium oleraceum</i>	vill-lauk	H		
<i>Allium schoenoprasum</i>	graslauk	I		
<i>Allium ursinum</i>	ramslauk	H		
<i>Allium vineale</i>	strandlauk	H	x	
<i>Alnus glutinosa</i>	svartor	H	x	
<i>Alnus incana ssp. incana</i>	gråor	H		
<i>Alnus incana ssp. kolaensis</i>	kolagråor	H		
<i>Alopecurus aequalis</i>	vassreverumpe	H	x	
<i>Alopecurus geniculatus</i>	knereverumpe	I?		
<i>Alopecurus myosuroides</i>	åkerreverumpe	I		
<i>Alopecurus pratensis ssp. pratensis</i>	engreverumpe	I		
<i>Amelanchier spicata</i>	blåhegg	I		
<i>Ammophila arenaria</i>	sandrøyr (marehalm)	H	x	
<i>Anagallis arvensis</i>	nonsblom	I		
<i>Anaphalis margaritacea</i>	perle-evigblom	I		
<i>Anchusa arvensis</i>	krokhals	I		
<i>Anchusa officinalis</i>	oksetunge	I?		
<i>Andromeda polifolia</i>	kvitlyng	H		
<i>Androsace septentrionalis</i>	smånøkkel	H	x	
<i>Anemone nemorosa</i>	kvitsymre	H		
<i>Anemone ranunculoides</i>	gulsymre	I		
<i>Angelica archangelica ssp. archangelica</i>	fjellkvann	H		
<i>Angelica archangelica ssp. litoralis</i>	strandkvann	H		
<i>Angelica sylvestris</i>	sløkje	H		
<i>Antennaria alpina</i>	fjellkattfot	H		
<i>Antennaria dioica</i>	kattfot	H		
<i>Anthemis arvensis</i>	kvit gåseblom	I		
<i>Anthemis tinctoria</i>	gul gåseblom	I		
<i>Anthoxanthum odoratum ssp. alpinum</i>	fjellgulaks	H		
<i>Anthoxanthum odoratum ssp. odoratum</i>	gulaks	H		
<i>Anthriscus sylvestris</i>	hundekjeks	H		
<i>Anthyllis vulneraria ssp. carpatica</i>	forrundscolm	I		
<i>Anthyllis vulneraria ssp. lapponica</i>	fjellrundscolm	H	x	
<i>Anthyllis vulneraria ssp. vulneraria</i>	vanleg rundscolm	H		
<i>Apera spica-venti</i>	åkerkvein	I		
<i>Aphanes arvensis</i>	åkermarikåpe	I		
<i>Apium nodiflorum</i>	nikkeselleri	I		
<i>Aquilegia vulgaris</i>	akeleie	I		
<i>Arabis alpina</i>	fjellskrinneblom	H		
<i>Arabis arenosa</i>	sandskrinneblom	I		
<i>Arabis glabra</i>	tårnurt	H		
<i>Arabis hirsuta</i>	bergskrinneblom	H		
<i>Arabis petraea</i>	aurskrinneblom	H	x	
<i>Arabis suecica</i>	svensk skrinneblom	I		
<i>Arabis thaliana</i>	vårskrinneblom	H		
<i>Arctium minus</i>	småborre	I?		
<i>Arctium nemorosum</i>	skuggeborre	H?	x	
<i>Arctostaphylos alpinus</i>	rypebær	H		
<i>Arctostaphylos uva-ursi</i>	mjølbær	H		
<i>Arenaria serpyllifolia</i>	sandarve	H		
<i>Argemone mexicana</i>	piggvalmue	I		
<i>Armeria maritima</i>	fjorekoll	H		
<i>Armoracia rusticana</i>	peparrot	I		
<i>Arnica montana</i>	solblom	H		DC
<i>Arrhenaterum elatius</i>	hestehavre	H		
<i>Artemisia absinthium</i>	ekte malurt	I		
<i>Artemisia norvegica</i>	norsk malurt	H	x	
<i>Artemisia vulgaris</i>	burot	I?		
<i>Aruncus dioicus</i>	skogskjegg	I		
<i>Asperugo procumbens</i>	gåsefot	I		
<i>Asplenium adiantum-nigrum</i>	blankburkne	H	x	
<i>Asplenium adulterinum</i>	brunburkne	H		R

<i>Asplenium marinum</i>	havburkne	H		R
<i>Asplenium ruta-muraria</i>	murburkne	H	x	
<i>Asplenium septentrionale</i>	olavskjegg	H		
<i>Asplenium trichomanes</i>	svartburkne	H		
<i>Asplenium viride</i>	grønburkne	H		
<i>Aster alpinus</i>	alpeasters	I		
<i>Aster novi-belgii</i>	virginia-asters	I		
<i>Aster tripolium</i>	strandstjerne	H		
<i>Astilbe japonica</i>	sildrespirea	I		
<i>Astragalus alpinus</i>	setermjelt	H		
<i>Astragalus frigidus</i>	gulmjelt	H		
<i>Astragalus glycyphyllos</i>	lakrismjelt	H	x	
<i>Astragalus norvegicus</i>	blåmjelt	H	x	
<i>Astrantia major</i>	stjerneskjerm	I		
<i>Athyrium distentifolium</i>	fjellburkne	H		
<i>Athyrium filix-femina</i>	skogburkne	H		
<i>Atriplex glabriuscula</i>	bruskmelde	H		
<i>Atriplex littoralis</i>	strandmelde	H		
<i>Atriplex longipes ssp. longipes</i>	skaftmelde	H		
<i>Atriplex longipes ssp. praecox</i>	ishavsmelde	H		
<i>Atriplex patula</i>	svinemelde	I?		
<i>Atriplex prostrata ssp. calothecea</i>	flikmelde	H	x	
<i>Atriplex prostrata ssp. prostrata</i>	tangmelde	H		
<i>Avena fatua</i>	floghavre	I		
<i>Avena sativa</i>	havre	I		
<i>Avenula pratensis</i>	enghavre	H	x	
<i>Avenula pubescens</i>	dunhavre	H	x	
<i>Barbarea stricta</i>	stakekarse	H		
<i>Barbarea vulgaris ssp. arcuata</i>	bogekarse	I		
<i>Barbarea vulgaris ssp. vulgaris</i>	vanleg vinterkarse	I		
<i>Bartsia alpina</i>	svarttopp	H		
<i>Bellis perennis</i>	tusenfryd	H?		
<i>Berberis thunbergii</i>	japanberberiss	I		
<i>Berberis vulgaris</i>	berberiss	I		
<i>Berteroa incana</i>	kvitdodre	I		
<i>Beta vulgaris ssp. maritima</i>	strandbete	I		
<i>Betula nana</i>	dvergbjørk	H		
<i>Betula pendula</i>	hengjebjørk	H		
<i>Betula pubescens ssp. czerepanovii</i>	fjellbjørk	H		
<i>Betula pubescens ssp. pubescens</i>	dunbjørk	H		
<i>Bistorta vivipara</i>	harerug	H		
<i>Blechnum spicant</i>	bjønnkam	H		
<i>Blysmus rufus</i>	rustsivaks	H		
<i>Borago officinalis</i>	agurkurt	I		
<i>Botrychium boreale</i>	fjellmarinøkkel	H	x	
<i>Botrychium lanceolatum</i>	handmarinøkkel	H		DC
<i>Botrychium lunaria</i>	marinøkkel	H	x	
<i>Botrychium multifidum</i>	haustmarinøkkel	H	x	
<i>Brachypodium sylvaticum</i>	lundgrønaks	H	x	
<i>Brassica napus</i>	raps	I		
<i>Brassica rapa ssp. campestris</i>	åkerkål	I		

<i>Briza media</i>	hjartegras	H	x	
<i>Bromus arvensis</i>	åkerfaks	I		
<i>Bromus benekenii</i>	skogfaks	H	x	
<i>Bromus diandrus</i>	trollfaks	I		
<i>Bromus hordeaceus</i>	lodnefaks	H?	x	
<i>Bromus inermis</i>	bladfaks	I		
<i>Bromus ramosus</i>	bergfaks	H		DC
<i>Bromus secalinus</i>	rugfaks	I		
<i>Bromus tectorum</i>	takfaks	I		
<i>Bryonia alba</i>	svartgallbær	I		
<i>Bunias orientalis</i>	russekål	I		
<i>Cakile maritima ssp. integrifolia</i>	nordsjøreddik	H	x	
<i>Cakile maritima ssp. maritima</i>	vanleg strandreddik	H	x	
<i>Calamagrostis arundinacea</i>	snerprøykvein	H	x	
<i>Calamagrostis epigejos</i>	bergprøykvein	H		
<i>Calamagrostis purpurea</i>	skogprøykvein	H		
<i>Calamagrostis stricta</i>	småprøykvein	H		
<i>Callitriche cophocarpa</i>	sprikjevasshår	H	x	
<i>Callitriche hamulata</i>	klovasshår	H		
<i>Callitriche palustris</i>	småvasshår	H		
<i>Callitriche stagnalis</i>	dikevasshår	H	x	
<i>Calluna vulgaris</i>	røsslyng	H		
<i>Caltha palustris</i>	soleihov	H		
<i>Calystegia sepium</i>	strandvindell	H	x	
<i>Camelina alyssum</i>	lindodre	I		
<i>Campanula cervicaria</i>	stavklokke	H	x	
<i>Campanula glomerata</i>	toppklokke	I		
<i>Campanula latifolia ssp. latifolia</i>	storklokke	H		
<i>Campanula latifolia ssp. macrantha</i>	pyrd-storklokke	I		
<i>Campanula persicifolia</i>	fagerklokke	I		
<i>Campanula rapunculoides</i>	ugrasklokke	I		
<i>Campanula rotundifolia</i>	blåklokke	H	x	
<i>Campanula trachelium</i>	nesleklokke	H		
<i>Cannabis sativa</i>	hamp	I		
<i>Capsella bursa-pastoris</i>	gjetartaske	I		
<i>Cardamine amara</i>	bekkekarse	H	x	
<i>Cardamine bellidifolia</i>	høgfjellskarse	H		
<i>Cardamine bulbifera</i>	tannrot	H	x	
<i>Cardamine flexuosa</i>	skogkarse	H		
<i>Cardamine hirsuta</i>	rosett-karse	H	x	
<i>Cardamine impatiens</i>	lundkarse	H	x	
<i>Cardamine pratensis ssp. dentata</i>	sumpkarse	H		
<i>Cardamine pratensis ssp. pratensis</i>	vanleg engkarse	H		
<i>Cardamine pratensis var. polemonioides</i>	polarkarse	H		
<i>Cardaria draba</i>	honningkarse	I		
<i>Carduus crispus</i>	krusetistel	I?		
<i>Carduus nutans</i>	nikketistel	I		
<i>Carduus tenuiflorus</i>	smaltistel	I		
<i>Carex acuta</i>	kvass-storr	H	x	
<i>Carex aquatilis ssp. aquatilis</i>	nordlandsstorr	H	x	
<i>Carex aquatilis ssp. stans</i>	tundrastorr	H	x	
<i>Carex arenaria</i>	sandstorr	H	x	

<i>Carex atrata</i>	svartstorr	H		
<i>Carex atrofusca</i>	sotstorr	H		
<i>Carex bigelowii</i>	stivstorr	H		
<i>Carex binervis</i>	heistorr	H		
<i>Carex brunescens</i> var. <i>brunnescens</i>	seterstorr	H		
<i>Carex buxbaumii</i> ssp. <i>buxbaumii</i>	klubbstorr	H		
<i>Carex buxbaumii</i> ssp. <i>mutica</i>	tranestorr	H		
<i>Carex canescens</i>	gråstorr	H		
<i>Carex capillaris</i>	hårstorr	H		
<i>Carex capitata</i>	hovudstorr	H	x	
<i>Carex chordorrhiza</i>	strengstorr	H	x	
<i>Carex demissa</i>	grønstorr	H		
<i>Carex diandra</i>	kjevlestorr	H	x	
<i>Carex digitata</i>	fingerstorr	H		
<i>Carex dioica</i>	særbustorr	H		
<i>Carex disticha</i>	duskstorr	H	x	
<i>Carex echinata</i>	stjernestorr	H		
<i>Carex elongata</i>	langstorr	H	x	
<i>Carex flacca</i>	blåstorr	H	x	
<i>Carex flava</i>	gulstorr	H		
<i>Carex fuliginosa</i> ssp. <i>misandra</i>	dubbstorr	H	x	
<i>Carex glacialis</i>	rabbstorr	H	x	
<i>Carex glareosa</i>	grusstorr	H		
<i>Carex hostiana</i>	engstorr	H	x	
<i>Carex jemtlandica</i>	jemtlandsstorr	H	x	
<i>Carex lachenalii</i>	rypestorr	H		
<i>Carex lasiocarpa</i>	trådstorr	H		
<i>Carex lepidocarpa</i>	nebbstorr	H		
<i>Carex limosa</i>	dystorr	H		
<i>Carex livida</i>	blystorr	H	x	
<i>Carex loliacea</i>	nubbstorr	H	x	
<i>Carex mackenziei</i>	pølstorr	H		
<i>Carex maritima</i>	bogestorr	H		
<i>Carex microglochin</i>	agnorstorr	H		
<i>Carex muricata</i> ssp. <i>muricata</i>	piggstorr	H		
<i>Carex nigra</i> ssp. <i>juncella</i>	stolpestorr	H		
<i>Carex nigra</i> ssp. <i>nigra</i>	slåtestorr	H		
<i>Carex norvegica</i> ssp. <i>norvegica</i>	fjellstorr	H		
<i>Carex ornithopoda</i>	fuglestorr	H	x	
<i>Carex otrubae</i>	knortestorr	H	x	
<i>Carex ovalis</i>	harestorr	H?		
<i>Carex paleacea</i>	havstorr	H		
<i>Carex pallescens</i>	bleikstorr	H		
<i>Carex panicea</i>	kornstorr	H		
<i>Carex paniculata</i>	toppstorr	H		DC
<i>Carex parallela</i>	smalstorr	H	x	
<i>Carex pauciflora</i>	sveltstorr	H		
<i>Carex paupercula</i>	frynsestorr	H		
<i>Carex pilulifera</i>	bråtestorr	H		
<i>Carex pulicaris</i>	loppestorr	H		
<i>Carex rariflora</i>	snipestorr	H		
<i>Carex remota</i>	slakkstorr	H	x	
<i>Carex rostrata</i>	flaskestorr	H		
<i>Carex rotundata</i>	rundstorr	H		
<i>Carex rufina</i>	jøkulstorr	H	x	

<i>Carex rupestris</i>	bergstorr	H		
<i>Carex salina</i>	fjørestorr	H		
<i>Carex saxatilis</i>	blankstorr	H		
<i>Carex serotina</i> ssp. <i>pulchella</i>	musestorr	H		
<i>Carex serotina</i> ssp. <i>serotina</i>	beitestorr	H		
<i>Carex stenolepis</i>	vierstorr	H	x	
<i>Carex subspathacea</i>	ishavsstorr	H	x	
<i>Carex sylvatica</i>	skogstorr	H	x	
<i>Carex vaginata</i>	slirestorr	H		
<i>Carex vesicaria</i>	sennegras	H	x	
<i>Carex x vacillans</i>	saltstorr	H		
<i>Carum carvi</i>	karve	H		
<i>Cassiope hypnoides</i>	moselyng	H		
<i>Catabrosa aquatica</i>	kjeldegras	H	x	
<i>Centaurea cyanus</i>	kornblom	I		
<i>Centaurea jacea</i>	engknoppurt	H	x	
<i>Centaurea montana</i>	honningknoppurt	I		
<i>Centaurea nigra</i>	svartknoppurt	H?	x	
<i>Centaurea scabiosa</i>	fågerknoppurt	H	x	
<i>Cephalanthera longifolia</i>	kvit skogfrue	H		R
<i>Cerastium alpinum</i> ssp. <i>alpinum</i>	fjellarve	H		
<i>Cerastium alpinum</i> ssp. <i>glabratum</i>	snauarve	H		
<i>Cerastium arcticum</i>	snøarve	H		
<i>Cerastium arvense</i>	stovarve	I?		
<i>Cerastium cerastoides</i>	brearve	H		
<i>Cerastium diffusum</i> ssp. <i>diffusum</i>	kystarve	H		
<i>Cerastium fontanum</i> ssp. <i>fontanum</i>	skogarve	H		
<i>Cerastium fontanum</i> ssp. <i>vulgare</i>	vanleg arve	H?		
<i>Cerastium glomeratum</i>	vegarve	I		
<i>Cerastium tomentosum</i>	sølvarve	I		
<i>Ceratophyllum demersum</i>	hornblad	H		DC
<i>Chaenorhinum minus</i>	småtorskemunn	I		
<i>Chaerophyllum bulbosum</i> ssp. <i>prescottii</i>	knollkjeks	I		
<i>Chamaecyparis lawsoniana</i>	lawsonsypress	I		
<i>Chamaecyparis nootkaensis</i>	nutkasypress	I		
<i>Chamomilla reticulata</i>	kamilleblom	I		
<i>Chamomilla suaveolens</i>	tunbaldbrå	I		
<i>Chamorchis alpina</i>	fjellkurle	H	x	
<i>Chelidonium majus</i>	svaleurt	I?		
<i>Chenopodium album</i>	meldestokk	I?		
<i>Chenopodium hybridum</i> ssp. <i>hybridum</i>	hjørtemelde	I		
<i>Chenopodium murale</i>	gatemelde	I		
<i>Chenopodium suecicum</i>	svensk melde	I?		
<i>Chenopodium vulvaria</i>	sildemelde	I		
<i>Chrysanthemum segetum</i>	gullkrage	I		
<i>Chrysoplenium alternifolium</i>	maigull	H	x	
<i>Chrysoplenium oppositifolium</i>	kystmaigull	H	x	
<i>Cicerbita alpina</i>	turt	H		

<i>Cicerbita plumieri</i>	alpeturt	I		
<i>Circaea alpina</i>	trollurt	H		
<i>Circaea x intermedia</i>	mellomtrollurt	H	x	
<i>Cirsium arvense</i>	åkertistel	H?		
<i>Cirsium helenioides</i>	kvitbladtistel	H		
<i>Cirsium palustre</i>	myrtistel	H		
<i>Cirsium vulgare</i>	vegtistel	I		
<i>Clinopodium vulgare</i>	kransmynte	H		
<i>Cochlearia officinalis ssp. norvegica</i>	fjordskjørbuksurt	H	x	
<i>Cochlearia officinalis ssp. officinalis</i>	vanleg skjørbuksurt	H		
<i>Coeloglossum viride</i>	grønkurle	H		
<i>Colchicum autumnale</i>	tidlaus	I		
<i>Collomia cavanillesi</i>		I		
<i>Conopodium majus</i>	jordnøtt	H		
<i>Conringia orientalis</i>	kåhurt	I		
<i>Convallaria majalis</i>	liljekonvall	H		
<i>Convolvulus arvensis</i>	åkervindell	I		
<i>Conyza canadensis</i>	hestehamp	I		
<i>Corallorhiza trifida</i>	korallrot	H		
<i>Cornus suecica</i>	skrubbær	H		
<i>Coronilla scorpioides</i>		I		
<i>Coronopus didymus</i>	ramkarse	I		
<i>Coronopus squamatus</i>	kråkekarse	I		
<i>Corrigiola littoralis</i>	skorem	I		
<i>Corydalis intermedia</i>	lerkespore	H	x	
<i>Corydalis solida</i>	hagelerkespore	I		
<i>Corylus avellana</i>	hassel	H		
<i>Cotoneaster bullatus</i>	bulkmispel	I		
<i>Cotoneaster scandinavicus</i>	dvergmispel	H		
<i>Crambe maritima</i>	strandkål	H	x	
<i>Crassula aquatica</i>	firling	H	x	
<i>Crataegus laevigata</i>	parkhagtorn	I		
<i>Crataegus monogyna</i>	hagtorn	H	x	
<i>Crataegus rhididophylla var. rhididophylla</i>	begerhagtorn	H	x	
<i>Crepis paludosa</i>	sumphaukeskjegg	H		
<i>Crepis tectorum</i>	takhaukeskjegg	H		
<i>Cryptogramma crispa</i>	hestesprenge	H		
<i>Cuscuta campestris</i>	amerika-snikjetråd	I		
<i>Cuscuta europaea</i>	neslesnikjetråd	H	x	
<i>Cymbalaria muralis</i>	murtorskemunn	I		
<i>Cynosurus cristatus</i>	kamgras	I?	x	
<i>Cyripedium calceolus</i>	marisko	H		DC
<i>Cystopteris fragilis var. dickieana</i>	berglok	H		
<i>Cystopteris fragilis var. fragilis</i>	skjørlok	H		
<i>Cystopteris montana</i>	fjell-lok	H	x	
<i>Cystopteris regia</i>	kalklok	H	x	
<i>Cytisus scoparius</i>	gyvel	I		
<i>Dactylis glomerata</i>	hundegras	I?		
<i>Dactylorhiza fuchsii</i>	skogmarihand	H		
<i>Dactylorhiza incarnata ssp. cruenta</i>	blodmarihand	H	x	
<i>Dactylorhiza incarnata ssp. incarnata</i>	engmarihand	H	x	
<i>Dactylorhiza lapponica</i>	lappmarihand	H	x	
<i>Dactylorhiza maculata</i>	flekkmarihand	H		
<i>Dactylorhiza purpurella</i>	purpurmarihand	H		V

<i>Danthonia decumbens</i>	knegras	H		
<i>Daphne mezereum</i>	tysbast	H	x	
<i>Datura stramonium</i>	piggeple	I		
<i>Deschampsia alpina</i>	fjellbunke	H		
<i>Deschampsia cespitosa</i>	sølvbunke	H		
<i>Deschampsia flexuosa</i>	smyle	H		
<i>Descurainia sophia</i>	hundesennep	I?		
<i>Dianthus barbatus</i>	busknelik	I		
<i>Dianthus deltoides</i>	engnelik	H	x	
<i>Dianthus plumarius</i>	fjørnelik	I		
<i>Diapensia lapponica</i>	fjellpyrd	H		
<i>Dicentra spectabilis</i>	løytnantshjarte	I		
<i>Digitalis purpurea</i>	revebjølle	H		
<i>Diphasiastrum alpinum</i>	fjelljamne	H		
<i>Diphasiastrum complanatum ssp. complanatum</i>	skogjamne	H	x	
<i>Diplotaxis muralis</i>	mursennep	I		
<i>Diplotaxis tenuifolia</i>	steinsennep	I		
<i>Draba alpina</i>	gullrublom	H	x	
<i>Draba daurica var. daurica</i>	skredrublom	H		
<i>Draba daurica var. dovensis</i>	doverrublom	H		
<i>Draba fladnizensis</i>	alperublom	H		
<i>Draba incana</i>	lodnerublom	H		
<i>Draba lactea</i>	lapprublom	H	x	
<i>Draba nivalis</i>	snørublom	H	x	
<i>Draba norvegica</i>	bergrublom	H	x	
<i>Draba oxycarpa</i>	bleikrublom	H	x	
<i>Drosera anglica</i>	smalsoldogg	H		
<i>Drosera intermedia</i>	dikesoldogg	H	x	
<i>Drosera rotundifolia</i>	rundsoldogg	H		
<i>Dryas octopetala</i>	reinrose	H		
<i>Dryopteris affinis</i>	raggtelg	H		
<i>Dryopteris affinis ssp. cambrensis</i>	raggtelg	H		
<i>Dryopteris carthusiana</i>	broddtelg	H		
<i>Dryopteris dilatata</i>	geittelg	H		
<i>Dryopteris expansa var. expansa</i>	sauetelg	H		
<i>Dryopteris expansa var. willeana</i>	bruntelg	H		D M
<i>Dryopteris filix-mas</i>	ormetelg	H		
<i>Echium plantagineum</i>	hageormehovud	I		
<i>Echium vulgare</i>	ormehovud	I		
<i>Elatine orthosperma</i>	nordleg evjebloom	H	x	
<i>Eleocharis acicularis</i>	nålesivaks	H	x	
<i>Eleocharis mamillata ssp. mamillata</i>	mjuksivaks	H		
<i>Eleocharis palustris ssp. vulgaris</i>	sumpsivaks	H		
<i>Eleocharis quinqueflora</i>	småsiivaks	H		
<i>Eleocharis uniglumis</i>	fjøresivaks	H		
<i>Elymus alaskanus</i>	fjellkveke	H	x	
<i>Elymus caninus</i>	hundekveke	H		
<i>Elymus farctus ssp. boreali-atlanticus</i>	strandkveke	H	x	
<i>Elymus repens</i>	kveke	H		
<i>Empetrum nigrum ssp. hermaphroditum</i>	fjellkrekling	H		

<i>Empetrum nigrum ssp. nigrum</i>	krekleng	H		
<i>Epilobium alsinifolium</i>	kjeldemjølke	H		
<i>Epilobium anagallidifolium</i>	dvergmjølke	H		
<i>Epilobium angustifolium</i>	geitrams	H		
<i>Epilobium collinum</i>	bergmjølke	H		
<i>Epilobium davuricum</i>	linmjølke	H		
<i>Epilobium glandulosum</i>	alaskamjølke	I		
<i>Epilobium hornemannii</i>	setermjølke	H		
<i>Epilobium lactiflorum</i>	kvitmjølke	H		
<i>Epilobium montanum</i>	krattmjølke	H		
<i>Epilobium palustre</i>	myrmjølke	H		
<i>Epilobium roseum</i>	greinmjølke	H		
<i>Epilobium watsonii</i>	amerikamjølke	I		
<i>Epipactis atrorubens</i>	raudflangre	H	x	
<i>Epipactis helleborine</i>	breiflangre	H		
<i>Equisetum arvense ssp. arvense</i>	åkersnelle	H		
<i>Equisetum fluviatile</i>	elvenesnelle	H		
<i>Equisetum hyemale</i>	skavgras	H	x	
<i>Equisetum palustre</i>	myrsnelle	H		
<i>Equisetum pratense</i>	engsnelle	H		
<i>Equisetum scirpoides</i>	dvergsnelle	H	x	
<i>Equisetum sylvaticum</i>	skogsnelle	H		
<i>Equisetum variegatum</i>	fjellsnelle	H		
<i>Erica cinerea</i>	purpurlyng	H	x	
<i>Erica tetralix</i>	klokkelyng	H		
<i>Erigeron acer ssp. acer</i>	bakkestjerne	H?		
<i>Erigeron acer ssp. politus</i>	blankbakkestjerne	H	x	
<i>Erigeron borealis</i>	fjellbakkestjerne	H		
<i>Erigeron uniflorus ssp. eriocephalus</i>	ullbakkestjerne	H		
<i>Erigeron uniflorus ssp. uniflorus</i>	snøbakkestjerne	H		
<i>Eriophorum angustifolium</i>	duskull	H		
<i>Eriophorum gracile</i>	småull	H	x	
<i>Eriophorum latifolium</i>	breiull	H		
<i>Eriophorum scheuchzeri</i>	snøull	H		
<i>Eriophorum vaginatum</i>	torvull	H		
<i>Erodium cicutarium</i>	tranehals	I?		
<i>Erysimum cheiranthoides</i>	åkergull	I		
<i>Erysimum hieracifolium</i>	berggull	H?		
<i>Euphorbia cyparissias</i>	syressvortemjølke	I		
<i>Euphorbia esula</i>	vegvortemjølke	I		
<i>Euphorbia exigua</i>	småvortemjølke	I		
<i>Euphorbia helioscopia</i>	åkerortemjølke	I		
<i>Euphorbia peplus</i>	byvortemjølke	I		
<i>Euphrasia arctica ssp. borealis</i>	shetlandsaugnetrøst	H		
<i>Euphrasia frigida var. frigida</i>	fjellaugnetrøst	H		
<i>Euphrasia frigida var. palustris</i>	myraugnetrøst	H		
<i>Euphrasia hyperborea</i>	tromsaugnetrøst	H	x	
<i>Euphrasia micrantha</i>	lyngaugnetrøst	H		
<i>Euphrasia nemorosa</i>	gråaugnetrøst	H	x	
<i>Euphrasia salisburgensis</i>	lappaugnetrøst	H	x	
<i>Euphrasia scotica</i>	skottlandsaugnetrøst	H	x	
<i>Euphrasia stricta ssp. stricta</i>	kjertelaugnetrøst	H		

<i>Fagopyrum esculentum</i>	bokkveite	I		
<i>Fagopyrum tataricum</i>	vill bokkveite	I		
<i>Fagus sylvatica</i>	bøk	I		
<i>Fallopia convolvulus</i>	vindeslirekne	I?		
<i>Fallopia dumetorum</i>	krattslirekne	H	x	
<i>Fallopia japonica</i>	parkslirekne	I		
<i>Fallopia sachalinensis</i>	kjempeslirekne	I		
<i>Festuca altissima</i>	skogsvingel	H	x	
<i>Festuca gigantea</i>	kjempesvingel	H	x	
<i>Festuca ovina ssp. capillata</i>	grannsvingel	I		
<i>Festuca ovina ssp. ovina</i>	sauesvingel	H		
<i>Festuca pratensis</i>	engsvingel	I		
<i>Festuca rubra ssp. arctica</i>	arktisk raudsvingel	H		
<i>Festuca rubra ssp. arenaria</i>	sandraudsvingel	H		
<i>Festuca rubra ssp. multiflora</i>	engraudsvingel	I		
<i>Festuca rubra ssp. rubra</i>	vanleg raudsvingel	H		
<i>Festuca trachyphylla</i>	stivsvingel	I		
<i>Festuca vivipara</i>	geitsvingel	H		
<i>Filaginella uliginosa</i>	åkergråurt	H?		
<i>Filago pyramidata</i>		I		
<i>Filipendula ulmaria</i>	mjødur	H		
<i>Fragaria vesca</i>	markjordbær	H		
<i>Frangula alnus</i>	trollhegg	H		
<i>Fraxinus excelsior</i>	ask	H		
<i>Fumaria muralis</i>	kystjordrøyk	H?		
<i>Fumaria officinalis</i>	jordrøyk	I?		
<i>Gagea lutea</i>	gullstjerne	H	x	
<i>Galanthus nivalis</i>	snøklukke	I		
<i>Galeopsis bifida</i>	vrangdå	H?		
<i>Galeopsis ladanum</i>	dundå	I		
<i>Galeopsis speciosa</i>	guldå	I		
<i>Galeopsis tetrahit</i>	kvassdå	H?		
<i>Galium album</i>	stormaure	I		
<i>Galium aparine</i>	klengjemaure	I		
<i>Galium boreale</i>	kvitmaure	H	x	
<i>Galium odoratum</i>	myske	H		
<i>Galium palustre</i>	myrmaure	H		
<i>Galium saxatile</i>	kystmaure	H		
<i>Galium uliginosum</i>	sumpmaure	H		
<i>Galium verum</i>	gulmaure	H		
<i>Gentiana nivalis</i>	snøsøte	H	x	
<i>Gentiana purpurea</i>	søterot	H	x	
<i>Gentianella amarella ssp. amarella</i>	bittersøte	H	x	
<i>Gentianella aurea</i>	bleiksøte	H	x	
<i>Gentianella campestris ssp. campestris</i>	bakkesøte	H	x	
<i>Gentianella tenella</i>	småsøte	H	x	
<i>Gentianella uliginosa</i>	smalsøte	H		V
<i>Geranium columbinum</i>	steinstorkenebb	H	x	
<i>Geranium dissectum</i>	åkerstorkenebb	I		
<i>Geranium lucidum</i>	blankstorkenebb	H	x	
<i>Geranium molle</i>	lodnestorkenebb	H	x	
<i>Geranium pratense</i>	engstorkenebb	H?	x	
<i>Geranium pusillum</i>	småstorkenebb	I?		
<i>Geranium robertianum</i>	stankstorkenebb	H		
<i>Geranium sylvaticum</i>	skogstorkenebb	H		
<i>Geum chiloense</i>	chilehumleblom	I		

<i>Geum macrophyllum</i>	amerikahumleblom	H		
<i>Geum rivale</i>	enghumleblom	H		
<i>Geum urbanum</i>	kratthumleblom	H		
<i>Glaux maritima</i>	strandkryp	H		
<i>Glechoma hederacea</i>	krossknapp	H		
<i>Glyceria fluitans</i>	mannasøtgras	H		
<i>Glyceria maxima</i>	kjempesøtgras	I		
<i>Goodyera repens</i>	knerot	H		
<i>Gymnadenia conopsea</i>	brudespore	H		
<i>Gymnocarpium dryopteris</i>	fugleteig	H		
<i>Gymnocarpium robertianum</i>	kalktelg	H	x	
<i>Hammarbya paludosa</i>	myggblom	H	x	
<i>Hedera helix</i>	eføy	I		
<i>Heracleum laciniatum</i>	tromsøpalme	I		
<i>Heracleum mantegazzianum</i>	kjempebjønnekjeks	I		
<i>Heracleum sibiricum</i>	sibirbjønnekjeks	I?		
<i>Heracleum sphondylium</i>	kystbjønnekjeks	H?		
<i>Hesperis matronalis</i>	dagfiol	I		
<i>Hieracium alatum-gr.</i>	nordsjøsvæver	H		
<i>Hieracium alpinum-gr.</i>	fjellsvæver	H		
<i>Hieracium angustatum-gr.</i>	bergsvæver	H		
<i>Hieracium argillaceum-gr.</i>	beitesvæver	H		
<i>Hieracium atratum-gr.</i>	svartsvæver	H		
<i>Hieracium aurantiacum ssp. aurantiacum</i>	hagesvæve	I		
<i>Hieracium auriculinum</i>		H	x	
<i>Hieracium bifidum-gr.</i>	skogsvæver	H		
<i>Hieracium blyttianum</i>	ranksvæve	H		V
<i>Hieracium caesium-gr.</i>	blåsvæver	H		
<i>Hieracium crocatum-gr.</i>	bladsvæver	H		
<i>Hieracium cymosum</i>	kvastsvæve	H		
<i>Hieracium diaphanum-gr.</i>	beitesvæver	H		
<i>Hieracium diffusatum</i>		H	x	
<i>Hieracium epimedium-gr.</i>	(dovresvæver)	H		
<i>Hieracium fuscocinereum-gr.</i>	skogsvæver	H		
<i>Hieracium glomeratum</i>		H	x	
<i>Hieracium hyperboreum</i>		H	x	
<i>Hieracium hypochoeroides-gr.</i>	bergsvæver	H		
<i>Hieracium inuloides-gr.</i>	bladsvæver	H		
<i>Hieracium juranum-gr.</i>	salatsvæver	H		
<i>Hieracium lactucella</i>	aurikkelsvæve	H		
<i>Hieracium laevigatum-gr.</i>	stivsvæver	H		
<i>Hieracium lindebergii</i>	bergsvæver	H		
<i>Hieracium macranthelum</i>		H	x	
<i>Hieracium mesopsihum</i>		H	x	
<i>Hieracium murorum-gr.</i>	skogsvæver	H		
<i>Hieracium nigrescens-gr.</i>	fjellsvæver	H		
<i>Hieracium onosmoides-gr.</i>	bergsvæver	H		
<i>Hieracium peleteranum</i>	mattesvæve	H	x	
<i>Hieracium peteranum</i>	gaffelsvæve	H		V
<i>Hieracium pilosella</i>	hårsvæve	H		
<i>Hieracium pubescens</i>		H	x	
<i>Hieracium ramosum-gr.</i>	blåsvæver	H		
<i>Hieracium rohacsense-gr.</i>	svartsvæver	H		
<i>Hieracium saxifragum-gr.</i>	bergsvæver	H		
<i>Hieracium scandinavicum</i>	setersvæve	H		V
<i>Hieracium schmidtii-gr.</i>	bergsvæver	H		

<i>Hieracium sommerfeltii</i>	bergsvæver	H		
<i>Hieracium suecicum</i>	svenskessvæve	H		DC
<i>Hieracium umbellatum</i>	skjermssvæve	H		
<i>Hieracium vacillans</i>		H	x	
<i>Hieracium vulgatum-gr.</i>	beitesvæver	H		
<i>Hierochloë hirta ssp. arctica</i>	elvemarigras	H	x	
<i>Hierochloë odorata</i>	marigras	H	x	
<i>Hippophaë rhamnoides</i>	tindved	I?		
<i>Hippuris vulgaris</i>	hesterumpe	H		
<i>Holcus lanatus</i>	englodnegras	H?		
<i>Holcus mollis</i>	krattlodnegras	H		
<i>Honckenya peploides</i>	strandarve	H		
<i>Hordeum vulgare</i>	bygg	I		
<i>Humulus lupulus</i>	humle	H		
<i>Huperzia selago ssp. arctica</i>	plarlusegras	H		
<i>Huperzia selago ssp. selago</i>	lusegras	H		
<i>Hymenophyllum wilsonii</i>	hinnebregne	H		V
<i>Hypericum hirsutum</i>	lodneperikum	H	x	
<i>Hypericum humifusum</i>	dvergperikum	I		
<i>Hypericum maculatum</i>	firkantperikum	H		
<i>Hypericum perforatum</i>	prikkperikum	H		
<i>Hypericum pulchrum</i>	fagerperikum	H		
<i>Hypochoeris glabra</i>	åkergrisøyre	I		
<i>Hypochoeris maculata</i>	flekkgrisøyre	H	x	
<i>Hypochoeris radicata</i>	kystgrisøyre	H		
<i>Iberis umbellata</i>	skjermssløyfe	I		
<i>Ilex aquifolium</i>	kristtorn	H	x	
<i>Impatiens glandulifera</i>	kjempepringfrø	I		
<i>Impatiens noli-tangere</i>	springfrø	H	x	
<i>Inula helenium</i>	alantrot	I		
<i>Iris pseudacorus</i>	sverdlilje	H		
<i>Isoetes echinospora</i>	mjukt brasmegras	H		
<i>Isoetes lacustris</i>	stivt brasmegras	H		
<i>Juncus alpinoarticulatus</i>	skogsiv	H		
<i>Juncus arcticus ssp. arcticus</i>	finnmarkssiv	H	x	
<i>Juncus arcticus ssp. balticus</i>	sandsiv	H	x	
<i>Juncus articulatus</i>	ryllsiv	H		
<i>Juncus biglumis</i>	tvillingsiv	H		
<i>Juncus bufonius ssp. bufonius</i>	paddesiv	H?		
<i>Juncus bufonius ssp. minutulus</i>	grannsiv	H?		
<i>Juncus bufonius ssp. ranarius</i>	froskesiv	H		
<i>Juncus castaneus</i>	kastanjesiv	H		
<i>Juncus compressus</i>	flatsiv	H?	x	
<i>Juncus conglomeratus</i>	knappsiv	H		
<i>Juncus effusus</i>	lyssiv	H		
<i>Juncus filiformis</i>	trådsiv	H		
<i>Juncus gerardii</i>	saltsiv	H		
<i>Juncus squarrosus</i>	heisiv	H		
<i>Juncus stygius</i>	nykkesiv	H	x	
<i>Juncus supinus ssp. nigritellus</i>	dysiv	H		
<i>Juncus supinus ssp. supinus</i>	krypsiv	H		

<i>Juncus trifidus</i>	rabbesiv	H		
<i>Juncus triglumis</i>	trillingsiv	H		
<i>Juniperus communis</i> ssp. <i>alpina</i>	fjelleiner	H		
<i>Juniperus communis</i> ssp. <i>communis</i>	einer	H		
<i>Kickxia elatine</i>	spydorskemunn	I		
<i>Knautia arvensis</i>	raudknapp	H?		
<i>Kobresia myosuroides</i>	rabbetust	H	x	
<i>Kobresia simpliciuscula</i>	myrtust	H	x	
<i>Koenigia islandica</i>	dvergsyre	H		
<i>Laburnum alpinum</i>	alpegullregn	I		
<i>Lamiastrum galeobdolon</i>	gullvitann	I?		
<i>Lamium album</i>	dauvnesle	I		
<i>Lamium moluccellifolium</i>	vrangtvitann	I		
<i>Lamium purpureum</i>	raudtvitann	H?		
<i>Lappula deflexa</i>	hengjepiggfrø	H	x	
<i>Lappula squarrosa</i>	sprikepiggfrø	H?	x	
<i>Lapsana communis</i>	haremat	H		
<i>Larix decidua</i>	europalerk	I		
<i>Lathyrus aphaca</i>	mølleskolm	I		
<i>Lathyrus linifolius</i>	knollerteknapp	H		
<i>Lathyrus niger</i>	svarterteknapp	H		
<i>Lathyrus pratensis</i>	gulskolm	I?		
<i>Lathyrus sylvestris</i>	skogskolm	H	x	
<i>Lathyrus vernus</i>	vårerteknapp	H		
<i>Lemna minor</i>	andemat	H	x	
<i>Leontodon autumnalis</i>	følblom	H		
<i>Lepidium neglectum</i>	rundkarse	I		
<i>Lepidium rudeale</i>	tevkarse	I		
<i>Leucanthemum vulgare</i>	prestekrage	H?		
<i>Leucorchis albida</i> ssp. <i>albida</i>	kvitkurle	H		DC
<i>Leucorchis albida</i> ssp. <i>straminea</i>	fjellkvitkurle	H		
<i>Leymus arenarius</i>	strandrug	H		
<i>Ligusticum scoticum</i>	strandkjeks	H		
<i>Lilium bulbiferum</i>	brannlilje	I		
<i>Lilium martagon</i>	krøll-lilje	I		
<i>Limosella aquatica</i>	evjebrodd	H	x	
<i>Linaria repens</i>	stripetorskemunn	I		
<i>Linaria vulgaris</i>	lintorskemunn	H?		
<i>Linnaea borealis</i>	linnea	H		
<i>Linum catharticum</i>	vill-lin	H	x	
<i>Listera cordata</i>	småtviblad	H		
<i>Listera ovata</i>	stortviblad	H	x	
<i>Lithospermum arvense</i>	åkersteinfrø	I		
<i>Lithospermum officinale</i>	lækjesteinfrø	H	x	
<i>Littorella uniflora</i>	tjønngas	H	x	
<i>Lobelia dortmanna</i>	botnegras	H		
<i>Lobularia maritima</i>	silkedodre	I		
<i>Logfia gallica</i>	fransk ullurt	I		
<i>Loiseleuria procumbens</i>	greplyng	H		
<i>Lolium multiflorum</i>	italiensk raigras	I		
<i>Lolium perenne</i>	raigras	I		
<i>Lolium remotum</i>	linsvimling	I		
<i>Lolium termulentum</i>	svimling	I		
<i>Lonicera periclymenum</i>	vivendel	H	x	
<i>Lonicera xylosteum</i>	leddved	H	x	
<i>Lotus corniculatus</i> var. <i>borealis</i>	fjelltiriltunge	H		

<i>Lotus corniculatus</i> var. <i>corniculatus</i>	vanleg tiriltunge	H		
<i>Lotus glaber</i>	strandtiriltunge	I		
<i>Lunaria annua</i>	judaspenngar	I		
<i>Lupinus nootkatensis</i>	sandlupin	I		
<i>Lupinus perennis</i>	jærlupin	I		
<i>Lupinus polyphyllus</i>	hagelupin	I		
<i>Luzula arcuata</i> ssp. <i>arcuata</i>	bogefrytle	H		
<i>Luzula arcuata</i> ssp. <i>confusa</i>	vardefrytle	H		
<i>Luzula campestris</i>	markfrytle	H	x	
<i>Luzula luzuloides</i>	kvitfrytle	I		
<i>Luzula multiflora</i> ssp. <i>congesta</i>	heifrytle	H		
<i>Luzula multiflora</i> ssp. <i>frigida</i>	seterfrytle	H		
<i>Luzula multiflora</i> ssp. <i>multiflora</i>	engfrytle	H?		
<i>Luzula parviflora</i>	hengjefrytle	H	x	
<i>Luzula pilosa</i>	hårfrytle	H		
<i>Luzula spicata</i>	aksfrytle	H		
<i>Luzula sudetica</i>	myrfrytle	H		
<i>Luzula sylvatica</i>	storfrytle	H		
<i>Lychnis alpina</i>	fjelltjæreblom	H		
<i>Lychnis flos-cuculi</i>	hanekam	H		
<i>Lychnis viscaria</i>	engtjæreblom	H	x	
<i>Lycopersicon esculentum</i>	tomat	I		
<i>Lycopodiella inundata</i>	myrkråkefot	H	x	
<i>Lycopodium annotinum</i> ssp. <i>alpestre</i>	fjellkråkefot	H		
<i>Lycopodium annotinum</i> ssp. <i>annotinum</i>	stri kråkefot	H		
<i>Lycopodium clavatum</i> ssp. <i>clavatum</i>	mjuk kråkefot	H		
<i>Lycopus europaeus</i>	klourt	H	x	
<i>Lysimachia nemorum</i>	skogfredlaus	H	x	
<i>Lysimachia nummularia</i>	krypfredlaus	I		
<i>Lysimachia punctata</i>	fagerfredlaus	I		
<i>Lysimachia thyrsoflora</i>	gulldusk	H	x	
<i>Lysimachia vulgaris</i>	fredlaus	H?	x	
<i>Maianthemum bifolium</i>	maiblom	H		
<i>Malus sylvestris</i>	villapal	H?	x	
<i>Malva moschata</i>	moskuskattost	I		
<i>Malva pusilla</i>	dvergekattost	I		
<i>Malva sylvestris</i>	apotekarkattost	I		
<i>Malva verticillata</i>	kranskattost	I		
<i>Matricaria maritima</i> ssp. <i>maritima</i>	strandbalderbrå	H		
<i>Matricaria perforata</i>	ugrasbalderbrå	I		
<i>Matteuccia struthiopteris</i>	strutsving	H		
<i>Medicago lupulina</i>	snigleskolm	I		
<i>Medicago polymorpha</i>	kroksnigleskolm	I		
<i>Medicago sativa</i> ssp. <i>sativa</i>	blåusern	I		
<i>Melampyrum pratense</i>	stormarimjelle	H		
<i>Melampyrum sylvaticum</i>	småmarimjelle	H		
<i>Melica nutans</i>	hengjeaks	H		
<i>Melilotus albus</i>	kvitsteinkløver	I		
<i>Melilotus officinalis</i>	lækjesteinkløver	I		
<i>Mentha aquatica</i>	vassmynte	I		

<i>Mentha arvensis</i>	åkermynte	H		
<i>Mentha longifolia</i>	gråmynte	I		
<i>Mentha rotundifolia</i>	rundmynte	I		
<i>Menyanthes trifoliata</i>	bukkeblad	H		
<i>Mercurialis annua</i>	ugrasbingel	I		
<i>Mertensia maritima</i>	østersurt	H	x	
<i>Meum athamanticum</i>	bjønnrot	I		
<i>Milium effusum</i>	myskegras	H		
<i>Mimulus guttatus</i>	gjøglarblom	I		
<i>Minuartia biflora</i>	tuvearve	H		
<i>Minuartia rubella</i>	nålearve	H	x	
<i>Minuartia stricta</i>	grannarve	H	x	
<i>Misopates orotium</i>	småløvemunn	I		
<i>Moehringia trinervia</i>	maurarve	H		
<i>Molinia caerulea</i>	blåtopp	H		
<i>Moneses uniflora</i>	olavsstake	H		
<i>Monotropa hypopitys</i> ssp. <i>hypophegea</i>	snau vaniljerot	H	x	
<i>Monotropa hypopitys</i> ssp. <i>hypopitys</i>	loden vaniljerot	H	x	
<i>Montia fontana</i>	kjeldeurt	H		
<i>Mycelis muralis</i>	skogsalat	H		
<i>Myoscyamus niger</i>	villrot, bulmeurt	I		
<i>Myosotis arvensis</i>	åkerminneblom	H?		
<i>Myosotis decumbens</i>	fjellminneblom	H		
<i>Myosotis laxa</i> ssp. <i>cespitosa</i>	dikeminneblom	H		
<i>Myosotis laxa</i> ssp. <i>laxa</i> s.l.	bogeminneblom	H		
<i>Myosotis ramosissima</i>	bakkeminneblom	H	x	
<i>Myosotis scorpioides</i>	engminneblom	H		
<i>Myosotis stricta</i>	dvergminneblom	H	x	
<i>Myosotis sylvatica</i>	skogminneblom	I		
<i>Myrica gale</i>	pors	H		
<i>Myricaria germanica</i>	klåved	H	x	
<i>Myriophyllum alterniflorum</i>	tusenblad	H		
<i>Myrrhis odorata</i>	spansk kjørvel	I		
<i>Narcissus pseudonarcissus</i>	påskelilje	I		
<i>Nardus stricta</i>	finnskjegg	H		
<i>Narthecium ossifragum</i>	rome	H		
<i>Neottia nidus-avis</i>	fuglereir	H	x	
<i>Nuphar lutea</i>	gul nykkerose	H	x	
<i>Nuphar pumila</i>	soleinykkerose	H	x	
<i>Nymphaea alba</i> ssp. <i>alba</i>	stor nykkerose	H		
<i>Nymphaea alba</i> ssp. <i>canadida</i>	kantnykkerose	H		
<i>Omalotheca norvegicum</i>	setergråurt	H		
<i>Omalotheca supinum</i>	dverggråurt	H		
<i>Omalotheca sylvaticum</i>	skoggråurt	H		
<i>Ophioglossum vulgatum</i>	ormetunge	H	x	
<i>Orchis mascula</i>	vårmarihand	H		
<i>Oreopteris limbosperma</i>	smørtelg	H		
<i>Origanum vulgare</i>	kung	H	x	
<i>Ornithogalum angustifolium</i>	fuglestjerne	I		
<i>Orthilia secunda</i>	nikkevintergrøn	H		
<i>Oxalis acetosella</i>	gaukesyre	H		
<i>Oxalis fontana</i>	stivgaukesyre	I		
<i>Oxyria digyna</i>	fjellsyre	H		
<i>Oxytropis lapponica</i>	reinmjelt	H	x	
<i>Panicum miliaceum</i>	hirse	I		

<i>Papaver dubium</i>	brakkvalmue	I		
<i>Papaver nudicaule</i>	sibirvalmue	I		
<i>Papaver radicum</i> ssp. <i>groevudalense</i>	grøvudalsvalmue	H		R
<i>Papaver radicum</i> ssp. <i>oeksendalense</i>	oeksendalsvalmue	H		R
<i>Parietaria judaica</i>	vanleg blidnesle	I		
<i>Paris quadrifolia</i>	firblad	H		
<i>Parnassia palustris</i>	jåblom	H		
<i>Pastinaca sativa</i>	pastinakk	I		
<i>Pedicularis lapponica</i>	bleikmyrklegg	H		
<i>Pedicularis oederi</i>	gullmyrklegg	H		
<i>Pedicularis palustris</i>	myrklegg	H		
<i>Pedicularis sylvatica</i> ssp. <i>hibernica</i>	irsk kystmyrklegg	H		V
<i>Pedicularis sylvatica</i> ssp. <i>sylvatica</i>	vanleg kystmyrklegg	H		
<i>Pentaglottis sempervirens</i>	hestetunge	I		
<i>Persicaria amphibia</i>	vass-slirekne	H		
<i>Persicaria hydropiper</i>	vasspepar	H		
<i>Persicaria lapathifolia</i> ssp. <i>brittingeri</i>		I		
<i>Persicaria lapathifolia</i> ssp. <i>lapathifolia</i>	raudt hønsegras	H?		
<i>Persicaria lapathifolia</i> ssp. <i>pallida</i>	grønt hønsegras	I?		
<i>Persicaria maculosa</i>	hønsegras	I?		
<i>Petasites albus</i>	kvitpestrot	I		
<i>Petasites frigidus</i>	fjellpestrot	H	x	
<i>Petasites hybridus</i>	lækjpestrot	I		
<i>Peucedanum ostruthium</i>	meisterrot	I		
<i>Phacelia tanacetifolia</i>	honningurt	I		
<i>Phalaris arundinacea</i>	strandroyr	H		
<i>Phegopteris connectilis</i>	hengjeveng	H		
<i>Phippsia algida</i>	snøgras	H		
<i>Phleum alpinum</i>	fjelltimotei	H		
<i>Phleum pratense</i> ssp. <i>pratense</i>	timotei	I		
<i>Phragmites australis</i>	takroyr	H		
<i>Phyllodoce caerulea</i>	blålyng	H		
<i>Picea abies</i> ssp. <i>abies</i>	gran	H		
<i>Picea sitchensis</i>	sitkagran	I		
<i>Picris echioides</i>	tornbeiske	I		
<i>Pimpinella anisum</i>	anis	I		
<i>Pimpinella saxifraga</i>	gjeldkarve	H		
<i>Pinguicula villosa</i>	dvergtettegras	H	x	
<i>Pinguicula vulgaris</i>	tettegras	H		
<i>Pinus cembra</i>	sembrafuru	I		
<i>Pinus contorta</i>	vrifuru	I		
<i>Pinus mugo</i> ssp. <i>mugo</i>	buskfuru	I		
<i>Pinus sylvestris</i>	furu	H		
<i>Pisum sativum</i>	ert	I		
<i>Plantago lanceolata</i>	smalkjempe	H?		
<i>Plantago major</i>	groblad	I?		
<i>Plantago maritima</i>	strandkjempe	H		
<i>Plantago media</i>	dunkjempe	H?	x	
<i>Platanthera bifolia</i>	nattfiol	H		
<i>Platanthera chlorantha</i>	grov nattfiol	H		
<i>Poa alpina</i>	fjellrapp	H		
<i>Poa annua</i>	tunrapp	I		

<i>Poa arctica ssp. depauperata</i>	sunndalsrapp	H	x	
<i>Poa arctica ssp. elongata</i>	oppdalsrapp	H	x	
<i>Poa flexuosa</i>	mjukrapp	H		
<i>Poa glauca</i>	blårapp	H		
<i>Poa nemoralis</i>	lundrapp	H		
<i>Poa pratensis ssp. alpigena</i>	seterrapp	H		
<i>Poa pratensis ssp. angustifolia</i>	trådrapp	H		
<i>Poa pratensis ssp. pratensis</i>	engrapp	I		
<i>Poa pratensis ssp. subcaerulea</i>	smårapp	H		
<i>Poa remota</i>	storrapp	H	x	
<i>Poa trivialis</i>	markrapp	H		
<i>Poa x jemtlandica</i>	jemtlandsrapp	H	x	
<i>Polemonium caeruleum</i>	fjellflokk	I		
<i>Polygala serpyllifolia</i>	heiblåfjor	H		
<i>Polygala vulgaris</i>	storblåfjor	H		
<i>Polygonatum multiflorum</i>	storkonvall	I		
<i>Polygonatum odoratum</i>	kantkonvall	H	x	
<i>Polygonatum verticillatum</i>	kranskonvall	H		
<i>Polygonum arenastrum</i>	tomtegras	I?		
<i>Polygonum aviculare ssp. aviculare</i>	vanleg tungras	I?		
<i>Polygonum aviculare ssp. boreale</i>	nordleg tungras	H		
<i>Polygonum raii ssp. norvegicum</i>	sandslirekne	H	x	
<i>Polypodium vulgare</i>	sisselrot	H		
<i>Polystichum aculeatum</i>	falkbregne	H	x	
<i>Polystichum braunii</i>	junkerbregne	H	x	
<i>Polystichum lonchitis</i>	taggbregne	H		
<i>Populus alba</i>	sølvpoppe	I		
<i>Populus balsamifera</i>	balsampoppe	I		
<i>Populus tremula</i>	osp	H		
<i>Potamogeton alpinus</i>	rusttjønnaks	H		
<i>Potamogeton berchtoldii</i>	småtjønnaks	H		
<i>Potamogeton crispus</i>	krustjønnaks	H		R
<i>Potamogeton filiformis</i>	trådtjønnaks	H	x	
<i>Potamogeton gramineus</i>	grastjønnaks	H		
<i>Potamogeton natans</i>	vanleg tjønnaks	H		
<i>Potamogeton obtusifolius</i>	butt-tjønnaks	H	x	
<i>Potamogeton pectinatus</i>	busttjønnaks	H	x	
<i>Potamogeton perfoliatus</i>	hjärtetjønnaks	H	x	
<i>Potamogeton polygonifolius</i>	kysttjønnaks	H		
<i>Potamogeton praelongus</i>	nykjetjønnaks	H	x	
<i>Potamogeton zosterifolius</i>	bendeltjønnaks	H		
<i>Potentilla anserina</i>	gåsemure	H		
<i>Potentilla argentea ssp. argentea</i>	sølvemure	H		
<i>Potentilla crantzii</i>	flekkemure	H		
<i>Potentilla erecta</i>	tepperot	H		
<i>Potentilla fruticosa</i>	buskemure	I		
<i>Potentilla neumanniana</i>	vårnemure	H	x	
<i>Potentilla nivea</i>	snøemure	H	x	
<i>Potentilla norvegica</i>	norsk emure	I		
<i>Potentilla palustris</i>	myrhatt	H		
<i>Potentilla reptans</i>	krypmure	I		

<i>Potentilla thuringiaca</i>	tysk emure	I		
<i>Primula elatior</i>	hagenøkleblom	I		
<i>Primula scandinavica</i>	fjelløkleblom	H	x	
<i>Primula veris</i>	marianøkleblom	H	x	
<i>Primula vulgaris</i>	kusymre	H	x	
<i>Prunella vulgaris</i>	blåkoll	H?		
<i>Prunus avium</i>	søtkirsebær	I		
<i>Prunus cerasus</i>	surkirsebær	I		
<i>Prunus domestica ssp. domestica</i>	plomme	I		
<i>Prunus domestica ssp. insititia</i>	kreke	I		
<i>Prunus padus ssp. borealis</i>	fjellhegg	H		
<i>Prunus padus ssp. padus</i>	vanleg hegg	H		
<i>Prunus spinosa</i>	slåpetorn	H?	x	
<i>Pteridium aquilinum ssp. aquilinum</i>	kysteinstepe	H		
<i>Pteridium aquilinum ssp. latiusculum</i>	vanleg einstepe	H		
<i>Puccinellia capillaris</i>	taresaltgras	H		
<i>Puccinellia maritima</i>	fjøresaltgras	H		
<i>Puccinellia rupestris</i>	bysaltgras	I		
<i>Pulmonaria affinis</i>	flekklungert	I		
<i>Pulsatilla vernalis</i>	mogop	H	x	
<i>Pyrola chlorantha</i>	furuvintergrøn	H		
<i>Pyrola media</i>	klokkevintergrøn	H		
<i>Pyrola minor</i>	perlevintergrøn	H		
<i>Pyrola rotundifolia ssp. norvegica</i>	norsk vintergrøn	H	x	
<i>Pyrola rotundifolia ssp. rotundifolia</i>	lækjevintergrøn	H		
<i>Quercus petraea</i>	vintereik	H	x	
<i>Quercus robur</i>	sommareik	H	x	
<i>Ranunculus acris ssp. acris</i>	vanleg engsoleie	H		
<i>Ranunculus acris ssp. ined.</i>	skogssoleie	H		
<i>Ranunculus acris ssp. pumilus</i>	fjellssoleie	H		
<i>Ranunculus aquatilis</i>	småvasssoleie	H	x	
<i>Ranunculus auricomus</i>	nyresoleie	H		
<i>Ranunculus confervoides</i>	dvergvassoleie	H	x	
<i>Ranunculus ficaria</i>	vårkål	H		
<i>Ranunculus flammula</i>	grøftesoleie	H		
<i>Ranunculus glacialis</i>	isssoleie	H		
<i>Ranunculus hyperboreus</i>	seterssoleie	H	x	
<i>Ranunculus nivalis</i>	snøsoleie	H	x	
<i>Ranunculus platanifolius</i>	kvitssoleie	H		
<i>Ranunculus pygmaeus</i>	dvergsoleie	H		
<i>Ranunculus repens</i>	krypssoleie	H		
<i>Ranunculus reptans</i>	evjesoleie	H		
<i>Ranunculus sceleratus</i>	tiggarssoleie	H	x	
<i>Raphanus raphanistrum</i>	åkerreddik	I		
<i>Reseda lutea</i>	byreseda	I		
<i>Reseda luteola</i>	fargerese	I		
<i>Rhinanthus minor ssp. groenlandicus</i>	fjellengkall	H		
<i>Rhinanthus minor ssp. minor</i>	vanleg småengkall	H		
<i>Rhinanthus minor ssp. monticola</i>	kystengkall	H		D M

<i>Rhodiola rosea</i>	rosenrot	H		
<i>Rhododendron brachycarpum</i>		H		
<i>Rhododendron lapponicum</i>	lapprose	H	x	
<i>Rhynchospora alba</i>	kvitmyrak	H		
<i>Rhynchospora fusca</i>	brunmyrak	H	x	
<i>Ribes nigrum</i>	solbær	I		
<i>Ribes rubrum</i>	hagerips	I		
<i>Ribes spicatum</i>	villrips	H		
<i>Ribes uva-crispa</i>	stikkelsbær	I		
<i>Rodgersia podophylla</i>	bronseblad	I		
<i>Rorippa nasturtium-aquaticum</i>	grøn engelskarse	I		
<i>Rorippa palustris</i>	brunnkarse	H		
<i>Rorippa sylvestris</i>	veggkarse	I		
<i>Rosa canina</i>	steinnype	H		
<i>Rosa dumalis</i>	kjøttnype	H		
<i>Rosa majalis</i>	kanelrose	H	x	
<i>Rosa multiflora</i>	småklatrerose	I		
<i>Rosa pimpinellifolia</i>	trollnype	I		
<i>Rosa rubiginosa</i>	eplerose	I		
<i>Rosa rugosa</i>	rukke rose	I		
<i>Rosa sherardii</i>	brusknype	H		
<i>Rosa villosa ssp. mollis</i>	bustnype	H		
<i>Rubus arcticus</i>	åkerbær	H	x	
<i>Rubus armeniacus</i>	arménbjønnbær	I		
<i>Rubus caesius</i>	blåbringebær	?		
<i>Rubus chamaemorus</i>	molte	H		
<i>Rubus echinatus</i>	piggbjønnbær	H	x	
<i>Rubus idaeus</i>	bringebær	H		
<i>Rubus nessensis</i>	skogbjønnbær	H		
<i>Rubus saxatilis</i>	tågebær	H		
<i>Rubus scissus</i>	rukkebjønnbær	H	x	
<i>Rubus spectabilis</i>	prydbringebær	I		
<i>Rumex acetosa ssp. acetosa</i>	engsyre	H		
<i>Rumex acetosa ssp. lapponicus</i>	setersyre	H		
<i>Rumex acetosella ssp. acetosella</i>	småsyre	H		
<i>Rumex acetosella ssp. arenicola</i>		H		
<i>Rumex acetosella ssp. tenuifolius</i>	smalsyre	H		
<i>Rumex crispus</i>	krushøymole	H		
<i>Rumex longifolius</i>	høymole	H?		
<i>Rumex obtusifolius</i>	byhøymole	I?		
<i>Rumex thyrsiflorus</i>	storsyre	I?		
<i>Ruppia cirrhosa</i>	skruehavgras	H	x	
<i>Ruppia maritima</i>	småhavgras	H		
<i>Sagina caespitosa</i>	stuttarve	H	x	
<i>Sagina maritima</i>	saltarve	H		
<i>Sagina nivalis</i>	jøkularve	H	x	
<i>Sagina nodosa</i>	knopparve	H		
<i>Sagina procumbens</i>	tunarve	H?		
<i>Sagina saginoides</i>	seterarve	H		
<i>Sagina subulata</i>	sylarve	H	x	
<i>Salicornia europaea</i>	salturt	H		
<i>Salix arbuscula</i>	småvier	H		
<i>Salix aurita</i>	øyrevier	H		

<i>Salix caprea ssp. caprea</i>	selje	H		
<i>Salix caprea ssp. sericea</i>	silkeselje	H		
<i>Salix glauca ssp. glauca</i>	sølvvier	H		
<i>Salix hastata</i>	bleikvier	H		
<i>Salix herbacea</i>	musøyre	H		
<i>Salix lanata ssp. glandulifera</i>	kjertelvier	H	x	
<i>Salix lanata ssp. lanata</i>	ullvier	H		
<i>Salix lapponum</i>	lappvier	H		
<i>Salix myrsinifolia ssp. borealis</i>	setervier	H		
<i>Salix myrsinifolia ssp. myrsinifolia</i>	svartvier	H		
<i>Salix myrsinites</i>	myrtevier	H		
<i>Salix pentandra</i>	istervier	H	x	
<i>Salix phylicifolia</i>	grønvier	H		
<i>Salix polaris</i>	polarvier	H		
<i>Salix repens var. nitida</i>	sandvier	H	x	
<i>Salix repens var. repens</i>	krypvier	H	x	
<i>Salix reticulata</i>	rukkevier	H		
<i>Salix starkeana</i>	blåvier	H	x	
<i>Salix triandra</i>	mandelpil	H	x	
<i>Salix viminalis</i>	korgpil	I		
<i>Sambucus nigra</i>	svarthyll	I		
<i>Sambucus racemosa</i>	raudhyll	I		
<i>Sanicula europaea</i>	sanikel	H		
<i>Saussurea alpina</i>	fjellistel	H		
<i>Saxifraga adscendens</i>	skoresildre	H		
<i>Saxifraga aizoides</i>	gulsildre	H		
<i>Saxifraga cernua</i>	knoppsildre	H		
<i>Saxifraga cespitosa</i>	tuvesildre	H		
<i>Saxifraga cotyledon</i>	bergfrue	H		
<i>Saxifraga foliolosa</i>	grynsildre	H		
<i>Saxifraga hieracifolia</i>	stivsildre	H	x	
<i>Saxifraga hypnoides</i>	mosesildre	I		
<i>Saxifraga nivilis</i>	snøsildre	H		
<i>Saxifraga oppositifolia</i>	raudsildre	H		
<i>Saxifraga rivularis</i>	bekkesildre	H		
<i>Saxifraga stellaris</i>	stjernesildre	H		
<i>Saxifraga tenuis</i>	grannsildre	H	x	
<i>Saxifraga umbrosa</i>	skuggesildre	I		
<i>Scandix pecten-veneris</i>	venuskam	I		
<i>Scheuchzeria palustris</i>	sivblom	H		
<i>Schoenoplectus lacustris</i>	sjøsivaks	H	x	
<i>Schoenoplectus maritimus</i>	havsivaks	H	x	
<i>Schoenoplectus tabernaemontani</i>	pollsivaks	H	x	
<i>Schoenus ferrugineus</i>	brunskjene	H	x	
<i>Scilla verna</i>	kystblåstjerne	H?		V
<i>Scirpus sylvaticus</i>	skogsivaks	H	x	
<i>Scleranthus annuus ssp. polycarpus</i>	eittårsknavel	H		
<i>Scleranthus perennis</i>	fleirtårsknavel	H	x	
<i>Scrophularia nodosa</i>	brunrot	H		
<i>Scrophularia umbrosa</i>	strandbrunrot	I		
<i>Scutellaria galericulata</i>	skjoldberar	H		
<i>Sedum acre</i>	bitterbergknapp	H		
<i>Sedum album</i>	kvitbergknapp	H	x	
<i>Sedum anglicum</i>	kystbergknapp	H		
<i>Sedum annuum</i>	småbergknapp	H		
<i>Sedum spurium</i>	gravbergknapp	I		

<i>Sedum telephium ssp. maximum</i>	smørbukk	H	x	
<i>Sedum telephium ssp. telephium</i>	hagesmørbukk	I		
<i>Selaginella selaginoides</i>	dvergjamne	H		
<i>Senecio aquaticus</i>	dikesvineblom	H?	x	
<i>Senecio jacobaea</i>	landøyda	H?		
<i>Senecio nemorensis ssp. fuchsii</i>	grisnesvineblom	I		
<i>Senecio sylvaticus</i>	bergsvineblom	H	x	
<i>Senecio viscosus</i>	klustersvineblom	I		
<i>Senecio vulgaris</i>	åkersvineblom	I?		
<i>Setaria viridis</i>	grøn busthirse	I		
<i>Sherardia arvensis</i>	blåmaure	I		
<i>Sibbaldia procumbens</i>	trefingerurt	H		
<i>Silene acaulis</i>	fjellsmelle	H		
<i>Silene dioica</i>	raud jonsokblom	H		
<i>Silene latifolia</i>	kvit jonsokblom	I		
<i>Silene rupestris</i>	småsmelle	H		
<i>Silene uniflora</i>	strandsmelle	H		
<i>Silene uralensis ssp. apetala</i>	blindurt	H	x	
<i>Silene vulgaris</i>	engsmelle	I?		
<i>Sinapis alba</i>	kvitsennep	I		
<i>Sinapis arvensis</i>	åkersennep	I		
<i>Sisymbrium irio</i>	blanksennep	I		
<i>Sisymbrium officinale</i>	vegsennep	I		
<i>Solanum dulcamara</i>	slyngsøtvier	I		
<i>Solanum nigrum</i>	svartsøtvier	I		
<i>Solanum rostratum</i>	kansassøtvier	I		
<i>Solidago virgaurea</i>	gullris	H		
<i>Sonchus arvensis var. arvensis</i>	åkerdylle	H?		
<i>Sonchus arvensis var. glabrescens</i>	snaudylle	H?		
<i>Sonchus asper</i>	stivdylle	I		
<i>Sonchus oleraceus</i>	haredylle	I		
<i>Sorbus aria</i>	sølvasal	I		
<i>Sorbus aucuparia</i>	rogn	H		
<i>Sorbus hybrida</i>	rognasal	H	x	
<i>Sorbus intermedia</i>	svensk asal	I		
<i>Sorbus latifolia</i>	breiasal	I		
<i>Sorbus meinichii</i>	fagerrogn	H	x	
<i>Sorbus rupicola</i>	bergasal	H	x	
<i>Sorbus subsimilis</i>	sørlandsasal	H		
<i>Sparganium angustifolium</i>	flotgras	H		
<i>Sparganium emersum</i>	stautpiggeknope	H	x	
<i>Sparganium erectum</i>	kjempepiggeknope	H	x	
<i>Sparganium glomeratum</i>	nystepiggeknope	H	x	
<i>Sparganium hyperboreum</i>	fjellpiggeknope	H		
<i>Sparganium natans</i>	småpiggeknope	H		
<i>Spergula arvensis</i>	linbendel	I?		
<i>Spergularia maritima</i>	havbendel	H	x	
<i>Spergularia rubra</i>	tunbendel	I		
<i>Spergularia salina</i>	saltbendel	H		
<i>Spiraea salicifolia</i>	hekkspirea	I		
<i>Stachys macrantha</i>	prydbetonie	I		
<i>Stachys palustris</i>	åkersvinerot	H?		
<i>Stachys sylvatica</i>	skogsvinerot	H		
<i>Stellaria alsine</i>	bekkestjerneblom	H		
<i>Stellaria borealis</i>	fjellstjerneblom	H		

<i>Stellaria crassifolia</i>	saftstjerneblom	H		
<i>Stellaria graminea</i>	grasstjerneblom	I?		
<i>Stellaria longifolia</i>	ru-stjerneblom	H	x	
<i>Stellaria media</i>	vassarve	I?		
<i>Stellaria nemorum</i>	skogstjerneblom	H		
<i>Suaeda maritima</i>	saftmelde	H	x	
<i>Subularia aquatica</i>	sylblad	H	x	
<i>Succisa pratensis</i>	blåknapp	H		
<i>Swida sericea</i>	alaskakornell	I		
<i>Symphytum asperum</i>	förvalurt	I		
<i>Symphytum officinale</i>	valurt	I		
<i>Syringa vulgaris</i>	syryn	I		
<i>Tanacetum parthenium</i>	matrem	I		
<i>Tanacetum vulgare</i>	reinfann	I?		
<i>Taraxacum croceum</i>	fjell-løvetann	H		
<i>Taraxacum erythrospermum-gr</i>	sandløvetenner	H	x	
<i>Taraxacum hamatum-gr</i>	ugrasløvetenner	I?		
<i>Taraxacum officinale-gr</i>	ugrasløvetenner	I?		
<i>Taraxacum praestans-gr</i>	atlanterhavs-løvetenner	H		
<i>Taraxacum simile-gr</i>	sandløvetenner	H		
<i>Taraxacum spectabile-gr</i>	atlanterhavs-løvetenner	H		
<i>Taraxacum unguilobum</i>	atlanterhavs-løvetenner	H		
<i>Taxus baccata</i>	barlind	H	x	
<i>Telekia speciosa</i>	tusenstråle	I		
<i>Thalictrum alpinum</i>	fjellfrøstjerne	H		
<i>Thalictrum flavum</i>	gul frøstjerne	H		
<i>Thalictrum simplex ssp. simplex</i>	smalfrøstjerne	H	x	
<i>Thermopsis montana</i>	sommarlupin	I		
<i>Thlaspi arvense</i>	pengeurt	I		
<i>Thlaspi caerulescens</i>	vårpengeurt	I		
<i>Thuja plicata</i>	kjempetuja	I		
<i>Thymus praecox ssp. arcticus</i>	norsk timian	H	x	
<i>Tilia cordata</i>	lind	H	x	
<i>Tilia platyphyllos</i>	storlind	I		
<i>Tofieldia pusilla</i>	bjønnbrodd	H		
<i>Torilis japonica</i>	raudkjeks	H	x	
<i>Trichophorum alpinum</i>	sveltull	H		
<i>Trichophorum cespitosum ssp. cespitosum</i>	småbjønnskjegg	H		
<i>Trichophorum cespitosum ssp. germanicum</i>	storbjønnskjegg	H		
<i>Trientalis europaea</i>	skogstjerne	H		
<i>Trifolium arvense</i>	harekløver	I		
<i>Trifolium aureum</i>	gullkøver	I		
<i>Trifolium campestre</i>	krabbekløver	H		
<i>Trifolium dubium</i>	musekløver	I	x	
<i>Trifolium fragiferum</i>	jordbærkløver	I		
<i>Trifolium hybridum</i>	alsikekløver	I		
<i>Trifolium medium</i>	skogkløver	H	x	
<i>Trifolium pratense</i>	raudkløver	I		
<i>Trifolium repens</i>	kvitkløver	H?		
<i>Trifolium resupinatum</i>	vendekløver	I		
<i>Triglochin maritima</i>	fjøresaulauk	H		
<i>Triglochin palustris</i>	myrsaulauk	H		
<i>Trisetum flavescens</i>	gullhavre	I		DC

<i>Trisetum spicatum</i>	svartaks	H		
<i>Tsuga heterophylla</i>	vestamerikansk hemlokk	I		
<i>Tussilago farfara</i>	hestehov	H		
<i>Typha latifolia</i>	brei dunkjevle	H	x	
<i>Ulmus glabra</i>	alm	H	x	
<i>Urtica dioica ssp. dioica</i>	vanleg stornesle	H		
<i>Urtica dioica ssp. sondenii</i>	linesle	H		
<i>Urtica urens</i>	smånesle	I?		
<i>Utricularia intermedia</i>	gytjeblererot	H	x	
<i>Utricularia minor</i>	småblererot	H		
<i>Utricularia stygia</i>	sumpblærerot	H	x	
<i>Utricularia vulgaris</i>	storblærerot	H	x	
<i>Vaccaria hispanica</i>	kunellik	I		
<i>Vaccinium myrtillus</i>	blåbær	H		
<i>Vaccinium oxycoccus ssp. microcarpum</i>	småtranebær	H		
<i>Vaccinium oxycoccus ssp. oxycoccus</i>	stortranebær	H		
<i>Vaccinium uliginosum</i>	blokkebær	H		
<i>Vaccinium vitis-idaea</i>	tytebær	H		
<i>Vahlodea atropurpurea</i>	rypebunke	H	x	
<i>Valeriana sambucifolia</i>	vendelrot	H		
<i>Valerianella carinata</i>		I		
<i>Verbascum nigrum</i>	mørkkongslys	H		
<i>Verbascum thapsus</i>	filtkongslys	H?		
<i>Veronica agrestis</i>	åkerveronika	I		
<i>Veronica alpina ssp. alpina</i>	fjellveronika	H		
<i>Veronica alpina ssp. pumila</i>	høgfjellsveronika	H		
<i>Veronica arvensis</i>	bakkeveronika	H	x	
<i>Veronica beccabunga</i>	bekkeveronika	H		
<i>Veronica chamaedrys</i>	tviskjeggveronika	H		
<i>Veronica filiformis</i>	gravveronika	I		
<i>Veronica fruticans</i>	bergveronika	H		
<i>Veronica hederifolia ssp. hederifolia</i>	bergfletteveronika	I		

<i>Veronica longifolia</i>	storveronika	I		
<i>Veronica officinalis</i>	lækjeveronika	H		
<i>Veronica persica</i>	orientveronika	I		
<i>Veronica scutellata</i>	veikveronika	H	x	
<i>Veronica serpyllifolia</i>	snauveronika	H?		
<i>Viburnum opulus</i>	krossved	H		
<i>Vicia cracca</i>	fuglevikke	H		
<i>Vicia hirsuta</i>	tofrøvikke	H	x	
<i>Vicia orobus</i>	vestlandsvikke	H	x	
<i>Vicia sativa ssp. nigra</i>	sommarvikke	H?	x	
<i>Vicia sepium</i>	gjerdevikke	H?		
<i>Vicia sylvatica</i>	skogvikke	H		
<i>Vicia tetrasperma</i>	firfrøvikke	I	x	
<i>Viola arvensis</i>	åkerstemorsblom	I		
<i>Viola biflora</i>	fjellfiol	H		
<i>Viola canina ssp. canina</i>	engfiol	H		
<i>Viola canina ssp. montana</i>	lifiol	H		
<i>Viola cornuta</i>	hornfiol	I		
<i>Viola epipsila</i>	stor myrfiol	H		
<i>Viola mirabilis</i>	krattfiol	H	x	
<i>Viola odorata</i>	marsfiol	I		
<i>Viola palustris</i>	myrfiol	H		
<i>Viola reichenbachiana</i>	lundfiol	I		
<i>Viola riviniana</i>	skogfiol	H		
<i>Viola rupestris ssp. relict</i>	kalkfiol	H	x	
<i>Viola rupestris ssp. rupestris</i>	sandfiol	H	x	
<i>Viola selkirkii</i>	dalfiol	H		DC
<i>Viola tricolor</i>	stemorsblom	H		
<i>Woodsia alpina</i>	fjell-lodnebregne	H	x	
<i>Woodsia ilvensis</i>	lodnebregne	H		
<i>Xanthium spinosum</i>	tistelkrokfrø	I		
<i>Zannichellia palustris ssp. palustris</i>	liten vasskrans	H	x	
<i>Zostera marina</i>	ålegras	H		

4.2 Arealendringer for naturtyper

Som grunnlag for vurdering av arters truethet, står data om arealendringer for naturtyper sentralt. Hvis en art er knyttet til en naturtype som har gått sterkt tilbake i senere tid, skal dette innvirke på truethetsvurderinga. Slike data har ikke vært lett tilgjengelige, og nedenfor presenteres noen resultater av egne undersøkelser, og svar fra fagpersoner vi har spurt. Disse dataene brukes videre i neste kapittel, hvor artenes truethet er vurdert. Dataene er mangelfulle.

Tabell 6. Viktige kilder med tallfestet informasjon om arealendring av naturtyper i Møre og Romsdal.

Kilde	Arealdata, spesielt om ulike inngrepstyper
Fylkesmannen i MR (1988)	Totalareal myr utgjør under 10% av totalt landareal i fylket. Under skoggrensa er det rundt 17%
Fylkesmannen i MR (1996)	Treslagsskifte er utført på rundt 16% av produktivt skogareal.
Fylkesmannen i MR & MR Fylkeskommune (1993)	Inngrep i elveos: 34% med små/uvesentlige inngrep, 35% med noen/en del inngrep og 31% med store/vesentlige inngrep.
Hovde (2002)	Ca 290 km ² er nydyrket i fylket siden 1929, hvorav anslagsvis 40% har vært myr (d.v.s. ca 116 km ²).
Lingen (2002)	Ca 78 km ² er grøftet for skogproduksjon i fylket i perioden 1950-88, der anslagsvis 65% har vært myr mellom 1965 og 1988. Andelen grøftet myr anslås ut fra dette til ca 50 km ² .
Nasjonale arealstatistikk 2001	Totalareal for fylket: 15.104 km ² , areal myr: 616 km ² (dette antas å være myrareal under skoggrensa).

4.2.1 Myr

Her har viktigste kjente årsak til tilbakegang vært grøfting, enten til oppdyrking eller skogreising. De fleste regionalt sjeldne og truede karplantene på myr er enten knyttet til vegetasjonstypene rikmyr (primært rik og ekstremrik fastmattemyr) eller til intermediær mjukmatte/lausbotnmyr. Det finnes enkelte tall på omfanget av myrgrøfting (se tabell 6), men disse har ingen inndeling i vegetasjonstyper, og det meste av grøftet myr har sannsynligvis vært fattigmyr, intermediær fastmattemyr og dels nedbørsmyr. Størrelsen på tilbakegang for rikmyrer og intermediære mjukmatte/lausbotnmyrer må derfor baseres på skjønnsmessige og grove vurderinger. Trendene i de seinere åra har vært at omfanget av nygrøfting til dyrkingsformål har gått vesentlig tilbake (det ble nydyrket ca 55 km² på 80-tallet og bare 10 km² på 90-tallet (Hovde 2002)). Også grøfting til skogproduksjon har gått tilbake siden en topp på slutten av 80-tallet (Lingen 2002), ikke minst siden det etter 1988 ble slutt på tilskudd til myrgrøfting.

Grøftingen har hovedsaklig vært begrenset til arealer under skoggrensa, og tilbakegangen har sannsynligvis vært ubetydelig oppe på fjellet. For myrplanter på fjellet vil derfor bare kriterium D (liten bestand) være utslagsgivende. Beregning av tilbakegang under skoggrensa er noe vanskelig, på tross av noe tilgjengelig tallmateriale. Den nasjonale arealstatistikken viser nemlig vesentlig mindre myrareal enn Fylkesmannen sin oversikt fra 1988. Sistnevnte bygger antagelig på Moen (1984) sine vurderinger, og han skriver at tallmaterialet er usikkert. Det er grunn til å anta at nyere tall har blitt bedre, og hvis utelukkende den nye statistikken benyttes, vil det tilsa at nærmere 20% av myrene under skoggrensa har blitt dyrket opp

de siste 50 årene, mens vel 8% har blitt skogreisingsmark. Vi vurderer dette skjønnsmessig for å ligge noe i overkant av det reelle. Samtidig er de aktuelle kandidatene på myr knyttet til myrtyper som er spesielt sårbare og utsatt for myrgrøfting (rik og intermedieære myrtyper), og som nok sannsynligvis har vist en sterkere tilbakegang enn myrarealet totalt sett. For disse anslår vi tilbakegangen å ligge mellom 25 og 50% siste 50 år, og da i nedre del av dette intervallet. Under skoggrensa blir derfor kriterium A (bestandsreduksjon) utslagsgivende for status 4 (NT), kriterium B og C (liten utbredelse, habitatnedgang) for status 2 (EN) og 3 (VU), avhengig av bestandsstørrelse, og kriterium D (liten bestand) alt etter bestandsstørrelse. Trusselsbildet i forhold til primærnæringene har blitt vesentlig redusert i nyere tid, mens andre aktiviteter er stabile og til dels svakt økende (f.eks. store industriutbygginger/bergverk).

4.2.2 Rasmark, berg og kantkratt

Det er ikke kjent spesielle, systematiske trusler mot disse naturtypene, med unntak av steinbruddsdrift og masseuttak. Også dette er av begrenset omfang, med unntak av uttak av olivinstein, der tilbakegangen antas å ligge mellom 25 og 50% de siste 50 årene, men da i nedre del av dette intervallet. For arter eksklusivt knyttet til slik stein blir altså kriterium A (bestandsreduksjon) utslagsgivende for status 4 (NT), kriterium B og C (liten utbredelse, habitatnedgang) for status 2 (EN), 3 (VU) eller 4 (NT), avhengig av bestandsstørrelse, og kriterium D (liten bestand) alt etter bestandsstørrelse. For øvrige arter antas bare kriterium D å være utslagsgivende. En del arter er knyttet til overgangsmiljøer mellom naturlig og kulturbetinget vegetasjon, og for disse må også utviklingstrekk i kulturlandskapet vurderes (se kap. 4.2.4). Det har vært en noe økende interesse for uttak av stein til bergverk i nyere tid, og trusselsbildet er svakt mer negativt.

4.2.3 Fjell

Her har det ikke vært kjent større systematiske trusler. Bare kriterium D (liten bestand) vil være utslagsgivende. Klimaendringer utgjør en potensiell framtidig trussel for konkurranse-svake fjellplanter, men har ikke blitt innarbeidet i våre vurderinger av artene.

4.2.4 Kulturlandskap

Tilbakegangen av tradisjonelle bruksmåter i kulturlandskapet har vært meget sterk i nyere tid. For gamle, artsrike slåtteeenger (naturenger) anslår vi skjønnsmessig denne til over 75% de siste 50 årene. For naturbeitemarker har tilbakegangen også vært betydelig, men noe svakere. Vi anslår den til å ligge mellom 50 og 75% de siste 50 årene, der beitemarker i lavlandet i fjordstrøkene har vært hardest rammet, mens beitemarker i seterområdene og på ytterkysten har hatt en svakere nedgang. Mange engplanter vokser også i andre naturtyper, inkludert andre kulturlandskapstyper som vegkanter. Disse naturtypene har ofte hatt liten eller ingen nedgang, noe som kompliserer trusselsbildet og vurderingene. For både slåtteeenger og naturbeitemark er framtidsutsiktene negative, og vi vurderer at trendene de siste ti-årene også ser ut til å fortsette. Ut fra dette vil alle rene slåtteengplanter få status 2 (EN) og alle som bare finnes i slåtteeeng og naturbeitemark status 2 (EN) eller 3 (VU), avhengig av bestandsstørrelse. Samtidig vil alle arter med tyngdepunkt i slåtteeeng og naturbeitemark minst få status 4 (NT).

4.2.5 *Ferskvann/våtmark*

For innsjøtypene antas tilbakegangen for naturlig næringsrike lavlandssjøer å ha vært sterk, på over 75%. Disse har istedet vanligvis fått sterk næringsøkning fra forurensning, ikke minst fra jordbruket. En del sjeldne arter opptrer gjerne i disse eutrofierte innsjøene. Normalt vil bare kriterium D (liten bestand) være utslagsgivende her, og også dette kriteriet vil bli tolket strengt for de høyeste kategoriene hvis det foreligger indikasjoner på bestandsoppgang for artene. Eutrofieringen er nå redusert, noe som fører til plassering av mange næringskrevende arter i kategori 4 (NT).

En del arter er knyttet til ulike flommarksmiljøer i lavlandet, som elveøyrrer og kroksjøer. Disse miljøene har som følge av mange typer inngrep, men ikke minst vassdragsreguleringer og flomforbygninger, opplevd en vesentlig tilbakegang i nyere tid. Tilbakegangen anslås ut fra eget skjønn til å ligge mellom 25 og 50% de siste 50 årene, men kan for ulike utforminger også ha vært større. For arter sterkt knyttet til slike miljøer i lavlandet vil derfor kriterium A bli utslagsgivende for status 4 (NT), kriterium C (liten bestand, habitatnedgang) for status 2 (EN) og 3 (VU), avhengig av bestandsstørrelse, og kriterium B (liten bestand, habitatnedgang) og D (liten bestand) alt etter bestandsstørrelse. Selv om inngrepene har blitt noe redusert i nyere tid, pågår fortsatt negative tiltak, samtidig som det ofte er snakk om langsiktige, negative ettervirkninger på miljøene (f.eks. gradvis gjengroing av elveøyrrer som følge av redusert flom, mindre nydannelse av kroksjøer som følge av forbygninger). Alle arter med vesentlige bestander i slike miljøer vil derfor havne i kategori 4 (NT) eller høyere.

4.2.6 *Skog*

Selv om det har vært stor menneskelig aktivitet i skogsmiljøene i fylket i nyere tid, og mange arter er truet og trolig i tilbakegang som følge av dette, rammes karplanter generelt mindre av aktiviteten enn mange andre organismegrupper. Selv flatehogst tåler de fleste artene. Treslagsskifte fra lysåpne furu- og lauvskoger til mer mørke skoger dominert av ulike granarter virker derimot klart negativt. Dette er en spesielt aktuell problemstilling for artsmangfoldet knyttet til edellauvskog. Rundt 16% av det produktive skogarealet er treslagsskiftet i fylket. En vesentlig del av denne tilplantingen har skjedd på den rikeste marka, der også edellauvskogen ligger (Fylkesmannen i Møre og Romsdal 1996). På den andre siden er mye edellauvskog lokalisert til spesielt tungt tilgjengelig terreng og dermed mindre utsatt. Vi setter ut fra dette omfanget til å ligge mellom 20 og 25%. Arter som er sterkt knyttet til edellauvskog er derfor aktuelle å plassere i kategori 4 (NT), men dette har vært ansett som mindre aktuelt for arter som også går i noen grad inn i mindre utsatte miljøer som rasmark og kantsonmiljøer. Trenden har gått klart i retning av mindre treslagsskifte de seinere årene, men samtidig representerer spredning av innførte treslag et sterkt økende problem. Dette er langsiktig, men trekker også i retning av å inkludere mange edellauvskogsarter i kategori 4 (NT).

Få arter i fylket er spesielt knyttet til rik sumpskog, men dette er et miljø som i nasjonal sammenheng har hatt en sterk negativ utvikling som følge av grøfting i nyere tid, trolig mange steder over 75% de siste 50-100 årene. For Møre og Romsdal er trenden mer usikker, men vi har under tvil satt en tilbakegang på 25-50% siste 50 år. For arter sterkt knyttet til dette miljøet vil derfor kriterium A (bestandsreduksjon) bli utslagsgivende for status 4 (NT), kriterium B og C (liten utbredelse, habitatnedgang) for status 2 (EN) og 3 (VU), avhengig av bestandsstørrelse, og kriterium D (liten bestand) alt etter bestandsstørrelse.

4.2.7 *Havstrand/kyst*

Med unntak av elvedeltaene har vi ikke fått fram noen arealtall for omfanget av inngrep i havstrand og kystmiljøer, og slike er trolig vanskelig å framskaffe. For arter knyttet til sanddyner (fordyner, primærdyner, dynetrau o.l.) og sandstrender foreligger det noen reinventeringer, samtidig som dette er sjeldne og oversiktlige miljøer. For noen arter ser rundt halvparten av lokalitetene ut til å ha gått tapt, og det er sannsynligvis snakk om en betydelig bestandsreduksjon på flere av de gjenværende lokalitetene. Dette innebærer en tilbakegang på over 50%, og for alle arter er det snakk om en vesentlig tilbakegang (over 25%). Dette samsvarer også med obsevasjoner av inngrep, der spesielt nydyrking har gått meget hardt ut over sanddyner og skjellsandenger, mens sandstrendene har blitt noe mindre påvirket. Friluftsliv med tilhørende slitasje utgjør en ytterligere potensiell trussel mot disse miljøene, men har hittil i liten grad blitt påpekt her i fylket. Kriterium C (liten utbredelse, habitatnedgang) blir derfor normalt aktuelt for arter sterkt knyttet til slike miljøer.

Elvedeltaene med tilhørende brakkvannsmiljøer har vist seg spesielt sterkt truet i Møre og Romsdal og har fått ganske stor oppmerksomhet i nyere tid, bl.a. er en egen verneplan nylig (november 2002) vedtatt for å ta vare på noen av restene. Fylkesmannen i Møre og Romsdal & Møre og Romsdal fylkeskommune (1993) har laget en oversikt over inngrepsstatusen i elveoslandskap i fylket, som viser at 34% har små/uvesentlige inngrep, 35% noen/en del inngrep og 31% har store/vesentlige inngrep. Dette er inngrep som i hovedsak er utført de siste 50 årene. Det er ut fra dette grunn til å frykte en tilbakegang på minst 30% og kanskje også over 50% for arter som er sterkt knyttet til denne naturtypen. Med andre ord vil kriterium A (bestandsreduksjon) og C (liten utbredelse, habitatnedgang) her komme til anvendelse.

For andre havstrandtyper, som ulike undervannsenger, strandenger og brakkvannsmiljøer (utenom elvedeltaene) er situasjonen vesentlig mer usikker. Det finnes få eksempler på reinventeringer og tilbakegang hos enkeltarter er i liten grad kjent. Ulike typer inngrep, ikke minst nedbygging, kan derimot observeres spredt langs hele kysten. De mest artsrike og interessante miljøene ligger gjerne ute på kysten og er ofte knyttet til store strandflater som ikke har vist seg å være blant de mest attraktive og aktuelle for utbyggingsformål. Vi antar derfor, under noe tvil, at tilbakegangen gjennomgående har vært under 20% for disse vegetasjonstypene. Med andre ord er det kriterium D (liten bestand) som er aktuelt her.

4.3 *Regionalt sjeldne og truete planter, oversikts- tabell*

I tabell 7 de følgende sidene presenteres omtale av karplantearter som enten er vurdert til å få en plass på den regionale lista over sjeldne og truete arter, eller som har fått en status som nasjonal eller regional ansvarsart. Nasjonale ansvarsarter er de samme som er ført opp av DN (1999).

Statistikk over antallet i ulike truethetskategorier finnes i tabell 2 i sammendraget.

Tabell 7. Liste over regionalt sjeldne og truete arter og ansvarsarter for karplanter i Møre og Romsdal. Bare hjemlige arter er vurdert, og nasjonalt rødlistede arter er ikke ført opp. Artene er sortert etter vitenskapelig navn.

Tabellforklaring (for utdypende forklaring se kap. 3.4.1):

Lokaliteter (lok.)=omtrentelig antall kjente funn.

Utbredelse: Grov oversikt over utbredelse i Møre og Romsdal, med angivelse av kommuner når disse er 6 eller færre.

Økologi/kommentarer: Generelle trekk ved økologi, kommentar til status m.m.

Vegetasjonstyper: Etter Fremstad & Moen (2001), se nærmere forklaring i kap. 3.4.1. Der vegetasjonstype er satt i hakeparentes baserer kunnskapen seg bare på våre erfaringer fra Møre og Romsdal.

Trend=endringer i funnfrekvens av artene, for arter med 1-2 lokaliteter angis årstall for siste funn.

Kriterier: Utslagsgivende kriterier for status 1-4 jfr. forklaring i kapittel 3.5.

Status (St.): Grad av sjeldenhet og truethet i Møre og Romsdal. Kategori 0=forsvunnet, kat. 1=akutt truet, kat. 2=sterkt truet, kat. 3=sårbar, kat. 4=hensynskrevende, kat. 5=usikker, kat. AN=nasjonal ansvarsart, kat. AR=regional ansvarsart. For ytterligere forklaring se tabell 4 m.m. i kapittel 3.5.

¹ - ikke nevnt under vedkommende type av Fremstad (1997)

* Forkastede funn:

Enghavre-et gammel funn fra Kristiansund vurderes som innført, ikke hjemlig.

Høstmarinøkkel - et gammelt funn fra Frei forkastes

Fuglestarr - en lokalitet i Tingvoll anses tvilsom.

Engknoppurt - en lokalitet i Tingvoll. anses tvilsom.

Maigull - to tvilsomme funn i Herøy og Molde vektlegges ikke her.

Engnellik - et funn fra Eide anses ikke hjemlig.

Myrtust - et gammelt funn fra Molde.

Jervrapp - et funn på Runde i Herøy antas ikke å være naturlig.

Marianøkleblom - to funn i Kristiansund og Ålesund anses som hageflyktninger.

Smørbukk - et gammelt funn fra Molde forkastes (innført eller feilplassert lokalitet).

Leddved - et funn fra Rauma anses ikke som hjemlig, et funn i Øksendal i Sunndal er tvilsomt.

Vitenskapelig navn	Norsk navn	Lok	Utbredelse	Økologi/kommentarer	Forekomst i trua vegetasjonstyper ¹ se ovenfor	Trend	Kriterier	St.
<i>Agrimonia eupatoria</i>	åkermåne	10-15	Stranda (Geirangerfjorden fra Maråk til Lundanes)	Tørre åpne til halvåpne miljøer, og er notert fra rasmarker, slåtteenger, tørrberg, edellauvskog og andre lauvskoger	Urterik kant (VU)	Ingen	B	4
<i>Aira praecox</i>	dvergsmyle	> 50	Langs hele kysten og noen få steder i ytre fjordstrøk	Åpne miljøer, særlig beitemarker, lyngheier og strandberg. Flest funn i kulturlandskap. (Går nord til Hitra)	Bergknaus-kystberg-knappdvergsmyleutf. (NT), rikt strandberg (VU)	Ingen	A	4
<i>Alisma plantago-aquatica</i>	vassgro	1	Hareid (Grimstadvatnet), Ålesund (Lid & Lid 1994)	Grimstadvatnet er en naturlig næringsrik innsjø som har fått vesentlig økt eutrofiering i nyere tid. Vi har ikke funnet data om funnet i Ålesund		1970	D	1
<i>Allaria petiolata</i>	laukurt	20-25	Spredte funn, hovedsaklig dal- og fjordstrøk, konsentrert til Norddal, Nesset og Sunndal	Frodige, varme miljøer, både i rasmark, edellauvskog og kantsoner	alm-lindeskog ¹ NT	Ingen	B	4
<i>Allium vineale</i>	strandløk	2	Kvamsøya i Sande og Homla i Ålesund	Sørvendte berg nær stranda. Noen indikasjoner på ekspansjon er ikke kjent. Nordgrense i Møre og Romsdal.	Bergknaus-kystberg-knappdvergsmyleutf. (NT)	2000 og 2001	D	2
<i>Alopecurus aequalis</i>	vassreverumpe	10-20	Rauma, Nesset og Sunndal	Fuktige miljøer, gjerne dødisgroper, innsjøstrender, kroksjøer, evjer, sumper og vannpytter. Arten kan være noe oversett.		Ingen	B	4
<i>Ammophila arenaria</i>	marehalm	4 (7)	Aukra, Giske, Sande, (Fræna, Ulstein og Herøy)	Arten er sterkt knyttet til sanddyner. Disse er i stor grad påvirket av inngrep, og arten er flere steder forsvunnet. Nordgrense i Møre og Romsdal.	Fordyne-strandkveke-utf. (VU), primærdyne (VU), etablerte sanddyner (VU)	Klart negativ	A (2), B (2), C (1) og D (2)	1
<i>Androsace septentrionalis</i>	smånøkkel	(1)	(Rauma: Verma stasjon)	Kontinental art som vokser på tørrbakker. Lokaliteten har vært utsatt for gravearbeid, og arten er ikke gjenfunnet (Stueflotten 2002)	Kontinental tørreng (CR)	1964	B	0
<i>Anthyllis vulneraria ssp. lapponica</i>	fjellrundbelg	> 50	Både i fjellet og en del steder i midtre og ytre strøk	Foretrekker tørre, sand- og grusrike steder, helst på noe base-rik mark. I fjellet ofte i rasmarker, berghyller og på elvegrus, langs kysten ofte langs veikanter, i steinbrudd m.m. på mineralrik jord.		Ingen		AN
<i>Arabis petraea</i>	aurskrinneblom	> 50	Mest i fjellet, følger større vassdrag ned i lavlandet	Foretrekker tørre, sand- og grusrike steder, helst på noe base-rik mark. I fjellet ofte i rasmarker, berghyller og på elvegrus, i lavlandet på grusører langs elver, og olivinberg.	Pioner-ør (VU)	Ingen		AN
<i>Arctium nemorosum</i>	skyggeborre	3	Stordal, Stranda og Ørskog	I varme og skyggefulle miljø i edellauvskog. Vi er usikre på om utbredelsen er så begrenset, spesielt siden arten lett kan forveksles med den noe vanligere småborra.	alm-lindeskog ¹ NT	Ingen		5

<i>Artemisia norvegica</i>	norsk malurt	> 50	Sunndal, Rindal, Surnadal	Tyngdepunkt i fjellene og fjelldalene i øvre del av Sunndalen, eksponert, middels baserikt, oftest i ustabile miljø som rasmarker, berghyller og elvegus. Følger Grøvu og Driva ned i lavlandet.	Pioner-ør (VU)	Ingen			AN
<i>Asperugo procumbens</i>	gåsefot	3	Rauma, Stranda og Herøy	Funnene i Rauma og Stranda er tilknyttet liggeplasser for dyr (sauehellere o.l.). Arten er generelt knyttet til kulturlandskap og flere nordiske kilder oppgir tilbakegang.	Rik rasmark (NT)	Ingen	B		2
<i>Astragalus glycyphyllos</i>	lakrismjelt	20-25	Stranda, Norddal, Stordal, Sunndal og Halså	Knyttet til varme kantmiljøer, gjerne ved bergrotter, ellers i rasmark og tørr lauvskog.	Rik rasmark (NT), kalkskog (VU)	Ingen	B		4
<i>Avenula pubescens</i>	dunhavre	> 50	Spredd, særlig indre strøk og ytre strøk	Generelt tørre engsamfunn. I beitemarker, slåtteeenger, strandenger, rasmarker og dels også skog.	Dunhavreng (EN)	Ingen	A		4
<i>Botrychium boreale</i>	fjellmarinøkkel	> 30	I indre fjellstrøk og seterdaler, samt ett over 100 gammelt funn fra Bud i Fræna	En stor andel funn er gjort i naturbeitemarker i baserike seterdaler, ellers mange funn i kalkrik fjellvegetasjon i bl. a. rasmarker, berghyller og reinrosehei.	Dunhavre-eng (EN), flekkmure-sauesvingel-eng (EN/CR)	Ingen	A		4
<i>Botrychium lunaria</i>	marinøkkel	> 100	Omtrent hele fylket	Arten har et sterkt tyngdepunkt i kulturlandskapet, særlig naturbeitemark, men kan også opptre i lite kulturpåvirkede miljøer på kalkrik mark.	Dunhavre-eng (EN), flekkmure-saue-svingel-eng (EN/CR), etablert sanddyne (VU), rik rasmark (NT)	Ingen	A		3
<i>Botrychium multifidum</i>	høstmarinøkkel	4*	Rauma og Sunndal	Vokser på kontinentalt pregede setervoller og beitemarker. Det har vært søkt aktivt etter arten i nyere tid og det antas at arten snarere er i tilbakegang og har vært oversett tidligere.	Dunhavre-eng (EN), flekkmure-sauesvingel-eng (EN/CR)	Ingen	B		2
<i>Briza media</i>	hjertergras	15-20	Spredd utbredt i fylket, hovedsaklig ytre fjordstrøk og indre kyststrøk.	Arten er kalkkrevende og påvist både på skjellsandenger (gamle funn), kalkrik skog og kalkrik myr. Fryktes utgått fra Ålesund og kan også være borte fra andre kommuner	Rikhei (EN), blåstarr-engstarreng (EN), kalkskog (VU), urterik kant (VU)	Litt negativ	A (3) og C (3)		3
<i>Bromus hordeaceus</i>	lodnefaks	30-35	Spredd over mye av fylket	I fylket reint kulturbetinget, hovedsaklig ulike tørre engsamfunn. Ingen funn etter 1972, men vi mener det er for tidlig å betrakte arten som utryddet fra fylket.	Bergknaus - kystbergknappdvergsmyleutf. (NT)	Klart negativ	A		1
<i>Bromus benekenii</i>	skogfaks	>50	Spredd, særlig i dal- og fjordstrøk	Rik edellauvskog (almeskog, rike hasselkratt), dels også rik lågurtfuruskog. Enkelte funn i vegkanter og rasmark.	Alm-lindeskog (NT)	Ingen	A		4
<i>Cakile maritima ssp. integrifolia</i>	nordsjøreddik	10-15	Ytre deler av kysten nord til Fræna	Knyttet til tangvoller i sanddyner Nordgrense i Møre og Romsdal.		Ingen	A, B		3/ AN
<i>Cakile maritima ssp. maritima</i>	vanlig strandreddik	10-20	Ytre deler av kysten, fra Sunnmøre og nord til Fræna	Knyttet til tangvoller på sandstrender.		Ingen	A, B		3

<i>Calamagrostis arundinacea</i>	snerprørkvein	15-20	Romsdalen i Rauma kommune ned til Åndalsnes	Kontinental art som på Østlandet særlig vokser i lågurtgranskog, mens den her i fylket hovedsaklig er funnet i haselskog og or-askeskog i nedre del av Romsdalen. Kan være innført fra Gudbrandsdalen med hestefor (Stueflotten 2002).	Or-askeskog ¹ VU, rikt haselkratt ¹ EN	Ingen	D	4
<i>Callitriche cophocarpa</i>	sprikevasshår	5-7	Giske (gammelt funn), Rauma og Surnadal	Virker i fylket hovedsakelig knyttet til deltaområder, kroksjøer o.l. langs større vassdrag.		Ingen	C	2
<i>Campanula cervicaria</i>	stavklokke	2-3	Rauma, Tingvoll, Nesset	Varme kantsonemiljøer, kontinental utbredelse. Tingvoll-lokaliteten er observert årlig 1993-2001. Nesset ut fra Lid & Lid (1994), belegget er ikke lokalisert.		Ingen	D	2
<i>Cardamine amara</i>	bekkekarse	15-20	Rauma, Sunndal, Surnadal og Rindal	Ser i fylket ut til å være knyttet til sumpskog og bekkesig I østlige strøk.	Rik sumpskog (EN), lavlandskilde (EN)	Ingen	B	4
<i>Cardamine bulbifera</i>	tannrot	> 30	Spredd over det meste av fylket, mest i ytre strøk	Ganske sterkt knyttet til rik og gjerne noe fuktig lauvskog, helst edellauvskog. Kan også forekomme i fuktige engsamfunn (høgstaudeenger).	Alm-lindeskog NT), or-askeskog (VU)	Ingen	A	4
<i>Cardamine hirsuta</i>	rosett-karse	Ca 10	spredd i fylket, men hovedsaklig langs kysten	Arten vokser både på strender og kulturpåvirkede miljøer (skrotemark). Arten kan være oversett, og det er vanskelig å vurdere bestandsutvikling og reell utbredelse.		Ingen		5
<i>Cardamine impatiens</i>	lundkarse	8-10	Aure (kjerneområde), Halså, Surnadal og Tingvoll	Vokser helst i frodig, fuktig og trolig litt kalkrik lauvskog, men ett funn er også gjort på tørr bergrabb. Bestandene er gjerne små og lokale.	alm-lindeskog ¹ NT	Ingen	B	3
<i>Carex acuta</i>	kvasstarr	1	Skjølberg på Smøla	Funnet i en bekk. Det har vært flere botanikere i dette området seinere, og fraværet av nyere funn peker i retning av at arten er utgått.		1957		0
<i>Carex aquatilis ssp. aquatilis</i>	nordlandsstarr	3-4	Sunndal, Surnadal, Hareid	Alle de funn vi har fått melding om er gjort på myr i subalpine/lavalpine områder i østre del av Sunndal. Lid & Lid (1994) angir i tillegg Hareid, belegget er ikke lokalisert. Arten er østlig.		Ingen	D	3
<i>Carex aquatilis ssp. stans</i>	tundrastarr	trolig få	Sunndal	Arten skal være kjent fra Sunndal (Lid & Lid 1994), men vi har ikke lokalisert noe belegg.		Ingen	D	3
<i>Carex arenaria</i>	sandstarr	15-20	ytre strøk nord til Fræna	Vokser helst i sanddyner, sandrike strandenger og strandnære beitemarker og har de samme negative utviklingstrekk som marehalm og strandkveke, men virker litt vanligere og ikke riktig så kravfull. Nordgrense i Møre og Romsdal.	Fordyne-strandkveke-utf. (VU), primærdyner-marehalmutf. (VU), etablert sanddyne (VU)	Litt negativ	A (3?), B (4), C (3)	3

<i>Carex capitata</i>	hodestarr	1	Grøvdalen i Sunndal, nord for Flysetra	Arten er hovedsaklig knyttet til rikmyrer i lågereliggende fjellstrøk. Flere eldre funn over et lite område. Funnet ett sted 1975 (Hagen 1976), senere ettersøkt og ikke gjenfunnet på 1980-tallet, virker utgått pga. elvas erodering		1975	B	0
<i>Carex chordorrhiza</i>	strengstarr	20-30	Mest dal- og fjordstrøk på Nordmøre, fjordstrøk i Romsdal, og enkeltlokaliteter i Ørskog og Ørsta.	På mjukmatte/lausbotnmyr, mest større, flate myrområder og ved innsjøer. I Ørsta står arten i fare for å gå ut (flyplassutvidelse, dumping av avfall).	Intermediær mykmatte/lausbotnmyr (VU/EN)	Ingen	B	4
<i>Carex diandra</i>	kjevlestarr	1 (2)	Edøya på Smøla, (Hjertvika i Aukra)	Vokser vanligvis på rikmyrer og ved kanten av kalkrike tjern. Ikke gjenfunnet i Aukra.	Rikstarrsump (EN)	1999 og 1934	B	1
<i>Carex elongata</i>	langstarr	Ca 10	Romsdalen i Rauma, samt to i Surnadal (langs Søya og Surna), Norddal?	Ganske sterkt knyttet til avsnørte kroksjøer, sumpskog og sumper med dempet vannstandsvariasjon langs store vassdrag, miljøet i klar tilbakegang. Angitt fra Valldal av Fægri & Danielsen (1996).	Rik sumpskog (EN)	Ingen	C	3
<i>Carex flacca</i>	blåstarr	> 100	Langs kysten, men med enkelte større hull i utbredelsen på Nordmøre	Knyttet til kalkrike, fuktige, oseaniske miljøer, både myr, fuktenger, fuktige bergsig, rasmarker, vegkanter osv. Artsens hyppighet og variasjon i miljøer gjør statusvurdering komplisert.	Kalkskog (VU), blåstarr-engstarr (EN), rikhei (EN), dynetrau (VU/EN)	Ingen		5
<i>Carex fuliginosa ssp. misandra</i>	dubbestarr	20-30	Mest indre fjellstrøk i Rindal, Surnadal og Sunndal	Kalkrike fjellheier med reinrose, ekstremrik myr, rike sig i berg. Få nye funn skyldes trolig endringer i registreringsaktivitet.		Litt negativ?	D	4
<i>Carex glacialis</i>	rabbestarr	5-10	Indre fjellstrøk i Norddal og Sunndal	Kalkrike fjellheier. Få nye funn kan skyldes endringer i registreringsaktivitet. Kart hos Gjærevoll (1990) indikerer også kanskje funn i Surnadal.		Litt negativ?	D	4
<i>Carex livida</i>	blystarr	> 20	Spredd på Nordmøre, samt Romdalshalvøya og sør til Ørskog og Skodje	Knyttet til intermediær til rik mjukmatte- og lausbotnmyr	Intermediær mykmatte-/lausbotnmyr (VU/EN)	Ingen	D	4
<i>Carex loliacea</i>	nubbestarr	2-3	Østligste deler av Sunndal	Knyttet til noe kalkrik sumpskog	Rik sumpskog (EN)	Ingen	B	2
<i>Carex ornithopoda</i>	fuglestarr	6-10*	Østligste deler av Sunndal	Knyttet til kalkrik mark, her i fylket i lågurtbjørkeskog og tørre engbakker	Kalkskog (VU), tørrberg (VU)	Ingen	B	3
<i>Carex otrubae</i>	knortestarr	15-20	kysten nord til Aure, tyngdepunkt i Haram (Haramsøya)	Vokser vanligvis på fuktige strandberg og strandenger. Nordgrense i Møre og Romsdal.		Ingen		4
<i>Carex parallela</i>	smalstarr	5-6	indre deler av Sunndal	Knyttet til kalkrike fjellmyrer, rik-kilder og riksig.		Ingen	D	3

<i>Carex remota</i>	slakkstarr	15-20	Nordmøre, samt i Fræna, Rauma, Molde, Nesset, Norddal og Ørskog	Knyttet til fuktige partier i fuktig, varmekjær edellauvskog (kilde-askeskog, sumpskog med gråor/svartor). Miljøet betraktes som sterkt truet på nasjonal basis. Også her i fylket er treslagsskifte til gran registrert som aktuell trussel på mange av lokalitetene. Nordgrense i Agdenes.	Varmekjær kildeløvsog (CR), lavlandskilde (EN)	Ingen	C	3
<i>Carex rufina</i>	jøkelstarr	10-15	Volda, Stranda, Rauma og Sunndal	Knyttet til snøleiesamfunn i høgfjellet.		Ingen	D	4
<i>Carex stenolepis</i>	vierstarr	10-15	Rauma, Stordal, Sunndal, Surnadal og Rindal	Knyttet til rikmyrer i lavereliggende fjellstrøk.		Ingen	D	4
<i>Carex sylvatica</i>	skogstarr	> 50	Spredt, mest ytre strøk	Knyttet til frodig, fuktig skog, vanligvis edellauvskog, men kan også opptre i frodig bjørkeskog.	Alm-lindeskog (NT), varmekjær kildeløvsog (CR)	Ingen	A	4
<i>Carex vesicaria</i>	sennegrass	> 30	Hovedsaklig på Nordmøre og i Romsdal, med bare noen få funn på Sunnmøre	Knyttet til sumper, elvekanter, kroksjøer o.l.		Ingen	B	4
<i>Catabrosa aquatica</i>	kildegras	Ca 20	Spredt på kysten, samt Rauma og Sunndal	Relativt mange funn på havstrender, ikke minst sandstrender, men vokser også bl.a. i fuktige partier i engsamfunn, gjerne i kanten av elvesumper og dreneringsbaner i flommark og elveører.	Lavlandskilde (EN), ferskvannspåvirket driftvoll (VU)	Litt negativ	B	4
<i>Centaurea jacea</i>	engknoppurt	4-5	Aure, Rauma, Rindal, Surnadal, Tingvoll?	Arten er generelt knyttet til engsamfunn. Minst to av funnene i fylket er fra vegkanter og skyldes trolig innsåing av fremmed frø av vegvesenet. Det er ut fra dette uklart om arten er hjemlig i fylket, eller aktivt innsådd i nyere tid.	Urterik kant (VU), knoppurteng (CR), hestehavre-dunhavreeng (EN)	Ingen		5
<i>Centaurea nigra</i>	svartknoppurt	> 50	Kyst og ytre fjordstrøk nord til Tingvoll	Særlig i engsamfunn, hasselkratt og vegkanter, generelt trolig knyttet til engsamfunn og ulike typer kantsoner.	Frisk fattigeng marikåperødknapp-utf. (CR), hestehavre-dunhavreeng (EN)	Ingen	A	4
<i>Centaurea scabiosa</i>	fagerknoppurt	4-5	Giske, Norddal og Sunndal (kjerneområde), Surnadal?	Antagelig ganske kalkkrevende og knyttet til eng- og kantsamfunn. Funnene fra Giske og Norddal er ganske gamle og arten kan være utgått derfra. Fægri & Danielsen (1996) oppgir også funn i Surnadal (evt. Halså), men vi har ingen opplysninger om belegg.	Urterik kant (VU), knoppurteng (CR), hestehavre-dunhavreeng (EN), etablert sanddyne (VU)	Litt negativ	A (4), B (2), C (2)	2
<i>Chamorchis alpina</i>	fjellkurle	Ca 20	Norddal, Rindal, Sunndal, Surnadal	Kalkrike fjellheier		Ingen	D	4
<i>Chrysosplenium alternifolium</i>	maigull	15-20*	Øvre del av Sunndal (kjerneområde), Rindal	Vokser særlig i fuktig, noe rik skog, først og fremst gråorheggeskog.	Alm-lindeskog (NT), lavlandskilde (EN)	Ingen	D	4
<i>Circaea x intermedia</i>	mellomtrollurt	8-10	Herøy, Sande, Vanylven, Volda, Ørskog og Ålesund	Knyttet til rik, fuktig lauvskog, i første rekke edellauvskog. Nordgrense i Møre og Romsdal.	Alm-lindeskog (NT), oraskesog (VU)	Litt negativ	B	3

<i>Cochlearia officinalis ssp. norvegica</i>	fjord-skjørbuksurt	20-30	midtre og indre fjordstrøk, samt ett fjellfunn fra Rauma (Setnesfjellet).	Vokser i første rekke på strandenger og grustrender i brakkvann og saltvann. Svært få belegg etter 1975.		Klart negativ	A	3/AN
<i>Crassula aquatica</i>	firling	7-10	Volda, Sunndal, Rauma (kjerneområde)	Alle lokaliteter ligger langs nedre deler av større vassdrag, og arten opptrer i første rekke på finkornede mudderbanker langs elvestrender, flomdammer og i brakkvannsdeltaer.	Rik kortskuddstrand (EN), kortskudd-under-vannsenseng (EN(CR))	Ingen	B (3), C (2)	2
<i>Cystopteris montana</i>	fjell-lok	10-15	Stranda, Norddal, Sunndal, Eide og Fræna, Nesset?	knyttet til fuktige miljøer (kilder, bekkesig, fuktig skog) på kalkrik berggrunn. Flere kalksteinsbrudd i utbredelsesområdet i Eide og Fræna. Gjærevoll (1990) oppgir også funn fra Nesset.		Litt negativ	C	3
<i>Cystopteris regia</i>	kalklok	1	Fræna	Oppgitt fra Fræna av Lid & Lid (1994), belegget er ikke lokalisert.		Ingen	D	1
<i>Dactylorhiza incarnata ssp. cruenta</i>	blodmarihand	7-10	Eide, Fræna, Rindal, Smøla og Tingvoll	Knyttet til kalkrik myr. Eide og Fræna mangler nyere funn	Ekstremrik fastmattemyr (EN/CR)	Litt negativ	C	2
<i>Dactylorhiza incarnata ssp. incarnata</i>	engmarihand	> 100	Nesten hele fylket, men sjelden eller manglende på søndre og indre Sunnmøre	Generelt knyttet til rikmyr, hovedsakelig under skoggrensa.	Rik mykmattemyr (VU/EN)	Ingen	C	3
<i>Dactylorhiza lapponica</i>	lappmarihand	> 30	Rindal, Surnadal og Smøla, samt en lokalitet i Gjemnes	Generelt knyttet til rikmyr, hovedsakelig under skoggrensa	Ekstremrik fastmattemyr (EN/CR)	Ingen	C	3
<i>Daphne mezereum</i>	tysbast	> 40	Norrdal, Rauma, Sunndal, Stordal	Kalkfuruskog, rik bjørkeskog, edellauvskog, østlig	Kalkskog (VU), allindeskog (NT), gråoralmeskog (NT)	Ingen	B	4
<i>Dianthus deltoides</i>	engnellik	10-15*	i indre deler av Romsdalen i Rauma (Brue-Brøstdalen) og øvre del av Sunndal (Gjøra)	Arten er i fylket en ganske utpreget østlig tørrbakkeart.	Tjæreblomeng (EN/CR)	Ingen	A	3
<i>Diphasiastrum complanatum ssp. complanatum</i>	skogjamne	4-7	Rauma, Nesset, Sunndal og Stranda	I første rekke knyttet til tørre furuskoger, men er også funnet i hei på snaufjellet i fylket. Funnet i Nesset i følge Lid & Lid (1994), belegget er ikke lokalisert.		Ingen	D	3
<i>Draba alpina</i>	gullrublom	Ca 10	Sunndal (kjerneområde) og Surnadal	Knyttet til kalkrike heisamfunn og berg/rasmark i fjellet. Ganske mange gamle funn kan skyldes lite søk etter arten i nyere tid.	Rikt våtsnøleie (VU)	Litt negativ	D	4
<i>Draba lactea</i>	lapprublom	3	Sunndal, Surnadal og Rindal. Trollheimen er sønorsk kjerneområde for arten.	Knyttet til kalkrikt berg i fjellet. Bare gamle funn kan skyldes lite søk etter arten i nyere tid. Gjærevoll (1990) har flere prikker på sitt kart!		1929	D	2
<i>Draba nivalis</i>	snørublom	3	Norrdal	Knyttet til kalkrikt berg i fjellet. Noe eldre funn, men dette skyldes antagelig lite søk etter arten i nyere tid.		1964	D	2

<i>Draba oxycarpa</i>	bleikrublom	10	Sunndal	Knyttet til kalkrike områder i fjellet: reinrosehei m.m. Mest eldre funn skyldes antagelig lite søk etter arten i nyere tid. Finnes kanskje også i Surnadal jfr. Gjærevoll (1990).		Litt negativ	D	4/ AN
<i>Drosera intermedia</i>	dikesoldogg	2	Fræna og Smøla	Vokser på myr, særlig intermediær lausbotnmyr. Begge funn er fra 1970-tallet. Lett å overse. Nordgrense i Møre og Romsdal.	Intermediær mykmatte-/lausbotnmyr (VU/EN)	Lite data	B	2
<i>Elatine orthosperma</i>	korsevjeblom	(1)	Gammelelva i Surnadal	Generelt knyttet til mudderbanker som blottlegges deler av året, særlig langs store elver, innsjøer og deltaer. Fægri & Danielsen (1996) oppgir at arten forgyves har vært ettersøkt på lokaliteten.	Rik kortskuddstrand (EN)	1939		0
<i>Eleocharis acicularis</i>	nålesivaks	Ca 20	Spredd i indre og midtre strøk, Rauma er kjerneområde	Knyttet til gruntvannsområder i ferskvann med finkornet substrat, som kroksjøer, dammer og deltaer, som gjerne tørrelgges på ettersommeren	Rik kortskuddstrand (EN), kortskudd-under-vannseng (EN(CR))	Ingen	B	4
<i>Elymus alakanus</i>	fjellkveke	4-7	Sunndal	Kalkrik fjellvegetasjon og berghyller.		Ingen	D	3
<i>Elymus farctus ssp. boreali-atlanticus</i>	strandkveke	Ca 5 (8-10)	Giske, Sandøy, Ulstein, (Herøy), (Aukra), (Fræna)	Helt knyttet til sanddyner. Mange lokaliteter er utgått. Også forekomstene i Ulstein (Flø) kan være gått tapt. Nordgrense i Møre og Romsdal.	Fordyne, strandkvekeutf. (VU)	Klart negativ	A (2), B (3), C (2), D (3)	2
<i>Equisetum scirpoides</i>	dvergsnelle	4-7	Grøvdalen i Sunndalen og Sandstølane ved Vikan i Fræna, Rauma?	Knyttet til kalkrike, fuktige miljøer, mest i fjellet. Usikre funn i Rauma (Isfjordfjella, Setnesfjellet) jfr. Stueflotten (2002).		Litt negativ	D	3
<i>Equisetum variegatum</i>	fjellsnelle	7-10	Aure, Sunndal og Smøla	Knyttet til kalkrike, fuktige miljøer, mest i fjellet	Ekstremrik fastmattemyr (EN/CR)	Ingen	D	4
<i>Erica cinerea</i>	purpurlyng	> 30	Ytterkysten nord til Haram (Lepsøya)	Sørvendte, ofte tørre lyngheier. Arten har vist seg sårbar for harde frostvintre i nordlige deler av utbredelsesområdet. Nordgrense i Møre og Romsdal. Truet av gjengroing.	Kystlynghei (EN), purpurlynghei (EN)	Ingen	A	4
<i>Erigeron acer ssp. politus</i>	blankbakkestjerne	Ca 10	Sunndal (kjerneområde), Surnadal og Tingvoll	Knyttet til kalkrike, åpne miljøer som berghyller, rasmak, beitemarker, kantsoner		Ingen	D	4
<i>Eriophorum gracile</i>	småull	1 (2)	Molde, (Averøy)	Lokaliteten på Averøya ble reinventert i 2002 og fryktes tapt. Lokaliteten i Molde ble funnet i 2002.	Intermediær mykmatte-/lausbotnmyr ¹ VU/EN	1969, 2002	B (1), C (1), D (1)	1
<i>Euphrasia nemorosa</i>	gråøyentrøst	4	Aukra, Rauma, Stranda, Sunndal	Knyttet til tørrbakker, helst kalkrikt, vanskelig å bestemme, kan være oversett.		-		5
<i>Euphrasia hyperborea</i>	tromsøyentrøst	1	Sunndal: Geitådalen	Enger/mager bjørkeskog. Vanskelig å bestemme, kan være oversett.		1996		5
<i>Euphrasia salisburgensis</i>	lappøyentrøst	Ca 5	Sunndal, Fræna	Knyttet til kalkrike berg og rasmak. Ingen funn etter 1973, men dette kan skyldes manglende søk.	Rik rasmak-vegetasjon (NT)	Litt negativ	D	3

<i>Euphrasia scottica</i>	skottlands-øyentrøst	3	Sunnadal, Volda, Smøla	Det er meget uklart hvor godt kjent denne arten er i fylket. Vanskelig å bestemme, kan være oversett.		1934			5
<i>Fallopia dumetorum</i>	krattslirekne	Ca 10	Norrdal, Rauma, Stranda, Stordal, Surnadal og Sunndal	Knyttet til varme skogsmiljøer og kantsoner, gjerne edellauvskog	Rik rasmark (NT)	Ingen	B		4
<i>Festuca altissima</i>	skogsvingel	> 50	Spredt over mye av fylket, mest sjelden i kyststrøka	Særlig edellauvskog og kalkfuruskog. Nordgrense for sammenhengende utbredelse i fylket	Alm-lindeskog (NT)	Ingen	A		4
<i>Gagea lutea</i>	gullstjerne	> 30	Mye av fylket, men mangler på ytre søre Sunnmøre	I rik fuktig lauvskog, gjerne edellauvskog. Også på fuktige, leirete vegkanter.	Alm-lindeskog (NT), gråoralmeskog (NT), Oraskeskog (VU)	Ingen	A		4
<i>Gentiana nivalis</i>	snøsøte	> 30	Indre fjellstrøk sør og vest til Stranda og Stordal	Kalkrike rasmarker, naturbeitemarker og engsnøleier.	Dunhavreeng (EN), flekkmure-sauesvingel-eng (EN/CR)	Ingen	B		4
<i>Gentiana purpurea</i>	søterot	(1-?)	(Rauma)	Gamle litteraturangivelser foreligger. Arten har i lang tid vært ansett som utryddet.		Klart negativ			0
<i>Gentianella amarella</i>	bittersøte	10-15	Herøy, Giske, Sunndal, Smøla, Fræna, Ulstein	Kalkrik engmark, mest skjellsandenger og vegkanter på kysten, men også funnet i rasmark/fjellenger. Flere lokaliteter fryktes tapt (Herøy, Ulstein og dels Fræna).	Dunhavreeng (EN), flekkmure-sauesvingel-eng (EN/CR), artsrik vegkant ¹ EN	Litt negativ	B		3
<i>Gentianella aurea</i>	bleiksøte	5-7	Smøla, (Fræna)	Kalkrike skjellsandenger og vegkanter ved sjøen, Fræna trolig utgått. Smøla: intakt på vegkanter på skjellsand Hopen 1999	Artsrik vegkant (EN)	Litt negativ	B (3), C (2)		2
<i>Gentianella campestris</i>	bakkesøte	> 50	Det meste av fylket, men mangler på deler av Sunnmøre	Naturbeitemarker og slåtteeenger, dels kalkrike rasmarker og reinroseheier i fjellet. Sjelden på kalkrik eng på kysten, borte fra midtre strøk.	Dunhavreeng (EN), flekkmure-sauesvingel-eng (EN/CR), rikhei (EN), etablert sanddyne (VU)	Klart negativ	A		3
<i>Gentianella tenella</i>	småsøte	Ca 10	Sunnadal (Grøvudalen - kjerneområde), Surnadal	Kalkkrevende. De fleste funn er fra setervoller, noen fra engsnøleier eller reinrosehei.	Flekkmure-sauesvingel-eng (EN/CR)	Ingen	C		3
<i>Geranium columbinum</i>	steinstorkenebb	1	Midsund (Tautra)	På grønskiferklipper		1969	D		1
<i>Geranium lucidum</i>	blankstorkenebb	Ca 20	Spredt over mye av fylket.	Vokser særlig i edellauvskog (helst steinrik) og rasmark, men er også funnet i olivinfuruskog.	Rik rasmark (NT), almlindeskog ¹ NT	Ingen	B		4
<i>Geranium molle</i>	lodnestorkenebb	3	Giske, Aukra	Eng og åkermark. Ikke funnet etter 1971.		Klart negativ	B		1
<i>Gymnocarpium robertianum</i>	kalktelg	4	Aure, Eide, Sunndal	På kalkrik mark, gjerne i berglendt skogsterreng. Lokaliteten i Aure ble reinventert i 2002 og var da intakt.	Kalkskog (VU), rik rasmark (NT)	Litt negativ	B		2

<i>Hammarbya paludosa</i>	myggblom	> 50	Spredt, mest i midtre deler av Romsdalen og nordre Sunnmøre	Vanligvis på intermediær myr, oftest noe fuktig (mykmatter).	Intermediær mykmatte-/lausbotnmyr (VU/EN)	Ingen	A	4
<i>Hieracium auriculinum</i>		3	Norrdal, Stranda, Sunndal	Slåtteenger, setervoller. Trolig har vi dårlige data, men arten er meget utsatt for gjengroing. Sannsynlig tyngdepunkt i Grøvvassdraget. Tilhører en gruppe arter som er sjeldne i fylket, men krevende å bestemme.	Dunhavreeng (EN)	Ingen	B	2
<i>Hieracium cymosum</i>	kvastsveve	4	Rauma og Sunndal	Enger, vegkanter. Tilhører en gruppe arter som er sjeldne i fylket, men krevende å bestemme.		Ingen	D	2
<i>Hieracium glomeratum</i>		2	Rauma	Enger, særlig slåtteenger, se Stueflotten (2002). Tilhører en gruppe arter som er sjeldne i fylket, men krevende å bestemme.	Dunhavreeng (EN)	2000	B	2
<i>Hieracium hyperboreum</i>		1	Smøla	Kalkrik beitemark. Trolig sjelden i fylket, jfr. Lid & Lid (1994). Tilhører en gruppe arter som er sjeldne i fylket.	Lavurteng (tørr rikeng i lavlandet) (EN)	1999	B	1
<i>Hieracium macranthelum</i>		2	Sunndal, Fræna	Funnet i rasmark.	Rik rasmark (NT)	1996		5
<i>Hieracium mesopsilum</i>		1	Sunndal	Noe kalkrik, beitet, tørr setervoll, norsk nordgrense (Lid & Lid 1994). Tilhører en gruppe arter som er sjeldne i fylket, men krevende å bestemme.	Dunhavreeng (EN)	1996	B	1
<i>Hieracium pubescens</i>		få?	?	„Møre“ ifølge Lid & Lid (1994), belegg ikke lokalisert. Knyttet til naturenger og setervoller. Tilhører en gruppe arter som er sjeldne i fylket, men krevende å bestemme.				5
<i>Hieracium vacillans</i>		2	Rauma	Funnet på tørr slåtteeng/naturbeitemark (Stueflotten 2002). Tilhører en gruppe arter som er sjeldne i fylket, men krevende å bestemme.	Dunhavreeng (EN)	Ingen	B	1
<i>Hierochloë hirta ssp. arc-tica</i>	elvemarigras	(1)	Sunndal (Vangan i Grødalen)	Økologi i 1893 er ikke kjent. <i>Hierochloë</i> sp. ble funnet i kalkrik gråorskog langs elva i området i 1993, ikke sikkert bestemt (J. I. Holten, JBJ).		1893	D	1
<i>Hierochloë odorata</i>	marigras	8	Fræna, Rindal, Rauma, Sunndal, Surnadal, Vestnes	Funnet i rikmyr og åpen, kalkrik lauvskog	kalkskog ¹ VU, middelsrik fastmattemyr ¹ VU	Litt negativ	B (3), C (2)	2
<i>Hypericum hirsutum</i>	lodneperikum	> 30	Spredt i Romsdal og på Nordmøre	Vokser særlig i tørr edellauvskog og rasmarker.	Rik rasmark (NT), allm-lindskog (NT), gråor-almeskog (NT)	Ingen	B	4
<i>Hypochoeris maculata</i>	flekkgrisøre	1	Rauma (Brustua)	Funnet på en tørr engbakke	Boreal slåtteeng (EN)	2000	D	1
<i>Impatiens noli-tangere</i>	springfrø	20-30	Nordmøre, Nesset, Molde, Stranda, Norrdal	Vokser i frodig lauvskog som almeskog og gråor-heggeskog		Ingen	B	4

<i>Juncus arcticus ssp. arcticus</i>	finnmarkssiv	2	Sunndal (Grøvudalen)	Kalkrik vegetasjon langs sti ved Bukta senest 2001. Tidligere også funnet et annet sted i dalen. Østlig.		1950-tallet og 2001	D	1
<i>Juncus arcticus ssp. balticus</i>	sandsiv	2-3	Eide, Fræna	Ser her i fylket ut til å være funnet på flygesand og sanddyner. Ingen funn etter 1954.	Dynetrau (VU/EN)	Klart negativ	B (1), C (1)	1
<i>Juncus arcticus ssp. intermedius</i>	sandsiv/finnmarkssiv (mellomform)	1	Sande (Sendeberget)	Mellomform mellom sandsiv og finnmarkssiv funnet her.		1934		0
<i>Juncus stygius</i>	nøkkessiv	20-30	Nordmøre, Romsdal, Sunnmøre, sør til Sykkylven	Vokser normalt i intermediær mjukmatte-lausbøtmyr	Intermediær mykmatte-/lausbøtmyr (VU/EN)	Ingen	B	4
<i>Kobresia myosuroides</i>	rabbetust	10-20	Norddal, Sunndal (Grøvudalen er kjerneområde), Surnadal	Kalkrike fjellheier (reinrosehei) og tørre, kalkrike beitemarker (sauvingeleng). Mest eldre funn skyldes antakelig at det er tatt få belegg av arten i nyere tid. Mange lokaliteter i beitemarkene i Grøvudalen fortsatt (Jordal 1999)		Litt negativ	D	4
<i>Kobresia simpliciuscula</i>	myrtust	10-20*	Norddal, Sunndal, Surnadal, Rindal	Kalkrike myrer og heier i fjellet. Mest eldre funn skyldes antagelig lite søk etter arten i nyere tid.		Litt negativ	D	4
<i>Lappula deflexa</i>	hengepiggfrø	5-7	Rauma, Stranda, Sunndal	Tørre miljøer i rasmark og rik lauvskog, indre strøk.	Rik rasmarks (NT)	Ingen	D	3
<i>Limosella aquatica</i>	evjebrodd	6-7	Smøla, Sunndal	Knyttet til finkornet substrat som mudderbanker i grunt ferskvann og brakkevann.	Rik kortskudd-strand (EN), havstrand-undervannsseng (VU)	Ingen	B (3), C (2)	2
<i>Lithospermum officinale</i>	legesteinfrø	6-7	Norddal (kjerneområde), Stranda, Sunndal	Knyttet til tørr rasmark og kantsoner		Ingen	D	3
<i>Lonicera xylosteum</i>	leddved	3*	Norddal, Sunndal	I fylket trolig mest knyttet til noe tørr, kontinentalt preget lauvskog, gjerne noe baserikt. Er også dyrket og kan være forvillet i Sunndal.	Kalkskog (VU), Alm-lindskog (NT), gråoralmeskog (NT), rik rasmark (NT)	Ingen	D	2
<i>Luzula campestris</i>	markfrytle	> 30	Kyststrøk, mer sjelden og lokal i fjordstrøkene	Virker ganske sterkt knyttet til engmark, gjerne noe tørt. De fleste funn indikerer at arten unngår gjødslet eng.	Rikhei (EN), jordnøtteng div. typer (EN, CR)	Ingen klare	A	3
<i>Luzula parviflora</i>	hengefrytle	5-7	Stranda, Sunndal	I fuktig, noe kalkrik fjellhei/bergskrenter		Ingen	D	3
<i>Lycopus europaeus</i>	klourt	2	Aure, Frei	Arten er generelt knyttet til svartorskog, og forekomsten i Aure er i slik strandskog.	Svartor-strandskog (EN)	2001, 1867	B (2), C (1)	1
<i>Lysimachia nemorum</i>	skogfredløs	> 30	Kysten nord til Fræna, lokalt også innover i fjordene	Knyttet til fuktig og frodig skog, både edellauvskog og kystfuruskog, dels også rasmarker og vegkanter. Nordgrense i Møre og Romsdal.	Alm-lindskog (NT), oraskeskog (VU)	Ingen	A	4
<i>Lysimachia thyrsoflora</i>	gulldusk	> 30	Spredt, mest på Nordmøre	Sumper, dammer, ferskvannskanter, dels grøfter		Ingen	A	4

<i>Lysimachia vulgaris</i>	fredløs	1	Rauma (Frisvollbukta)	Kantområder i svartorsumpskog (Stueflotten 2002)	Svartor-strandskog (EN)	2000	D	1
<i>Malus sylvestris</i>	villapal	> 30	Spredt nord til Tingvoll	Gjerne i noe tørr, varm og rik lauvskog, men også flere funn i åpen hei på kysten.		Ingen	A	4
<i>Mertensia maritima</i>	østersurt	10-15	Spredte funn over mye av fylket.	Havstrand, både sand-, stein- og grusstrender. I Ørskog bare en liten rosett tilbake i 2002 (nedbygging). Ikke gjenfunnet i Rauma (Veblungsnes) i nyere tid.		Litt negativ	C	3
<i>Minuartia rubella</i>	nålearve	3-5	Sunndal	Kalkrike fjell/rasmark i Grøvdalen		Ingen	D	3
<i>Minuartia stricta</i>	grannarve	5-10	Sunndal	Kalkrike fjell/rasmark, engsamfunn (Grøvdalen, Reppdalen, Geitådalen)		Ingen	D	4
<i>Monotropa hypopitys</i>	vaniljerot	20-30	Spredt både i fjord- og dalstrøk	Lågurtskog, både furuskog og lauvskog, inkludert hasselkratt og olivinfuruskog	rike hasselkratt ¹ EN	Ingen	B	4
<i>Myosotis ramosissima</i>	bakkefor-glemmegei	1	Stranda (Maråk i Geiranger)	Tørrbakker, kontinental art, trolig utsatt for gjengroing	Tørrberg (VU), dunhav-reeng (EN)	1995	B (1), C (1)	1
<i>Myosotis stricta</i>	dvergfor-glemmegei	3	Rauma (Øvre Romsdalen)	Tørrbakker, kontinental art, små bestander, utsatt for gjengroing	Tørrberg (VU), dunhav-reeng (EN)	1998-2000	B (2), D (1)	1
<i>Myricaria germanica</i>	klåved	5-10	Sunndal, (Rauma)	Elveører/grusbanker, deltaer. Levedyktige bestander langs Driva i Sunndal (2002), ikke funnet i Rauma i nyere tid	Elveørkratt - klåvedkratt (VU)	Ingen	B	3
<i>Neottia nidus-avis</i>	fuglereir	> 50	Spredt i fjord- og kyststrøk, mer sjelden i dalstrøk	Rik edellauvskog, dels også i annen lågurtskog (bjørkeskog, furuskog), gjerne i hasselkratt	Alm-lindeskog (NT)	Ingen	A	4
<i>Nuphar lutea</i>	gul nøkkerose	2	Aure	Pers. medd. F. Oldervik. Arten er hittil ikke belagt ved museene.		Ingen	D	2
<i>Nuphar pumila</i>	soleinøkkerose	20-30	Spredt på Nordmøre, Fræna, Aukra, Hareid, Nettet, Skodje	Små tjern og putter og middels store vatn. Synes knyttet til sandbunn		Ingen	B	4
<i>Ophioglossum vulgatum</i>	ormetunge	2-4	(Smøla) Giske	Kalkrike fuktenger, gjerne skjellsandenger. Skal være funnet flere steder på Smøla (A. Skogen pers. medd.), men ikke funnet de siste årene og kan være forsvunnet eller sterkt truet der. En intakt bestand er kjent på Molnes i Giske (trolig >100 ind. over et lite område med skjellsand 2002).	Blåstarr-engstarr-eng (EN)	Litt negativ	A (3), B (2), C (1)	1
<i>Oxytropis lapponica</i>	reinmjelt	15-20	Stranda, Sunndal (Grøvdalen kjerneområde), Surnadal	Kalkrike fjellheier (reinrosehei) og naturbeitemarker (Grøvu-vassdraget). Bare enkeltfunn fra 1800-tallet i Stranda og Surnadal.	Flekkmure-sauesvingel-eng (EN/CR)	Litt negativ	D	4
<i>Petasites frigidus</i>	fjellpestrot	5-10	Sunndal (kjerneområde), Nettet?	Få lokaliteter, små bestander. Østlig art. Gjærevoll (1990) har kart med en prikk i Nettet, men vi kjenner ingen belegg derfra.	Rikt våtsnøleie (VU)	Ingen	D	4

<i>Pinguicula villosa</i>	dvergtettegras	7-10	Neset (ved Aursjøen), Sunndal (vest til Vangshaugen i Grødalen), Rindal	I rustorvmose på myr i indre, høyereliggende strøk. Små bestander. Østlig.		Ingen	D	4
<i>Plantago media</i>	dunkjempe	> 30	Rauma, Sunndal	Tørrbakker, helst i naturbeitemark og slåtteeenger, men også funnet i tørr, rik lauvskog	Dunhavreeng (EN)	Ingen	C	3
<i>Poa arctica ssp. depauperata</i>	jervrapp (sunnaldsrap)	>10	Rindal, Sunndal, Stranda	Kalkrike, høyereliggende fjellområder. Påfallende få funn etter 1950. Det virker mest sannsynlig at årsaken er lite innsamling i nyere tid, men føre-var prinsippet tilsier her at manglende funn må tillegges vekt ved statusvurdering. Trolig endemisk for sentrale fjellstrøk i Sør-Norge (Lid & Lid 1994).		Litt negativ	D	AR 4
<i>Poa arctica ssp. elongata</i>	jervrapp (oppdalsrap)	>10	Rindal? Sunndal, Surnadal	Kalkrike, høyereliggende fjellområder. Påfallende få funn etter 1950. Det virker mest sannsynlig at årsaken er lite innsamling i nyere tid, men føre-var prinsippet tilsier her at manglende funn må tillegges vekt ved statusvurdering. Endemisk for sentrale fjellstrøk i Sør-Norge.		Litt negativ	D	AR 4
<i>Poa remota</i>	storrapp	5-7	Rauma, Sunndal, Tingvoll	Fuktig og frodig lauvskog, gjerne litt kalkrikt.		Ingen	C	3
<i>Poa x jemtlandica</i>	jemtlandsrap	10-15	Norddal, Rauma, Stranda, Sunndal, Volda, Ørsta	Bergvegger, snøleier. Fjellplante. Få funn i nyere tid skyldes sannsynligvis lite søk etter arten.		Litt negativ	D	4
<i>Polemonium caeruleum</i>	fjellflokk	få	Sunndal	Få lokaliteter i naturlig vegetasjon ved Gjøra (rasmark, høgstaudeeng på kalkrik grunn), men at arten er forvillet, kan ikke helt utelukkes. Ingen innsamlinger belagt.		1993	D	3
<i>Polygonum raii ssp. norvegicum</i>	sandslirekne	10-12	Aukra, Aure, Fræna, Giske, Herøy, Sande, Ulstein	Vokser på sandstrender. Er lite samlet i nyere tid, og det er grunn til å frykte at flere forekomster er gått tapt.		Klart negativ	A (3), C (2)	2
<i>Polystichum aculeatum</i>	falkbregne	5-7	Fræna, Haram, Rauma, Tingvoll, Volda	Rik edellauvskog og rasmark, trolig gjerne litt kalkrikt. Noe varmekjær.	Alm-lindeskog (NT), (rik rasmark-vegetasjon (NT))	Ingen	B (3), C (2)	2
<i>Potamogeton filiformis</i>	trådtjønnaks	40-50	Spredt, mest på Nordmøre	Vokser i små dammer og innsjøer, gjerne svakt brakke putter nær havet. Noe næringskrevende.	Kortskudd-undervannseng/forstrandutf. (EN), brakkvannseng (VU), kransalge-sjøbunn (EN)	Ingen	B	4
<i>Potamogeton obtusifolius</i>	butt-tjønnaks	1	Smøla	Fløjtjøna, gode bestander. Forekomsten har tidligere blitt bestemt til brodd-tjønnaks.	Rik langskudd-vegetasjon (EN)	Ingen	B	1
<i>Potamogeton pectinatus</i>	busttjønnaks	Ca 15	Aukra, Averøy, Eide, Midsund, Smøla (kjerneområde)	Vokser i brakkvann, fra små dammer til middels store innsjøer. Flest nye funn, helst pga. aktive søk etter arten.	Kransalgesjøbunn (EN), brakkvannseng (VU)	Mange nye	B	4
<i>Potamogeton perfoliatus</i>	hertetjønnaks	10-12	Aukra, Eide, Fræna, Hareid, Smøla, Surnadal	Relativt næringsrike og kalkrike innsjøeri lavlandet.	Rik langskudd-vegetasjon (EN)	Ingen	B	4

<i>Potentilla neumanniana</i>	vårmure	1	Smøla (Skjølberg)	Kalkrike berg, tørrbakker.	Tørrberg (VU)	Sist sett 1995	B (1), D (1)	1
<i>Primula scandinavica</i>	fjellnøkleblom	20-30	Aure, Rauma, Sunndal (kjerneområde), Tingvoll,	Kalkrikt fjell, gjerne rasmarker og berghyller, kalkrik naturbeitemark i Grøvuvasdraget i Sunndal	Flekkmure-sauesvingel-eng (EN/CR)	Ingen	A, B	4/ AN
<i>Primula veris</i>	marianøkleblom	(2)*	Fræna (Farstadbukta og Skotten)	Kalkrike skjellsandenger. Arten har blitt ettersøkt i nyere tid, og lokalitetene er mer eller mindre ødelagt. Trolig ikke sett siden 1950-tallet. Inntil dokumentasjon på fortsatt forekomst anses arten for utryddet.	Dunhavreng (EN), etablert sanddyne (VU)	Klart negativ		0
<i>Pulsatilla vernalis</i>	mogop	5-10	Sunndal (Grøvuvasdraget - flere delforekomster)	Tørre enger, tørr beitemark, fjellhei, dels rasmarker. Kontinental art.	Flekkmure-sauesvingel-eng (EN/CR)	Ingen	B (3)	3
<i>Pyrola rotundifolia ssp. norvegica</i>	norsk vintergrønn	20-30	Averøy, Fræna, Norddal, Rauma, Rindal, Sunndal	Kalkrike fjellheier/reinrosehei, kalkskog.	Kalkskog ¹ VU	Ingen	B	4/ AN
<i>Quercus robur</i>	sommereik	20-30	Haram, Smøla, Sula, Tingvoll, Ålesund	Varmekjær lauvskog. NB! Også ubestemte eiker (mulig vintereik) inkluderes her. Kan trues av ekspansjon av bl.a. platanlønn.		Ingen	B	4
<i>Ranunculus aquatilis</i>	småvass-soleie	3	Rauma, Smøla	Nokså næringsrike tjern og dammer.	Rik langskudd-vegetasjon ¹ (EN)	Ingen	D	2
<i>Ranunculus confervoides</i>	dvergvasssoleie	3	Sunndal	Tjern.	Rik langskudd-vegetasjon (EN)	Ingen	D	2
<i>Ranunculus hyperboreus</i>	setersoleie	1	Sunndal	Grøvdalen: Flysetra ca. 1975 (Hagen 1976).		Ingen	D	1
<i>Ranunculus nivalis</i>	snøsoleie	3	Rauma, Sunndal	Kalkrike snøleier i fjellet, små bestander.	Rikt våtsnøleie (VU)	Ingen	D	2
<i>Ranunculus sceleratus</i>	tiggersoleie	> 30	Spredt i kyststrøkene	Næringsrike fuktenger, sumper, sandstrender	Ferskvannspåvirket driftvoll (VU)	Ingen	B	4
<i>Rhododendron lapponicum</i>	lapprose	4	Rauma	Kalkrike fjellheier, små bestander, vanskelig å oppdage. Ikke gjenfunnet Horgheimsflya i 2000.		Ingen	D	3/ AN
<i>Rhynchospora fusca</i>	brunmyrak	20-30	Spredt i fjord- og kyststrøk	Intermediær til rik mjukmatte og lausbotnmyr.	Intermediær mykmatte-/lausbotnmyr (VU/EN)	Ingen	B	4
<i>Rubus arcticus</i>	åkerbær	1	Molde (Hovdenakken)	På elvekant		1965	D	1
<i>Rubus scissus</i>	rynkebjørnebær	4	Haram, Skodje, Ørskog, Ålesund	Kantsoner (vegkanter), edellauvskog. Varmekjær. Alle funn er gjort i nyere tid, og arten kan være i svak ekspansjon.	Rikt kantkratt (VU)	Bare nye funn	D	3

<i>Rubus echinatus</i>	”møre--bjørnebær”	1	Giske (øst for Kannset på Godøya)	Sørberg. Dette er eneste kjente forekomst i Norden, og arten hører naturlig hjemme på den nasjonale rødlista, antagelig i høyeste kategori (E/CR), men siden forekomsten er nyoppdaget føres den inntil videre inn her.	Rikt kantkratt ¹ VU	2000 - 2002	D	1
<i>Ruppia cirrhosa</i>	skruhavgras	20-30	Herøy, Kristiansund, Smøla (kjerneområde), Surnadal, Tingvoll	I brakkvann, helst på litt dypere vann enn småhavgras (>30 cm). Flest nyere funn, men dette skyldes aktivt søk etter arten.	Brakkvannseng (VU)	Ingen	B	4
<i>Sagina caespitosa</i>	stuttarve	2	Sunndal (Reppdalen, Grøvdalen)	Kalkrikt fjell		1985	D	2/ AN
<i>Sagina nivalis</i>	jøkularve	4-5	Sunndal, Surnadal	Kalkrikt fjell, gjerne snøleier	Rikt våtsnøleie (VU)	Ingen	D	3
<i>Sagina subulata</i>	sylarve	> 20	Ytre kyststrøk	Ytterkystart. Strandberg, strandenger, beitemarker. Følsom for gjenvoksing. Uteglemt kartleggingsart, kilde: Fægri (1960).	Rike strandberg (VU)	Data mangler	D	4
<i>Salix lanata ssp. glandulifera</i>	kjertelvier	4	Norrdal, Rindal, Stordal, Surnadal	Kalkrikt fjell		Ingen	D	3/ AN
<i>Salix pentandra</i>	istervier	4	Averøy, Norrdal, Rauma, Tustna	Myr (sekundært), flommark/elvekanter. Uklar status for arten.	Rik sumpskog (EN), rik skog-/krattbevokst myr i låglandet (VU), elveørkratt-klåvedkratt (VU)	Ingen		5
<i>Salix repens var. repens og var. nitida</i>	krypvier og sandvier	5	Aukra (kjerneområde), Fræna	Engsamfunn, sanddyner, myr. Begge varietetene er behandlet samlet. Begge har nordgrense i Møre og Romsdal.	Etablert sanddyne (VU)	Ingen	C (2)	2
<i>Salix starkeana</i>	blåvier	3-5	Sunndal	Basekrevende, rasmark, fjellhei, tørre beitemarker. Kontinental art.		Ingen	D	3
<i>Salix triandra</i>	mandelpil	2	Surnadal (langs Surna), Sunndal (Gjøra)	Flommarksskog, elvekanter	Elveørkratt (VU)	Ingen	B (2)	2
<i>Schoenoplectus lacustris</i>	sjøsivaks	20-30	Spredt på Nordmøre og Romdal, Haram, Ørskog	Innsjøer, gjerne litt næringsrike, også funnet i elver.		Ingen	B	4
<i>Schoenoplectus maritimus</i>	havsivaks	7	Eide, Haram, Smøla (kjerneområde)	Havstrand. Bare funnet fra 1990-tallet og kan være i ekspansjon i fylket.		Positiv trend	D	3
<i>Schoenoplectus tabernaemontani</i>	pollsivaks	4 (5)	Eide, Smøla, (Ørskog)	Brakkvann og noe næringsrikt ferskvann nær sjøen. Lokaliteten i Ørskog er ødelagt.		Litt negativ	B	2
<i>Schoenus ferrugineus</i>	brunskjene	10-20	Eide, Fræna, Gjemnes, Rindal, Smøla, Surnadal, Vestnes, Ørskog	I rik/ekstremrik myr.	Ekstremrik fastmattemyr (EN/CR)	Ingen	C	3

<i>Scirpus sylvaticus</i>	skogsivaks	15-20	Molde, Nesset, Rauma, Rindal, Sunndal, Surnadal, Vestnes	Fuktige, noe rike skogsmiljøer, som sumpskog, fuktig edellauvskog, flommarkskog, bekkedrag, også funnet i gjengroende fukteng	Rik sumpskog (EN)	Ingen	B	4
<i>Sedum telephium ssp. maximum</i>	smørbukk	20-30*	Norrdal, Stranda	Tørrberg, i kantsoner, ofte tilknyttet edellauvskog.	Kalkskog (VU), rik rasmark (NT)	Ingen	B	4
<i>Senecio aquaticus</i>	dikesvineblom	> 50	Kyststrøk, i første rekke Sunnmøre, sjelden lengre nord	Fuktig og helst noe nitrogenrik eng, gjerne beitemark. Nasjonal ansvarsart. Nordgrense i Møre og Romsdal.		Ingen		AR
<i>Senecio sylvaticus</i>	bergsvineblom	5-6	Aukra, Haram	Lite kjent. Bare en lokalitet på Aukra er kjent i nyere tid (sanddyne), ellers bare funn fra 1890-tallet.		Klart negativ	B (1), C (1)	1
<i>Silene uralensis ssp. apertala</i>	blindurt	15-20	Norrdal, Sunndal (kjerneområde), Surnadal	Kalkrik engvegetasjon i fjellet; reinroseheier, snøleier, også funnet på elvegus		Ingen	D	4/ AN
<i>Sorbus meinichii</i>	fagerrogn	3	Norrdal, Stordal	Tørr, boreonemoral furuskog og edellauvskog.	kalkskog ¹ VU	1999-2002	D	2/ AN
<i>Sorbus rupicola</i>	bergasal	> 30	Spredt til Kristiansund og Surnadal	Skog, kratt og berg. Helst noe tørt og varmt.	kalkskog ¹ VU	Ingen		AN
<i>Sorbus hybrida</i>	rognasal	> 30	Spredt til Kristiansund	Skog, kratt og berg. Noe varmekjær.		Ingen		AN
<i>Sparganium emersum</i>	stautpiggnopp	7	Fræna, Hareid, Smøla, Surnadal	Ferskvann, både dammer, innsjøer og elver. Noe næringsrikt.	Rik langskudd-vegetasjon (EN)	Ingen	D	3
<i>Sparganium erectum</i>	kjempepiggnopp	4	Fræna, Hareid, Smøla	Næringsrikt ferskvann. Fra Fræna bare gamle funn.		Ingen	B	2
<i>Sparganium glomeratum</i>	nøstepiggnopp	1-2	Rauma (Mækjå)	Funnet i rik sumpskog i Rauma (Sæbø 1979). I tillegg et gammelt ikke stedfestet og udatert funn fra Nordmøre.		Ca 1975	B	1
<i>Stellaria longifolia</i>	rustjerneblom	20-30	Rauma, Stranda, Sunndal	Frodig lauvskog, rasmark, dels også andre miljøer som vegkanter og furuskog. Det er usikkert om arten er eller har vært særlig utsatt for negativ påvirkning.		Ingen		5
<i>Suaeda maritima</i>	saftmelde	20-30	Spredt på kysten fra Haram og nordover, sannsynlig tyngdepunkt på Smøla	På havstrender, særlig grus-forstrender. Ofte sammen med havbendel og salturt.	Strandeng-/forstrand-pannehavbendelutf. (VU), salteng (VU)	Ingen	B	4
<i>Subularia aquatica</i>	sylblad	25-30	Spredte funn, flest i Rauma	På grunt vann, bl.a. i elveosser, kroksjøer, dammer	Rik kortskuddstrand (EN)	Ingen	B	4
<i>Taraxacum erythrospermum-gr</i>	sandløvetenner	2	Rauma (Bjønnakleiva og Kabben)	I tørre slåtteenger og beitemarker. Gruppen/artene er dårlig kjent og vi har ikke fått inn belegg av slike fra museene. Status er derfor inntil videre usikker.	Dunhavreng (EN)	2000 og 2001		5

<i>Taxus baccata</i>	barlind	30-60	Midsund, Skodje, Stordal, Sula, Sykkylven, Vestnes, Ørskog, Ørsta, Ålesund	I kystnær skog, både furuskog og boreal lauvskog. Se egen artikkel i Blyttia (Holtan 2001). Se også kommentar for alm (foryngelsen truet av hjort). Nordgrense i Møre og Romsdal.	Alm-lindeskog (NT)	Litt negativ	A (3)	3
<i>Thalictrum simplex ssp. simplex</i>	smalfrøstjerne	1 (2)	Giske, (Rauma)	Vokser vanligvis i tørre engsamfunn, på Giske i eng på sanddyne. I Rauma ikke sett etter 1900, i Giske senest 1985.	Dunhavreeng (EN)	1985, før 1900	B	1
<i>Tilia cordata</i>	lind	6-7	Norddal, Stranda, Volda, Ørsta	Rik varmekjær edellauvskog, gjerne tilknyttet rasmark. Nordgrense for sammenhengende utbredelse på Sunnmøre.	Alm-lindeskog (NT), (rik rasmark (NT))	Ingen	D	3
<i>Trifolium medium</i>	skogkløver	20-30	Haram, Rauma (kjerneområde), Stranda, Sunndal	I eng er inkludert slåtteeenger og ulike kantsoner (gjerne skogkanter). Litt kalkkrevende. Østlig, funnet i Haram (1934) er underlig.	Urterik kant (VU), kalkskog (VU)	Ingen	B	4
<i>Typha latifolia</i>	bredt dunkjevle	2	Hareid (Grimstadvatnet), Ålesund (Lerstadvatnet)	I næringsrike lavlandstjern og -innsjøer. Reagerer positivt på eutrofiering og er helst en nykommer i fylket med første funn i 1972.		1972, 1994	D	2
<i>Ulmus glabra</i>	alm	> 100	Omtrent hele fylket	I næringsrik lauvskog, særlig edellauvskog. Arten har, i likhet med barlind, store problemer med foryngelsen som følge av hjortebeite. Antagelig har en stor del av fylkets bestander i praksis ikke lengre noen nyrekruttering, og mange steder blir også ganske grove og gamle trær sterkt skadd og drept av barkgnag.	Alm-lindeskog (NT), gråoralmeskog (NT)	Klart negativ	A (3)	3
<i>Utricularia intermedia</i>	gytjeblererot	25-30	Spredt over mye av fylket	Knyttet til fuktige myrer, sumper og innsjøer, gjerne intermediært til rikt.	Intermediær mykmatte-/lausbotnmyr (VU/EN)	Ingen	B	4
<i>Utricularia vulgaris</i>	storblærerot	15-20	Spredt over mye av fylket	Vokser særlig i ferskvatn, ofte litt næringsrikt	Rik kortskudd-strand (EN)	Litt negativ	B	4
<i>Vahlodea atropurpurea</i>	rypebunke	3	Neset, Rauma	Østlig fjellart i kanten av sin utbredelse, små bestander i Møre og Romsdal, lett å overse.		Litt negativ	D	2
<i>Veronica arvensis</i>	bakkeveronika	> 50	Spredt, særlig i indre dalstrøk og ytre kyststrøk	Ulike typer tørre og lavvokste engsamfunn, gjerne tørrbakker og tørrberg. Gjerne litt kalkrikt. De fleste funn etter 1950 er fra Smøla, ellers 3 i Stranda og 3 i Rauma, 1 i Sunndal og 1 i Averøy.	Dunhavreeng (EN)	Litt negativ	A	3
<i>Veronica scutellata</i>	veikveronika	30-40	Spredt fra Giske og nordover	Vokser i fuktige og gjerne litt næringsrike miljøer - som vassig, sumper, flomdammer, kroksjøer	Pioner-ør (VU)	Ingen	B	4
<i>Vicia hirsuta</i>	tofrøvikke	6	Kristiansund, Molde, Rauma, Stranda, Tingvoll, Ålesund	Arten er funnet i ulike miljøer, mest tørre kantsoner, berg og kulturmark.	Dunhavreeng (EN)	Ingen		5

<i>Vicia orobus</i>	vestlandsvikke	10-15	(Fræna), Giske, Herøy, Sande, Ulstein, Vanylven	Arten er oppført for hasselkratt og kulturlandskap, men går sør for fylket også inn i ulike kantsonemiljøer og kystlynghei. Flere funn er svært gamle og det er grunn til anta at arten kan være borte fra flere lokaliteter. Nordgrense i Møre og Romsdal.	Rik rasmark (NT), kystlynghei (VU)	Klart negativ	C (3)	3
<i>Viola mirabilis</i>	krattfiol	> 50	Neset, Norddal, Rauma, Rindal, Sunndal, Surnadal	Rik edellauskog og ulike typer lågurtskog, østlig.	Alm-lindeskog (NT), gråoralmeskog (NT), rik rasmark (NT)	Ingen	A	4
<i>Viola rupestris ssp. rupestris.</i>	sandfiol	15-20	Rauma, Sunndal (kjerneområde)	Vokser på tørr, kalkrik naturbeitemark i østlige strøk. Konkurransesvak og utsatt for gjengroing. Aktivt ettersøkt i ny tid (Jordal 2000, Stueflotten 2002)	Flekkmure-sauesvingel-eng (NE/CR)	Ingen	A (3), C (3)	3
<i>Viola rupestris ssp. relict</i>	kalkfiol	1	Fræna	Vokser på marmor ved Trollkirka. Liten bestand. Eneste forekomst av denne underarten sør for Nordland.	Rik rasmark (NT)	Ingen	D	1/ AN
<i>Woodsia alpina</i>	fjell-lodnebregne	10-15	Aure, Midsund, Rauma, Stranda, Sunndal, Surnadal, Tingvoll	Berghyller, bergsprekker, tørre reinroseheier. Noe kalkkrevide.		Ingen	D	4

4.4 Nasjonale og regionale ansvarsarter i Møre og Romsdal

Nasjonale ansvarsarter er definert i tabell 8 hos Direktoratet for naturforvaltning (1999). Ved vurdering av ansvarsarter for fylket vil det være naturlig å fokusere på arter med en snever nasjonal utbredelse, eller der vårt fylke har en stor del av bestanden. Tabellen nedenfor oppsummerer hvilke arter i tabell 7 som er nasjonale eller regionale ansvarsarter.

Tabell 8. Nasjonale og regionale ansvarsarter i Møre og Romsdal (AN=nasjonal ansvarsart, AR=regional ansvarsart, R=nasjonal rødlistestatus sjelden, DM=nasjonal rødlistestatus bør overvåkes). *underartsstatus kan bli opphevet, vil da gå ut av lista.

Latinsk navn	Norsk navn	Status
<i>Alchemilla semidivisa</i>	norddalsmarikåpe	AN, R (endemisk i fylket)
<i>Anthyllis vulneraria ssp. lapponica</i>	fjellrundbelg	AN
<i>Arabis petraea</i>	aurskrinneblom	AN
<i>Artemisia norvegica</i>	norsk malurt	AN
<i>Asplenium adulterinum</i>	brunburkne	AN, R (+internasjonal rødliste)
<i>Cakile maritima ssp. integrifolia</i>	nordsjøredikk	AN
<i>Cochlearia officinalis ssp. norvegica</i>	fjordskjærbuksurt	AN
<i>Draba oxycarpa</i>	bleikrublom	AN
<i>Dryopteris expansa var. willeana</i>	bruntelg	AN, DM
<i>Papaver radicum ssp. groevudalense*</i>	grøvudalsvalmue	AN, R (endemisk i fylket)
<i>Papaver radicum ssp. øksendalense*</i>	øksendalsvalmue	AN, R (endemisk i fylket)
<i>Poa arctica ssp. depauperata</i>	sunndalsrapp	AR (trolig endemisk i regionen)
<i>Poa arctica ssp. elongata</i>	oppdalsrapp	AR (endemisk i regionen)
<i>Primula scandinavica</i>	fjellnøkleblom	AN
<i>Pyrola rotundifolia ssp. norvegica</i>	norsk vintergrønn	AN
<i>Rhododendron lapponicum</i>	lapprose	AN
<i>Sagina caespitosa</i>	stuttarve	AN
<i>Salix lanata ssp. glandulifera</i>	kjertelvier	AN
<i>Senecio aquaticus</i>	dikesvineblom	AR
<i>Silene uralensis ssp. apetala</i>	blindurt	AN
<i>Sorbus hybrida</i>	rognasal	AN
<i>Sorbus meinichii</i>	fagerrogn	AN
<i>Sorbus rupicola</i>	bergasal	AN
<i>Viola rupestris ssp. relictata</i>	kalkfiol	AN

Tabellen viser at vi har 16 nasjonale ansvarsarter og 3 regionale ansvarsarter, det siste etter vår oppfatning. I tillegg er tre taksa endemiske for Møre og Romsdal, men disse regnes alle som nasjonale rødlistearter. Brunburkne er en art med betydelige forekomster på olivin på Sunnmøre og Midsund. Dette er viktige bestander både nasjonalt og internasjonalt. Dikesvineblom har et nasjonalt tyngdepunkt på Sunnmøre. Sunndalsrapp er trolig endemisk for et mindre område (kommunene Folldal, Dovre, Lesja, Skjåk, Stranda, Sunndal, Rindal og Oppdal) ifølge Lid & Lid (1994), mens Gjærevoll (1990) hevder at den også er kjent fra Island. Oppdalsrapp er endemisk for Sør-Norge, med utbredelse fra Hemsedal og Hol i Buskerud, Aurland i Sogn, og til Oppdal i Sør-Trøndelag.

4.5 Planter med nordgrense i Møre og Romsdal

I tillegg til ansvarsartene kan det være naturlig å ta med arter som har nasjonal nord- eller sørgrense for landet i fylket. Utpostlokaliteter har ofte spesielle genetiske tilpasninger, og har forvaltningsmessig interesse. Nedenfor er artene med antatt nordgrense i fylket vist (tabell 9 og 10):

Tabell 9. Regionalt sjeldne og truede arter med nordgrense i fylket.

Latinsk navn	Norsk navn	Nordgrense
<i>Allium vineale</i>	strandløk	Ålesund
<i>Ammophila arenaria</i>	sandrør (marehalm)	Fræna (kanskje utgått), Aukra
<i>Cakile maritima ssp. integrifolia</i>	strandreddik (nordsjøreddik)	Fræna
<i>Carex arenaria</i>	sandstarr	Fræna
<i>Carex otrubae</i>	knortestarr	Aure
<i>Circaea x intermedia</i>	mellomtrollurt	Ørskog
<i>Drosera intermedia</i>	dikesoldogg	Smøla
<i>Elymus farctus ssp. boreali-atlanticus</i>	strandkveke	Fræna (kanskje utgått), Sandøy
<i>Erica cinerea</i>	purpurlyng	Haram
<i>Lysimachia nemorum</i>	skogfredløs	Fræna
<i>Quercus robur</i>	sommereik	Smøla (plantet lenger nord?)
<i>Salix repens var. nitida</i>	sandvier	Fræna
<i>Salix repens var. repens</i>	krypvier	Aukra
<i>Sedum telephium ssp. maximum</i>	vanlig smørbukk	Stranda (lenger N forvilla)
<i>Senecio aquaticus</i>	dikesvineblom	Smøla
<i>Sorbus meinichii</i>	fagerrogn	Stordal
<i>Taxus baccata</i>	barlind	Fræna
<i>Vicia orobus</i>	vestlandsvikke	Ulstein

Tabell 10. Andre hjemlige/interessante arter med nordgrense, trolig ikke fullstendig (nasjonal rødlistestatus vist i parentes for aktuelle arter). V=sårbar, DC=hensynskrevende, R=sjelden.

Latinsk navn	Norsk navn	Nordgrense
<i>Alchemilla xanthochlora</i>	kystmarikåpe	Molde
<i>Arnica montana</i> (DC)	solblom	Gjemnes
<i>Asplenium marinum</i> (R)	havburkne	Haram
<i>Bromus ramosus</i> (R)	bergfaks	Aukra
<i>Chrysosplenium oppositifolium</i>	kystmaigull	Aure
<i>Crataegus rhididophylla</i> var. <i>rhididophylla</i>	begerhagtorn	Aukra
<i>Festuca rubra</i> ssp. <i>arenaria</i>	rødsvingel, underart	Fræna
<i>Festuca rubra</i> ssp. <i>multiflora</i>	rødsvingel, underart	Sandøy
<i>Fumaria muralis</i>	kystjordrøyk	Sunndal
<i>Hypochoeris radicata</i>	kystgrisøre	Aure
<i>Ilex aquifolium</i>	kristtorn	Smøla
<i>Juncus bufonius</i> ssp. <i>minutus</i>	grannsviv	Herøy
<i>Polygala serpyllifolia</i>	heiblåfjær	Smøla
<i>Pteridium aquilinum</i> ssp. <i>aquilinum</i>	kysteinstante	Aukra
<i>Quercus petraea</i>	vintereik	Sula (plantet?)
<i>Rubus nessensis</i>	skogbjørnebær	Smøla
<i>Scilla verna</i> (V)	kystblåstjerne	Haram
<i>Scleranthus perennis</i>	flerårsknavel	Surnadal (innført?)
<i>Taraxacum unguilobum</i>	en av atlantehavs-løvetennene	Volda
<i>Trifolium dubium</i>	musekløver	Kristiansund (innført?)
<i>Trisetum flavescens</i> (DC)	gullhavre	Sunndal

Det er trolig svært få arter med sørgrense i fylket. En rask gjennomgang førte bare til at vi fant en kartleggingsart som tilfredsstilte dette kriteriet - bleiksøte. Når det gjelder artene med nordgrense (39 taksa opplistet ovenfor), er 18 arter regionalt sjeldne eller truede, og 5 står på den nasjonale rødlista. Av de gjenværende må både begerhagtorn og kystmaigull regnes som gode signalarter på interessante naturtyper i fylket, mens kristtorn har hatt en egen verneplan (sammen med barlind). Vi står da tilbake med et fåtall taksa med nordgrense i fylket som anses som såpass vanlige at de antagelig ikke har behov for spesiell oppmerksomhet i forvaltningssammenheng.

4.6 Artenes fordeling på nasjonalt truede vegetasjonstyper

Arters tilknytning til truede vegetasjonstyper (Fremstad & Moen 2001) innvirker på vurderinga av artenes grad av truethet. Disse dataene er brukt i kapittel 4.3 (oversikt over regionalt sjeldne og truede arter). Vi presenterer nedenfor en tabell med oversikt over hvilke truede vegetasjonstyper vi mener å ha i Møre og Romsdal, og hvor mange av de regionalt sjeldne og truede artene som forekommer i hver type. Dette kan gi noe informasjon om hvilke vegetasjonstyper som er særlig viktige i forvaltninga av de regionalt sjeldne og truede artene. NB! Det må presiseres at denne oversikta er basert på eget skjønn, er utarbeidet uten grundige analyser og har opplagt faglige svakheter.

Tabell 11. Nasjonalt truede vegetasjonstyper i Norge etter Fremstad og Moen (2001). Bare typer som finnes i Møre og Romsdal er ført opp. De har brukt betegnelsen LR (lower risk) for de svakt truede typene, mens vi her benytter betegnelsen NT (near threatened). Hyppighet er en grov, skjønnsmessig inndeling i vegetasjonstypens forekomst i fylket: "utbredt", "uvanlig", "sjelden" og "meget sjelden". Antall arter refererer seg til antall regionalt sjeldne og truede arter som forekommer i vedkommende type i Møre og Romsdal.

Vegetasjonstype	Status	Hyppighet i MR	Antall arter
Myr			
Rik skog-/krattbevokst myr i låglandet	VU	Sjelden	1
Rik skog-/krattbevokst myr i høyereliggende strøk	NT (VU)	Uvanlig	
Åpen intermediær myr og rikmyr i lavlandet	VU (EN, CR)	Uvanlig	
Intermediær fastmattemyr	VU	Utbredt	
Intermediær mykmatte/lausbotnmyr	VU/EN	Uvanlig	8
Middelsrik fastmattemyr	VU	Uvanlig	1
Ekstremrik fastmattemyr	EN/CR	Sjelden	4
Rik mykmatte/lausbotnmyr	VU/EN	Meget sjelden	1
Ekstremrikmyr i høyereliggende strøk	NT (VU)	Sjelden	
Høymyr med kantskog og lagg	EN	Meget sjelden	
Terrengdekkende myr og annen oseanisk nedbørsmyr	EN	Sjelden	
Kilder			
Lavlandskilde	EN	Sjelden	4
Rasmark-, berg- og kantvegetasjon			
Rik rasmarksvegetasjon	NT	Uvanlig	16
Bergknaus/tørrberg	VU	Uvanlig	4
Bergvegg og bergsprekk - hinnebregne og havburkneutforminger	NT	Uvanlig	
Bergknaus - knavel/småbergknapp og kystbergknapp/dvergsmyleutforminger	NT	Uvanlig	3
Urterik kant - skogkløverutforming	VU	Meget sjelden	5
Artsrik vegkant	EN	Sjelden	2
Rikt kantkratt - bjørnebærkratt og rikt eiker/rosekratt	VU	Sjelden	2
Ultrabasis og tungmetallrik mark	NT/VU	Sjelden	
Fjell			

Rikt våtsnøleie	VU	Sjelden	4
Kulturlandskap			
Blåtopp-blåknappeng	VU/NT	Uvanlig	
Frisk fattigeng på Vestlandet	EN	Uvanlig	
Jordnøtteng, kystmaureutforming	CR	Uvanlig	
Jordnøtteng, prestekrageutforming	EN	Uvanlig	
Jordnøtteng, kamgrasutforming	CR	Meget sjelden	
Frisk fattigeng, marikåpe-rødknapputforming	CR	Sjelden	1
Lågurteng	EN	Sjelden	
Dunhavreeng	EN	Sjelden	15
Boreal slåtteeeng	EN	Meget sjelden	1
Knoppurteng	CR	Meget sjelden	2
Kontinental tørreng	CR	Meget sjelden	1
Tjørebloomeng	EN/CR	Meget sjelden	1
Flekkmure-sauesvingeleng	EN/CR	Sjelden	11
Hestehavre-dunhavreeng	EN	Meget sjelden	3
Blåstarr-engstarreng	EN	Meget sjelden	3
Soleihoveng	VU (EN)	Sjelden	
Løveng	CR	Meget sjelden?	
Hagemark	VU	Sjelden	
Beiteskog	VU	Sjelden	
Høstingsskog	EN	Meget sjelden?	
Kystlynghei			
Kystlynghei I sin helhet	EN	Utbredt	2
Purpurlynghei	EN	Sjelden	1
Tørrhei	EN	Sjelden	
Rikkei	EN	Meget sjelden	4
Vannkant- og vannvegetasjon			
Rik kortskuddstrand	EN	Sjelden	6
Rikstarrump	EN	Meget sjelden	1
Rik langskuddvegetasjon	EN	Sjelden	3
Kransalgessjøbunn	EN	Meget sjelden	1
Elveør- og pionervegetasjon			
Pioner-ør	VU	Sjelden	3
Elveørkratt – klåvedkratt	VU	Sjelden	2
Fosse-eng	VU	Sjelden/uvanlig	
Skog			
Kalkskog	VU	Uvanlig	13
Høystaudegranskog	VU	Sjelden	
Lavurt-eikeskog	VU	Sjelden	
Rikt hasselkratt	EN	Utbredt	2
Alm-lindeskog	NT	Utbredt	21
Gråor-almeskog	NT	Utbredt	6
Or-askeskog	VU	Meget sjelden	5
Rik sumpskog	EN	Sjelden	5
Varmekjær kildelauvskog	CR	Meget sjelden	2
Svartor-strandskog	EN	Sjelden	2

Havstrand			
------------------	--	--	--

Havstrand-undervannsenseng	VU	Uvanlig	1
Havstrandeng og havstrandsump	VU	Uvanlig	
Kortskuddplante-undervannsenseng/forstrandutforming	EN (CR)	Sjelden	3
Strandeng-forstrand-panne, havbendel-utforming	VU	Uvanlig	1
Salteng	VU	Uvanlig	
Brakkvannsenseng	VU	Uvanlig	2
Ferskvannspåvirket driftvoll	VU	Sjelden	2
Sanddyner	VU	Meget sjelden	
Fordyne- strandkvekeutforming	VU	Meget sjelden	3
Primærdyne - marehalmutforming	VU	Meget sjelden	2
Etablert sanddyne	VU	Meget sjelden	6
Dynetrau	VU/EN	Meget sjelden	2
Rikt strandberg	VU	Sjelden	2
Fuglefjellvegetasjon	VU	Meget sjelden	

Ialt inneholder tabellen ovenfor informasjon om 76 nasjonalt truede vegetasjonstyper fra Møre og Romsdal, og en vurdering av hvor sjelden typen er i fylket.

5 *Diskusjon*

5.1 *Svakheter i metodikk og datagrunnlag*

Den utarbeidede lista over regionalt sjeldne og truede arter i Møre og Romsdal med forslag til statuskategorier inneholder en rekke mer eller mindre opplagte svakheter, og har et klart behov for supplement og korreksjoner. Nedenfor trekkes fram enkelte punkt som vi anser som spesielt aktuelle og viktige.

5.1.1 *Svakheter ved datainnsamling*

Viktigst er at vi ikke har gått systematisk gjennom aktuell litteratur, samt bare i begrenset grad har samlet inn opplysninger fra krysslister, notatbøker og kontakt med fagfolk. Enkelte indikasjoner på disse manglene har vi fått ved gjennomgang av lokalitetsopplysninger i Lid & Lid (1994), der det i flere tilfeller er angitt artsforekomster i kommuner i fylket som vi ikke er kjent med belegg fra. Dette gjelder altså selv de mest sjeldne artene, og for de mer utbredte er nok manglene mye større. For statusvurderingene må det forventes at dette har gitt uheldige utslag spesielt for arter der kriterium D benyttes (sjeldne arter uten kjente bestandsendringer), og at flere arter her må forventes å få nedjustert sin kategori ved økt datainnsamling. Vi har ellers sannsynligvis ikke fått alle herbariedata fra museene. Det meste forventes å ha blitt mottatt, men f.eks. utlån, ikke innordnet materiale og tilfeldig uteglemte herbarieark, kan lett føre til at noe mangler. Vi har også mottatt artsfunn som er dårlig dokumentert, og som derfor er uteltatt (som vårveronika). Enkelte arter ser vi også først i ettertid burde vært vurdert for lista (som snøgras).

5.1.2 *Feil/svakheter i datagrunnlaget*

Antall funn vi har behandlet er i størrelsesorden 10200. Vi har i begrenset grad kunnet kontrollere disse, f.eks. om stedsangivelser er korrekte. Enkelte åpenbare feil har vi likevel oppdaget, rettet opp for egen del og gitt tilbakemelding til museene. Herbariematerialet antas å være kontrollert av fagfolk, men feilbestemmelser kan ikke utelukkes. Dette gjelder selvfølgelig i større grad data framskaffet gjennom litteratur, notater og personlige meddelelser. Forøvrig skjer det en kontinuerlig endring i forståelsen av avgrensinga av arter, underarter og varieteter. I tillegg kan det ha oppstått feil i vår bearbeiding av dataene, f.eks. ved overføring av opplysninger fra diverse kilder til databasetabeller.

5.1.3 *Svakheter i kunnskapsnivå*

"Den som leter finner": Dette er et litt sleivete uttrykk som gjerne benyttes for å sette bl.a. truethetsvurderinger i miskreditt, uten å gå inn i en faglig diskusjon. Det inneholder likevel et element av sannhet i seg. Det er lett å finne gode eksempler på at økt oppmerksomhet omkring en art fører til et stort antall nyfunn, og det er heller ikke vanskelig å finne flere eksempler på at resultatene tilsier redusert rødlistestatus for arten. Vi må forvente at mange arter med bedre undersøkelser får en vesentlig økning av antall kjente lokaliteter i fylket, og dette kan føre til en reduksjon i vurderingen av truethetsgrad i enkelte tilfeller. Det er likevel viktig å huske på at også det motsatte kan skje, d.v.s bedre undersøkelser gir økt bekymring for artens situasjon. Den sterkt negative funntrenden som vi oppdaget for lodnefaks indikerer f.eks. at visse kulturlandskaps-miljøer er sterkere truet enn vi på forhånd hadde trodd.

5.1.4 *Svakheter i metodikk, dårlige statusvurderinger*

Våre standardiseringer av statuskategoriene har både sterke og svake sider. Resultatene blir mindre personavhengige og nøytrale og bør variere mindre mellom ulike arter og naturtyper. Samtidig har vi gjort viktige skjønnsmessige valg ved utformingen av kriterier for å plassere artene i de ulike kategoriene. Disse tilpasningene sammenlignet med IUCN sine offisielle kriterier er utvilsomt diskutabile, og burde ideelt sett først vært behandlet og godkjent av statlige miljøvernmyndigheter. I tillegg ligger det fortsatt en rekke skjønnsmessige valg i grunnlaget for statusvurderinger som kan være feilaktige. Et generelt problem er at bare et fåtall lokaliteter er reinventert, og reelle bestandsendringer er mangelfullt kjent. Populasjonsdata ville gitt et vesentlig mer presist verktøy for statusvurderinger. Et annet stort problem er at data over arealendringer er generelt få og grove og gjerne dårlig tilpasset økologien og utbredelsen til de enkelte artene. I andre tilfeller kan vi ha gjort feil ved vurderinger av artenes økologi og tilpasningsevne til ulike arealpåvirkninger.

5.1.5 *Bruk av IUCN sine kategorier*

Det var et noe vågalt eksperiment å satse på disse kategoriene i prosjektet. Kategoriene er enda ikke tatt i bruk i den nasjonal rødlista. De er heller ikke enkle å bruke. Blant annet fant vi det vanskelig å benytte en så kort tidshorisont som 10 år, og bruk av bestandsvurderinger har ikke vist seg gjennomførbart som følge av manglende data. Vi har også følt behov for å supplere med to kategorier ansvarsarter (AN/AR). Dette er i samsvar med tidligere tradisjoner i Norge (se Direktoratet for naturforvaltning 1999a), og prinsippet voldte ikke problemer. Derimot har vi gjort skjønnsmessige valg når vi har definert kriterier for å tilfredsstille kategoriene.

På tross av disse betenkelighetene vil vi likevel konkludere med at bruken av IUCN-kategoriene har hatt klare positive effekter. Disse kan kortfattet oppsummeres slik;

- De reduserer det personlige skjønnnet (kriterier og verdier må bestemmes på forhånd og er relativt konkrete, gir små personlige valg ved vurdering av de enkelte arter)
- De reduserer også noe det upersonlige, subjektive skjønnnet (de fører til sterkere søk etter egnede tallverdier, og økt fokus og vektlegging på disse)

- Resultatene kan lettere oppdateres/justeres med ny kunnskap eller endring i kategorier og kriterier (i noen tilfeller er det snakk om rein matematikk, og uansett vil redusert personlig skjønn gjøre det enklere for andre fagfolk og dels også utenforstående å gå inn og evaluere resultatene)
- Reduksjon av personlig skjønn bør i neste omgang føre til økt tillit til resultatene og bruk av dem blant utenforstående/allmenhet/forvaltninga
- Reduksjon av muligheter for personlig og subjektivt skjønn tvinger forvaltninga til mer konkret kunnskapsoppbygging om statusen til artene (man bør f.eks. øke kravet om systematiske reinventeringer)

Samlet sett er det grunn til å håpe at IUCN sitt system vil bli mer vanlig brukt ved ulike statusvurderinger for det biologiske mangfoldet i Norge i framtida, enten direkte eller med mindre tilpasninger.

5.2 *Kommentarer til resultatene*

5.2.1 *Fordeling på truethetskategorier*

Tabell 12 viser fordelingen mellom de ulike truethetskategoriene, der det for sammenlignings skyld også er lagt inn fordeling av de nasjonalt rødlistede artene.

Tabell 12. Fordeling av regionalt sjeldne og truede plantearter i Møre og Romsdal på ulike kategorier. Kategori 0=forsvunnet, kat. 1=akutt truet, kat. 2=sterkt truet, kat. 3=sårbar, kat. 4=hensynskrevende, kat. 5=usikker. Både prosentvis og totalantall er vist. Det er også satt opp en tilsvarende oversikt for de nasjonalt rødlistede artene som finnes i fylket (etter Gaarder & Jordal 2001 med supplement av artene dalfiol og jemtlandsstarr, mens broddtjønnaks går ut).

Status	Regionalt sjeldne og truede arter		Nasjonalt rødlistede arter	
	Antall	%	Antall	%
0 (RE)	7	3	0	0
1 (CR)	29	14	0	0
2 (EN)	35	17		
3 (VU)	50	24	7	26
R (sjelden)	-	-	7	26
4 (NT)	77	36	11	41
5 (DD)	13	6	2	7
Sum	211	100	27	100

En sammenligning mellom disse to tabellene viser en del forskyvning i statusgrader, der de regionalt sjeldne og truede artene er gjennomgående mer truet enn de nasjonale. Dette var forventet, og kan trolig i stor grad forklares ut fra følgende årsaker;

- Møre og Romsdal har forholdsvis få nasjonalt rødlistede arter, da fylket ikke befinner seg i en geografisk utkant av landet, samtidig som fylket i liten grad kan by på ekstreme livsbetingelser for artene (selv om klima og berggrunn oppviser stor variasjon). De fleste nasjonale rødlisteartene som finnes i fylket vil gjerne ha en vid nasjonal utbredelse, og derfor gjennomgående ligge i lavere rødlistekategorier.

- Innsnevring av arealet som vurderes, vil normalt automatisk gi høyere statuskategorier i mange tilfeller, da bestandsstørrelser og antall lokaliteter er viktige kriterier.

Dette gir likevel ingen grunn til å ta lettere på vårt ansvar for å bevare mangfoldet av planter i Møre og Romsdal. Resultatene viser at 7 arter sannsynligvis er utryddet fra fylket. Samtidig er et høyt antall arter (116 arter, d.v.s. 55% av det totale antallet regionalt sjeldne og truede arter) i statuskategorier som tilsier at deres framtidige overlevelsesmuligheter i fylket er usikre. Vi har ikke sett nærmere på hvordan disse artene fordeler seg innenfor og utenfor verneområder, men det er god grunn til å anta at flertallet av forekomstene har dårlig eller manglende juridisk beskyttelse. I en del tilfeller er artene også skjøtselsavhengige, slik at selv om områdene skal være sikret f.eks. gjennom naturvernlova, gir det ingen garanti for at artene overlever.

5.2.2 *Fordeling på vegetasjonstyper*

I tabell 11 i resultatkapitlet er det gitt en oversikt over nasjonalt truede vegetasjonstyper som forekommer i fylket, samt fordelingen av regionale sjeldne og truede arter innenfor typene. Som det kommer fram der, har de fleste vegetasjonstypene få eller ingen regionalt sjeldne og truede arter, mens enkelte typer utmerker seg med et til dels høyt antall arter. Samtidig viser en gjennomgang av Fremstad (1997) at enkelte vegetasjonstyper som ikke er nasjonalt truet, likevel inneholder et høyt antall regionalt sjeldne og truede planter. Følgende seks vegetasjonstyper er det da grunn til å trekke fram:

Tabell 13. Regionalt sjeldne og truede planters tilknytting til vegetasjonstyper som ikke regnes for nasjonalt truede. Bare typer med minst 4 slike arter er tatt med.

Vegetasjonstyper	Regionalt sjeldne og truede arter
Bergsprekk-bergvegg - baserikt	Lapprubloom, snørubloom, bleikrubloom, fjell-lodnebregne
Takrør-sivaks-sump	Vassgro, gulldusk, bredt dunkjevle, sjøsivaks, staut- og kjempepigknopp
Reinrose-lavrabb	Alperubloom, småsøte, reinmjelt, jervrapp, rabbestarr, snørubloom, rabbetust, nålearve, dubbestarr, fjellkurle, norsk malurt, lapprose
Reinrose-moserabb	Smalstarr, rabbetust, lapprose, blindurt, reinmjelt
Flekkmure-harerugeng	Gullrubloom, bleikrubloom, jervrapp, blindurt
Frytle-grasmark - rik type	Dubbestarr, gullrubloom, lapprubloom, bleikrubloom, jervrapp, stuttarve

Tabell 14. De viktigste vegetasjonstypene ut fra antall regionalt sjeldne og truede arter. Bare typer med minst 6 arter er nevnt. *-ikke nasjonalt truede vegetasjonstyper.

Vegetasjonstype	Antall regionalt sjeldne og truede arter
Alm-lindeskog	21
Dunhavreeng	19
Rik rasmarkvegetasjon	16
Kalkskog	13
Reinrose-lavrabb*	12
Flekkmure-sauesvingel-eng	11
Intermediær mykmatte/lausbotnmyr	8
Takrør-sivaks-sump*	6
Etablert sanddyne	6
Rik kortskuddstrand	6
Frytle-grasmark - rik type*	6

Resultatene viser en nesten overraskende stor spennvidde i vegetasjonstyper som er viktige for plantelivet, med alle 7 hovednaturtyper representert blant de viktigste vegetasjonstypene. Dette gir i neste omgang gode indikasjoner på at den regionale lista både spenner over et vidt spekter av miljøer og at den kan være et viktig redskap i prioriteringen i arealforvaltningen innenfor og mellom ulike naturtyper.

6 *Kilder*

- Direktoratet for naturforvaltning 1999. Nasjonal rødliste for truede arter i Norge 1998. DN-rapport 1999-3. 161 s.
- Fremstad, E. 1997. Vegetasjonstyper i Norge. NINA Temahefte 12. 279 s.
- Fremstad, E. & Moen, A. (red.) 2001. Truede vegetasjonstyper i Norge. NTNU, rap. Bot. ser. 2001-4. 231 s.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal 1988. Utkast til verneplan for myr. Rapport. 143 s.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal 1996. Miljøtilstanden i Møre og Romsdal. Rapport. 38 s.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal & Møre og Romsdal fylkeskommune 1993. Fylkesdelplan for elveoslandskap i Møre og Romsdal. Høyringsutkast. Rapport, 24 s. + vedlegg.
- Fægri, K. 1960. Maps of distribution of Norwegian plants. I. The coast plants. Univ. Bergen skrifter nr. 26. 134 s. + 54 pl.
- Fægri, K. & Danielsen, A. 1996. Maps of distribution of Norwegian plants. III. The south-eastern element. Fagbokforlaget, Bergen. 129 s. + 40 pl.
- Gjærevoll, O. 1990. Maps of distribution of Norwegian plants. II. Alpine plants. Tapir, Trondheim. 123 s. + 37 pl.
- Gärdenfors, U. (ed.) 2000. Rödlistade arter i Sverige 2000. ArtDatabanken, SLU. 397 s
- Gaarder, G. & Jordal, J.B. 2001. Rödlistearter i Møre og Romsdal 2001. Planter, moser, kransalger, sopp, lav og sommerfugler. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelinga. Rapport 2001:01. 88 s.
- Gaarder, G. & Stenberg, I. 2002. 300 (420) kV-leidning Viklandet - Istad. Konsekvensutreiing på tema flora og fauna. Norsk Ornitologisk Forening, rapport nr. 2-2002. 110 s.
- Hagen, M. E., 1976: Botaniske undersøkelser i Grøvu-området i Sunndal kommune, Møre og Romsdal. DKNVSM rapport, Botanisk Serie 1976-5. 57 s.
- Holtan, D. 2001. Barlinda *Taxus baccata* L. i Møre og Romsdal - på veg ut? Blyttia 59: 197-205.
- Holten, J. I., Frisvoll, A. A. & Aune, E. I., 1986: Havstrand i Møre og Romsdal. Flora, vegetasjon og verneverdier. Økoforsk rapport 1986:3A:1-253.
- Holten, J. I., Frisvoll, A. A. & Aune, E. I., 1986: Havstrand i Møre og Romsdal. Lokalitetsbeskrivelser. Økoforsk rapport 1986:3B: 184 s.
- Hovde, A. 2002. Nydyrkingsstatistikk. Brev av 22.11.02 til Miljøfaglig Utredning.
- Jordal, J. B., 2000: Biologiske undersøkingar i fjellgardane og seterdalane i Grøvuassdraget, Sunndal kommune. Statusrapport for kulturlandskapet. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Landbruksavdelinga, rapport nr. 3-2000. 84 s.
- Jordal, J. B. & Gaarder, G., 1995: Biologiske undersøkelser i kulturlandskapet i Møre og Romsdal i 1994. Beitemarkssopp og planter i naturenger og naturbeitemarker. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Landbruksavd. Rapport 2-1995. 95 s.
- Jordal, J. B. & Gaarder, G., 1997: Biologiske undersøkelser i kulturlandskapet i Møre og Romsdal i 1995-1996. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Landbruksavd. Rapport nr. 1 - 97. 178 s.
- Jordal, J. B. & Gaarder, G., 1998: Biologiske undersøkingar i kulturlandskapet i Møre og Romsdal i 1997-98. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Landbruksavd. Rapport nr. 2 - 98. 117 s.
- Lid, J. & Lid, D.T. 1994. Norsk flora. 6. utgåve ved Reidar Elven. Det norske samlaget. 1014 s.

Lingen, O.M. 2002. Grøfting av myr i Møre og Romsdal. Notat til Miljøfaglig Utredning av 29.11.2002. 2 s.

Moen, A., 1984: Myrundersøkelser i Møre og Romsdal i forbindelse med den norske myrreservatplanen. Kgl. norske vidensk. selsk. Mus. Rapp. Bot ser. 1984-5.

Stueflotten, S. 2002. Planter i Rauma. Rauma kommune. Rapport, 155 s.

7 Vedlegg

7.1 Tvilstomt hjemlige arter

Nedenfor er det ført opp enkelte arter som det er svært usikkert er naturlig hjemmehørende i fylket. Det er likevel aktuelt å fokusere noe på disse, for hvis det skulle vise seg at de har eller har hatt naturlige forekomster her, så vil de havne meget høyt på den regionale lista over sjeldne og truede arter.

Vitenskapelig navn	Norsk navn	Ant. funn	Kommuner	Kommentarer	Funnår
<i>Avenula pratensis</i>	enghavre	1-2	Fræna	Knyttet til tørre, kalkrike enger. Det finnes kanskje spontane funn. En prikk nær Farstad i Fræna av Fægri & Danielsen (1996).	1864 og ?
<i>Carex disticha</i>	duskstarr	(?)	Rauma	Angitt med "muligens et eldre funn i Grytten" av Stueflotten (2002). Usikker forekomst.	
<i>Crambe maritima</i>	strandkål	1	Sandøy	Funnkommune anses som tvilstomt (stedsangivelsen "Sandøy" kan være en annen plass på kysten). Man kan komme lenger ved å sjekke finneren og hans bevegelser i det aktuelle tidsrom. Belegget ligger i Tromsø.	1959
<i>Cuscuta europaea</i>	neslesnylte-tråd	1	Rindal	Står som hjemlig i Lid & Lid (1994), men vi tviler på at dette gjelder forekomsten i Rindal (nordligste funn i Norge).	1907
<i>Geranium pratense</i>	engstorke-nebb	1?	Averøy	Forekomsten er usikker (cf på etikketen) må bekreftes og det må foreligge klare tegn på naturlig forekomst.	1936
<i>Hippophaë rhamnoides</i>	tindved	1	Stranda	Nylig funnet ved ferjeleiet Liabygda, trolig ikke spontan.	
<i>Juncus compressus</i>	flatsiv	2	Herøy, Molde	Funnet i strandnære miljøer både på Goksøyra og Veøy. Usikkert om arten er innført eller hjemlig.	1986
<i>Lappula squarrosa</i>	sprikepiggefrø	1-2	Molde, Sunndal	Arten vokser gjerne på skrotmark. Ut fra kjente funn virker det tvilstomt om arten opptrer hjemlig i fylket. Funn i Sunndal ut fra Lid & Lid (1994).	1878
<i>Scleranthus perennis</i>	flerårsknavel	1	Surnadal	Funnet på Brøske i Stangvik har usikker opprinnelse og er muligens innført der.	1955
<i>Thymus praecox</i> ssp. <i>arcticus</i>	norsk timian	(1)	(Herøy)	Mest sannsynlig er forekomsten innført eller en hageflyktning. I alle fall er forekomsten gått tapt på grunn av fysiske inngrep.	1997

7.2 Tabelloversikt

Tabell 1. Noen nøkkeltall for karplanter i Møre og Romsdal.

Tabell 2. Antall regionalt sjeldne og truede plantearter i Møre og Romsdal i ulike truethetskategorier.

Tabell 3. Regionalt sjeldne og truede planter i Møre og Romsdal ordnet etter truethetskategori.

Tabell 4. Utkast til kriterieinndeling for regionalt liste over sjeldne og truede arter i Møre og Romsdal.

Det opereres med antall kjente lokaliteter. Kategori 0=forsvunnet, kat. 1=akutt truet, kat. 2=sterkt truet, kat. 3=sårbar, kat. 4=hensynskrevende, kat. 5=usikker, kat. 6=livskraftig, kat. 7=ikke vurdert, kat. AN=nasjonal ansvarsart, kat. AR=regional ansvarsart. Se nærmere forklaring av begrepene i kapittel 3.5.

Tabell 5. Sjekkliste for karplanter i Møre og Romsdal. Kolonnene er fra venstre: latinsk navn, nynorsk navn, spontanitet, dvs.innført (I)/hjemlig (H), hvilke arter som er kartleggingsarter (x) og rødlistearter med nasjonal rødlistekategori (forklaring på kategorier: se ovenfor).

Tabell 6. Viktige kilder med tallfestet informasjon om endring av naturtyper i Møre og Romsdal.

Tabell 7. Liste over regionalt sjeldne og truede arter og ansvarsarter for karplanter i Møre og Romsdal. Bare hjemlige arter er vurdert, og nasjonalt rødlistede arter er ikke ført opp. Artene er sortert etter vitenskapelig navn.

Tabell 8. Nasjonale og regionale ansvarsarter i Møre og Romsdal (AN: nasjonal ansvarsart, AR=regional ansvarsart, R=nasjonal rødlistestatus sjelden, DM=nasjonal rødlistestatus bør overvåkes).

Tabell 9. Regionalt sjeldne og truede arter med nordgrense i fylket.

Tabell 10. Andre hjemlige/interessante arter med nordgrense, trolig ikke fullstendig (nasjonal rødlistestatus vist i parentes for aktuelle arter). V=sårbar, DC=hensynskrevende, R=sjelden.

Tabell 11. Nasjonalt truede vegetasjonstyper i Norge etter Fremstad og Moen (2001). Bare typer som finnes i Møre og Romsdal er ført opp. De har brukt betegnelsen LR (lower risk) for de svakt truede typene, mens vi her benytter betegnelsen NT (near threatened). Hyppighet er en grov, skjønsmessig inndeling i vegetasjonstypens forekomst i fylket: "utbredt", "uvanlig", "sjelden" og "meget sjelden". Antall arter refererer seg til antall regionalt sjeldne og truede arter som forekommer i vedkommende type i Møre og Romsdal.

Tabell 12. Fordeling av regionalt sjeldne og truede plantearter i Møre og Romsdal på ulike kategorier. Kategori 0=forsvunnet, kat. 1=akutt truet, kat. 2=sterkt truet, kat. 3=sårbar, kat. 4=hensynskrevende, kat. 5=usikker. Både prosentvis og totalantall er vist. Det er også satt opp en tilsvarende oversikt for de nasjonalt rødlistede artene som finnes i fylket (etter Gaarder & Jordal 2001 med supplement av artene dalfiol, smalsøte og jemtlandsstarr, mens broddtjønnaks går ut).

Tabell 13. Regionalt sjeldne og truede planters tilknytning til vegetasjonstyper som ikke regnes for nasjonalt truede. Bare typer med minst 4 slike arter er tatt med.

Tabell 14. De viktigste vegetasjonstypene ut fra antall regionalt sjeldne og truede arter. Bare typer med minst 6 arter er nevnt. *-ikke nasjonalt truede vegetasjonstyper.